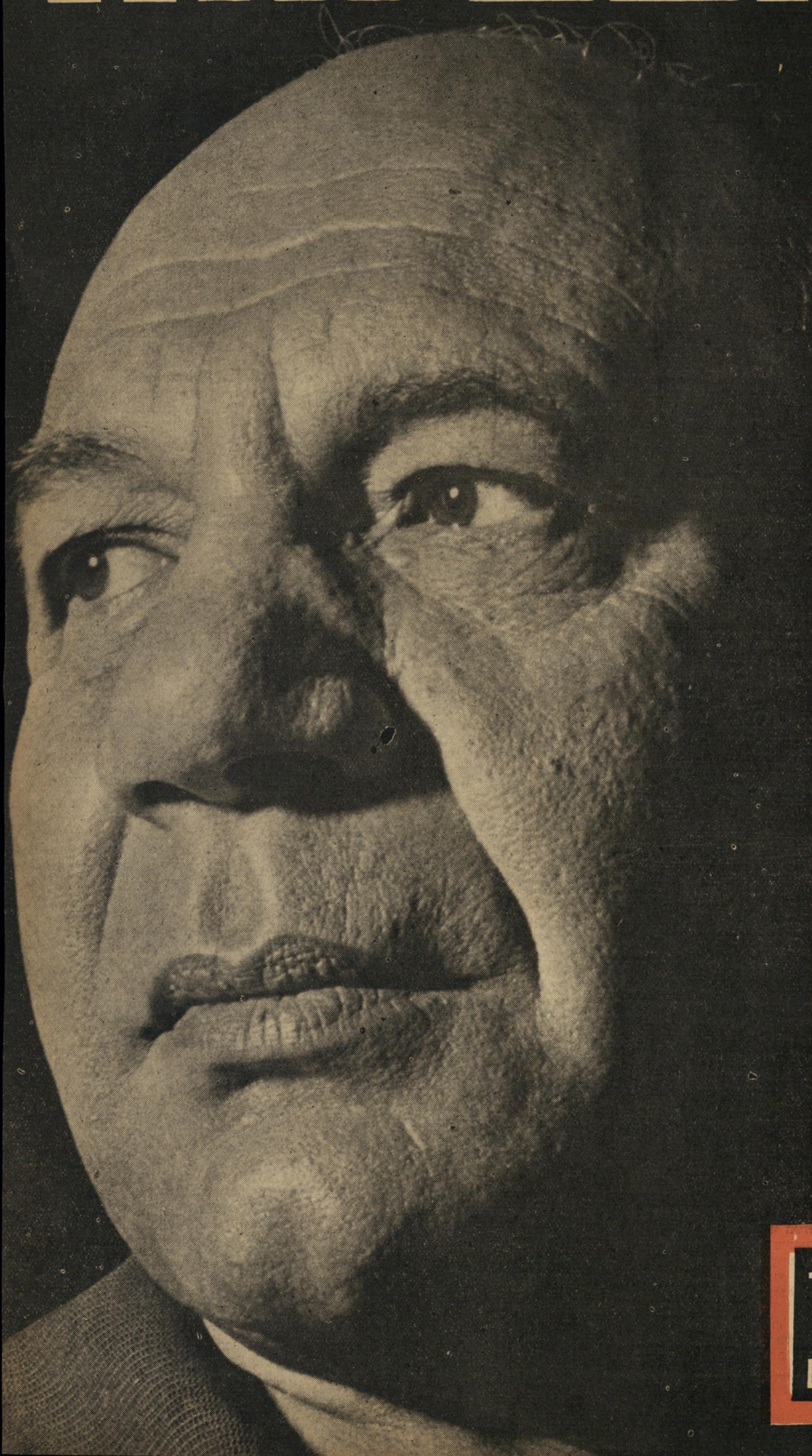

העולם הזה

סדרת

או - או:

התקפה

שתשנה

גודל

ישראל

תכנית פעולה
סנסציונית של
הוגה ישראלי
פותרת אופק
חדש לשבירת
הגבול החונק
את המדינה
מכל עבריה

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

מס' 677. שנה 17

י"ג אב תשי"ד

12.6.54

המחיר 300 פרוטה

השער:

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה, כיתוב:
ישיעיהו לביא

הכתב הראשי:
עמנואל פרת

השבועון המצויר
לאינפורמציה

ד"ר גליקסון 8 תל-אביב
(ליד תיאטרון "הא"ל")
מזן המכר: 28785
מחיר: 136, טל. 28785
מו"ל: העולם הזה בע"מ
דפוס: ישראל בע"מ, ת"א
על-יד נשר ריווינג

אין המערכת אחראית עבור
תוכן המודעות, מלבד עבור
מודעות המתפרסמות תחת
הכתובת "דו"ח לצרכן".
המכונות עליהן חבירי ה-
מערכת נבדקות על-ידם.

העולם הזה

עורך משנה, תכנית:
אורי סלע
הצלם הראשי:
דן ברנע

חברי המערכת:

ראש מערכת ירושלים:
יחנן אורי

מנהל מעבדה:
דוד פתח

ראש מערכת חיפה:
אורי דן

עורך דפוס:
משה אור

ראש המנהלה:
שלמה הררי

מכתבים

אז-אז

מימי לא ראיתי תמצית כה נהדרת של בעיה
נורלית בכמה מאות מילים, כמו מאמרם הראשון
"העולם הזה" (875). השתמשתי בו כחומר
הדרכה, והייתי מציע למורים לדון עליו בכיתות
בתיכון...
מדינת-ישראל

מדינת-ישראל
מלחמה מונעת יכולה למנוע רק דבר אחד: את
השלום.

דיוב לסר, רחובות
...אם תחפשו בהיסטוריה תמצית כה נהדרת של בעיה
נורלית בכמה מאות מילים, כל יצירה אמנותית מעולה, היא
הוצאה ישראלית או מדינת-ישראל של מלחמה...
דור ומלחמה... זה כנראה דבר ברור לנו וני
פשוט האומה.

יורם דלמר, חיפה
ביחס למשה כהן, הניע הזמן שהוא ישנה את
דעתו ויפסיק להאמין כי רק מהפכה קומוניסטית
תאחד את העמים במרחב ויחידל להאמין בדעתם
של ינאל אלון, מנחם בגין, פנחס לבון ודוד בן-
גוריון. יציע הזמן לעשות משהו. אז... אז...

בספר כליף, תל-אביב
האם עלי להאמין כי מלחמה מונעת אמנם חמ
נע את אשר תנורו, בלי ספק, מלחמה כה יתחילו
שנאינו או שמא עלי לצפות כי השלום והאחווה
יצלינו במקרה או במאחר ממלחמת-דמים שנייה?
על אף חוסר דעתי המנוכשת הנני להכריז: למען
מולדתי אחיה מוכנה בכל עת — בימי מלחמה
כבימי שלום!

נורית רוזנבאום, רמת-גן
על עתה לא פורסם במדינה מיסמך על העובדות
האמיתיות של כיום מלחמת השחרור וחתומת הכ-
מי שבית-המשפט... אין הקהל הרחב יודע מה הם
הנורמים האמיתיים שעצרו את צבאנו מלהשלים
את כיבושם עד הירידה ורצועת-עזה. עם התקרב
מועד הבחירות לכנסת השלישית אין הבהור יודע
על מי חלה האחריות לנבילות הנטו הנכבדים. רצוי
היה כי העולם הזה, בתור עתון הרואה את יעודו
פרסם את יוביא את מכתביו מפיסל לקוראיו — יחקור
בהדמנות זו את מבקש להביע (נס) את תמי
הת" על הערכותם בתאור משפט קסטנר-גרינוולד
ש"מ. מוטב ולא התחיל... משפט זה שפך אור על
עמדת מנהיגינו בפרשת ההצלה. המעצב רק
שהציבור צריך לחכות שנים עד שנעדר במקרה
משפט אשר ממנו הוא לומד טפה ממה שהת-
רחש באמת בתקופה נורלית זו...

דן עלירם, תל-אביב
השבת הנוער

אמנם באופן מעט הכרנו את הנורל באכזריותו.
אלא נחמה פורתה היא העובדה שלא נתנה לראש
ממשלת ישראל המאשם בשחיתות פעולה עם ה-
ברית, ובעקבותיה עם הנאצים, לסלף עובדות היס-
טוריות מעל קברו של הצנחן פרץ נולדשטיין ה"יד,
שהסגור לנאצים באשמת נישת מנהיגיו.
כי אמת אחת — ישר שמים.

אליהו שמיר ודוד רנ, תל-אביב
הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

אלמונית, תל-אביב
אלה העולם הזה היה, כנראה, היחיד שלא ברח
ברנע הראשון אחרי האסון. כל הכבוד לאומני-
לבו.

יער השנים ועצמי
במאמרו הראשי של אורי אבנרי (העולם הזה
875) הצליח אמנם לשכנע את עצמו, אולם כי עוררו
דבריו כפחות מהורס... נניח, לפי גורסתי, שפאי-
ציפיס מתנדב לתפקיד פיקודי בצה"ל ומקבל ב-
תוקף תפקידו הוראה לבצע פעולה תוקפנית... מה
יחיה עליו לעשות? אם יבצע את הפעולה אין ה-
כיניו פאציפיסט הולמו, ואם יסרב, יועמד לשיפוט

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

העולם הזה

השבועון המצויר
לאינפורמציה

הבהומה — אויב העם

המשורר הצעיר צלמור קס ממושב
הקבוץ כפפה ניצנית ולחץ הבייתה, אבל
לא יכול היה להירדם. מחר היה חייב
לספק את המאמר השבועי לעיתון.

לבסוף הרים את עטו כלפי הירח ובן
רגע מילא איבועה גליונות צפופים ב-
מאמר בגנות הבהומה, ובמיוחד בגנות
אלה שמעשנים מקטנות כדי להעלות
עצן את הריקנות. ידיו צלמור מעשן
עתה סיגריות.

חברו לנשק, עירן גילמור, לא עבר
על כך בשתיקה. הוא תקף במאמר ה-
השבועי שלו, במדור הספרות את ה-

מערכת. העולם הזה —
טערת לחודיע לקוראים שלא
היה ביכולתה לפרסם את
המאמר השני בסדרת

או — או!

שתאר בצורה היה את ה-
מהלך המשווע של מלחמה
ישראלית-ערבית בכל החו-
תות, לו פרצה מלחמה זו
השבוע.

פירסום מאמר זה, שהוכן משך ש'
בועות רבים על-ידי צוות מיוחד של
חבריה-המערכת, תוך התייעצות רחבה
עם כוחות ה' החוק, היה בו כדי לג'
לות סודות ולהצביע על אפשרויות
שאין הרגע כשר לפירסומם.

המערכת מקווה שתיתן לה האפי-
שרות לפרסם תיאור פוקח-עיניים זה
במועד אחר.

צבאי, וזאת במידת צדק נורלית יותר מאשר במקרה
והיה מסרב מלכתחילה להתייחס לצה"ל.
יחנן אורי

מסכים עם אבנרי. האסון של הפאציפיסטים הוא
שהם חושבים יותר מדי על עצמם, פחות מדי על
הכלל. מרוב עצים אין הם רואים את היער. על-
ידי סירובם האיש לשרת בצבא אין הם משונים
מאומה. פרט לנוכלם הפרטי במקום זה היה כדאי
שיתמסרו ליצירת תנאים בהם אין צורך במלחמה.
מלכיאל בראל, ירושלים

... הניע הזמן שאורי אבנרי יחליט אם הוא פאי-
ציפיסט מיליטריסטי או מיליטריסט פאציפיסטי.
אריה לבנה רמת-גן

הלכה ומעשה

האם תפקידם הוא רק לעודד את האורח לחשוב
על הנעשה כאן? האם אינם צריכים להדריך ול-
הורות לו מה תפקידו בזאת אתם מנלים אולטי-
מ?

חיים קדמי, עמיר

הצעת לקורא צבי רובינשטיין (העולם הזה 875)
הדושה להקדיש כמה משנות חייו לעבוד למדינה,
שילך כפי שהלכו חברי רביבים ומשאבי-ישרה —
יצטרף לאחד המשקים.

צבי ארגמן, מחניים
לאחר סיכום שאלוני, נולית לתדהמתי שסיכויי
כאם הם 81 נקודות, וסיכויי כאב רק 34 נקודות.
יש בי כנראה אורח ניכר של נטיות נשיות. כמובן
שפניתו מיד לרופא.

אברהם אלכס, רמת-החיל
העולם הזה מקווה שהקורא אלכס תפתור
את בעייתו עד לחידון הבא.

חוק ומין

אני מתנדב לדעות שהושמעו במדור המכתבים
של העולם הזה (875, 876) על חוקי המוסר של
המדינה. אם ייתנו לבצע הבטיות השונות, ובעיקר
להומוסקסואליות, האפשרות לטפח את פטיותם
בפומבי, יהיה קל ליצור פולחן ואופנה שאלמפל
צעירות רבים שיגורו אחריהם. עם כל אי-הצדק
דבר לזכר יחידים אומללים. דרוש הדב' לשמירה
על שלום הכלל.

אסתר רביב, רחובות
הצביעות של ההברה ה"נורמלית" היא מעריצה
את סוקרטס, מתלחבת מאוסקאר ווילדי, נהנית
מז'אן קוקטו, וזה בזמן שהיא מקיימת חוקים דרו'
כניים הסותרים כל הניון אנושי. אכן, ימי
הביניים...

אחד הקרבנות, ירושלים
הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

כבין בחזה

האם החלטתם באופן עקרוני לפרנס את עמכם
קינן (הכוכב נס ל"סכין כב"ל וגם ל"אות קינן")?
ומה אנחנו אשמים?

בן אייל, שער חפר
כל ישראל ערבים זה לזה, וצרת רבים חצי
נקמה.

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

הנ"ל מצטרפת לדעת (העולם הזה 876) כי "ה-
מחנה הציבורי שנערך לאחר האסון במעון היה
מנוגד". כיוון שהתנאים השמימיים את הנוער הושי-
ראוי כולו ולאו דווקא את החיידק השימש כאן
נציג... אני מקווה שהנוער ידע לעמוד לימינו של
אורי גליקסון

עליה, אורי, כמובן, הבטיח — אף שהיה ב'
טוח שגם הוא עצמו יזרק ממנה מיד.

בהגיעו לאניה, טיפס על הכבש וראה ימאי
מלוכלך מטאטא את הסיפון. "איפה הקפטן?"
שאל. "הקפטן, זה אני!" ענה הלה. השיחה
ארכה שתיים. אורי קיבל את כל הידיעות,
הקדים את העתונאים האחרים. החותרים וכו',
בינתיים, לבקר באניה.

פעם אחרת קיבל אורי על עצמו לשוחח
עם פיטר ארטון, החשוך בריגול שגורש מ'
אנגליה. הוא נכנס למלון דן המפואר, ראה
אדם דובר אנגלית יורד במדרגות. הוא לא ידע
אם זהו האיש, וגם לא רצה לשאול.

גם כאן מצא פתרון: כשהאיש ניגש לשוער
והניח לפניו גלוית-דואר למשלוח, הרושט
אורי את ידו, סובב את הגליונה. הסתכל בשם
השולח. השוער הקים צעקה, פקד לגרש אורי
מן מבית-המלון. באותו ערב שיחת אורי
משך חמש שעות עם ארטון, הביא לך את
הראיון הגדול הראשון של ארטון בישראל.

השבוע גויס אורי בן ה-19, לצבא. קודם
לכן למד בטכניון, היה שייך לעתודה האק'
מדיאית. עם כניסתו לעבודה העתונאית החליט
כי לא ירצה עוד להיות מהנדס. הוא יכול
היה להעמיד פנים כאילו הוא ממשיך בלימוד
ד"ל, לדחות את גיוסו לכמה שנים. אך הוא
היה ישר מדי.

המערכת נפרדה ממנו במסיבה קטנה. היא
לא דאגה לו: פעם יהיה אורי דן בלי ספק
אחד העתונאים החשובים של ישראל. אמר
הוא, בהיפרדו: "הצי שנה זה היה הזמן
המאושר ביותר של חיי!"

מה דרוש לעתונאי טוב?
קודם כל, תכונה גדולה מאד בדורנו: הכי
נעה עצמית. הצעיר הבטוח בעצמו, המש כנע
שהוא גאון צעיר ואינו מוכן לשום עבודה
רצינית, דורש קודם כל משכורת גדולה ופרי'
כים שמו באותיות גדולות, לא יהיה לעולם
עתונאי. הוא יכול להיכנס לעתון חשוב, אפי'
לו להיות מפורסם. אך רק הצעיר הבן לכסף
ולפרסומת, שכל סיפוקו נובע מן הרגש ש'
עשה שליחית חשובה ועשה אותה כמיטב
יכולתו, הוא החייל ממנו סורצו עתונאים
אמיתיים.

הכתיבה אינה העיקר. כל אדם גורמלי
בעל רצון טוב והכושר לקבל הדרכה מא'
חרים, יכול ללמוד לכתוב. חשובה הרבה י'
הר אהבה אמיתית (אך מוסתרת) לזולת,
אהדה טבעית היוצרת רצון כנה לדעת עליו
את הכל, להבינו, להתעניין בכל פרט של חייו
ומעשיו. שחצן אינו יכול להיות עתונאי, כי
אינו מתעניין ברעו.

ובעיקר אמונה עמוקה, בלתי קשורה עם
שום הגיון או אידיאולוגיה, שיש לגלות ול'
פרסם את האמת. בכל מחיר, בכל התנאים,
פשוט מפני שהיא האמת. אדם בכל אמונה
זו יעבוד עבודת פרך, 12 או 14 שעות ביום,
שבועה ימים בשבוע, יקדיש ימים שלמים ל'
השגת פרט קטן אחד, יבזו לכל האכזבויות.
ובכוחותיו את העבודה, את האמת ירגיש כי
עשה משהו חשוב, חשוב מאד.

והוא לא יטעה. כי ידיעת האמת היא יסוד
החברה החיפשית.

ובעיקר אמונה עמוקה, בלתי קשורה עם
שום הגיון או אידיאולוגיה, שיש לגלות ול'
פרסם את האמת. בכל מחיר, בכל התנאים,
פשוט מפני שהיא האמת. אדם בכל אמונה
זו יעבוד עבודת פרך, 12 או 14 שעות ביום,
שבועה ימים בשבוע, יקדיש ימים שלמים ל'
השגת פרט קטן אחד, יבזו לכל האכזבויות.
ובכוחותיו את העבודה, את האמת ירגיש כי
עשה משהו חשוב, חשוב מאד.

ובעיקר אמונה עמוקה, בלתי קשורה עם
שום הגיון או אידיאולוגיה, שיש לגלות ול'
פרסם את האמת. בכל מחיר, בכל התנאים,
פשוט מפני שהיא האמת. אדם בכל אמונה
זו יעבוד עבודת פרך, 12 או 14 שעות ביום,
שבועה ימים בשבוע, יקדיש ימים שלמים ל'
השגת פרט קטן אחד, יבזו לכל האכזבויות.
ובכוחותיו את העבודה, את האמת ירגיש כי
עשה משהו חשוב, חשוב מאד.

ובעיקר אמונה עמוקה, בלתי קשורה עם
שום הגיון או אידיאולוגיה, שיש לגלות ול'
פרסם את האמת. בכל מחיר, בכל התנאים,
פשוט מפני שהיא האמת. אדם בכל אמונה
זו יעבוד עבודת פרך, 12 או 14 שעות ביום,
שבועה ימים בשבוע, יקדיש ימים שלמים ל'
השגת פרט קטן אחד, יבזו לכל האכזבויות.
ובכוחותיו את העבודה, את האמת ירגיש כי
עשה משהו חשוב, חשוב מאד.

ובעיקר אמונה עמוקה, בלתי קשורה עם
שום הגיון או אידיאולוגיה, שיש לגלות ול'
פרסם את האמת. בכל מחיר

או-
או!

מלביע שמיעאל

כל אדם יודע כי הנחלת מזחמה ברוכה בתיכנון צבאי מדויק בגיוס כל הכוחות ובפעולה צבאית כוללת. אולם רוב האנשים סבורים, משום מה, כי השלום מתנהל מעצמו — שאין לעשות למענו דבר, אין לתכננו, אין לגייס למענו את הכוחות. זוהי דיעה רחוקה מן האמת: את השלום יש לערוך באותם מעוף ותנופה כשם שעורכים מזחמה.

התאור הבא מבוסס על תכנית מוחשית של אישיות ישראלית. אין זאת התכנית היחידה שבאה בחשבון. אולם יש בה כדי להצביע על הבעיות, המכשולים והסיכויים הצפויים להתקפת-שלום ישראלית אמיתית.

התקפת-השלום הגדולה, שעתידיה היתה לשנות את ההיסטוריה של המרחב ולתת כיוון חדש לגמרי לתנועת-השיחור העב"רית והערבית כאחת, החלה ביום רגיל מאד של קיץ 1954.

בארמון הזכויות העצום בניו-יורק התכנסו ג'יני המדינות, התכנסו למושב נוסף של עצרת א"ם. משועממים וחסרי-אשליות ציפו הנציגים למנה הרגילה: השמעה ארסית על ארצות-הברית בפי אנדריי ושינסקי, התקפה מורעלת על ברית-המועצות בפי הנרי קאבוט לודג', עשרות הסיכ סוכים הקטנים, שנמאסו על הכל, מקאשמיר ועד ארץ-ישראל.

גם הופעתו של ראש-ממשלת ישראל ושר-החוץ שלה, משה שרת, לא עוררה כל תשומת-לב. המנהיג הישראלי נמנך-הקומה והשחרחר נראה לא פעם באולמות א"ם. תשומת-לב רבה יותר עוררה הופעתו של השייך מוחמד עבד אל-סלאם טאהר, דמות גברית חבושת-כפיה, החבר הערבי הראשון של הממשלה הישראלית.

כשנפתח הדיון על "בעית ארץ-ישראל" השתררה אווירה מנומנת באולם. הנציגים ידעו שאין פת רון לסכסוך, וכי נאומי כל הצדדים אינם אלא דברית-עמלה טבולים בחומצה גפריתנית. הנציגים הערבים, במקומותיהם, פישפשו בניירותיהם, התכנסו איש איש לנאמיו, שעה שמשו שרת התקדם לעבר דוכן הנואמים בקצה האולם, מתחת לסמל העגול של א"ם. כמה נציגים ערביים אף הורידו, באופן הפגנתי, את האוזניות מראשיהם.

אולם כעבור דקות מעטות מאד חזרו כל ה'אונות למקומותיהן. נציגים חשובים, שהסתובבו במסדרונות, הוזעקו בבהלה חזרה לאולם. מזון העתונאים התרוקן כהרף עין, תושביו הקבועים אצו לאולם. השמועה המתפשטת בארמון א"ם באיתה מהירות כמו בכל מקום אחר, בישרה: נפלה פצצה.

ואמנם, היתה זאת פצצה. בקולו הצלול, הקפי' דגי, בעל המיבט המזרחי, קרא משה שרת מן הכתב הודעה שלא היתה עוד כדוגמתה בתולדות הא"ם.

"ממשלת ישראל", אמר שרת, מבלי להרים את קולו, "ראתה בשנים האחרונות בחוריה גוברת והולכת את המצ'קה והניחון שגברו והתחמירו במחנות הפליטים מארץ-ישראל. היא החליטה מרצונה, לפי ציווי מוסרי פנימי, לתרום את תרומתה לחיסול טרגדיה אנושית זו.

ממשלת ישראל קבעה בעבר, והיא קובעת גם היום, שאין היא אחראית למצוקה זו. פליטים

"שלום עם ישראל! צעקו הפליטים הערבים במחנה ח'יי'ונים לעבר השוטרים המצרים."

יוזם התכנית

פריץ שמעון נוימן, שעיבד את ההנחיות היסודיות שעליהם מבוססת ת"אור זה של "מיבצע ישמעאל". הוא כלכלן נודע, לשעבר מנהל בנק בברלין וכיום מנהל העסקים של החברה הישראית המרכזית להשקעה ולבנין, שהיא אחד המפעלים הגדולים בישראל, וכן יושב-ראש של מספר מוסדות כלכליים.

נוימן, בן 62 שעלה לארץ-ישראל ב־1936, מאמין כי ביחסים-עמים משת"לב המוסר העליון עם החוכמה המעשית המרחיקה-ראות. "להשאיר 800 אלף פלי"טים רעבים על גבולותינו אינו רק פשע, אלא גם טפשות", אמר.

ציוני מילדותו, מאמין נוימן שהציו"נות היא תכונה מוסרית. "אולי אני סנ"טימנטלי", אמר לא מכבר. "אך אם ה"היסטוריה רצתה ששע ישראל יקום לחיים חדשים, הרי לא עשתה זאת כדי שיוס"ף עוד דגל לדגלי המדינות, או שתשטונה עוד ספינות-מלחמה בים. ישראל יש תפ"קיד היסטורי, והוא לחדש את המוסר ייחסי העמים".

מדינה בלתי-רגילה זו של הגיון כל"כלי ופוליטי חד והרגשה מוסרית עמו"קה המריצה את נוימן לעבד תכנית יחי"דה במינה זו.

הוא סובב את הכפתור, חיכה לחדשות רדיו קאהיר. כעבור דקות מספר פנה בתרועת נצחון לאחמד. מן המכשיר בקע קול ערבי מעודן: "הציונים לא יוליכו את הערבים שולל. טכסיס יתקל בחומת-ברזל. הער"בים לא ידעו שלום, עד אשר ייגרע של"טון-העוול של הציונים מן השורש..."

אולם אחמד לא הקשיב. לנגד עיניו עמד בית — בית לבן, מוקף גנים, כפי ש"ראה אצל היהודים, עת יצא בלילה לשדוד את צינורותיהם.

אחמד לא יצא אותו לילה לשדוד. הוא לא עבר את הגבול. הוא היה שקוע בהיר"הוריה. והוא שוחח עד שעת לילה מאוחרת עם חבריו, בני-חוליקאת.

למחרת בבוקר היה המחנה כמרוקחה. מירשו החזיק בידו חוברת מודפסת. איש לא ידע מניין באה. היא פשוט היתה שם — ואחריה עוד אחת ועוד אחת. אחמד לא ידע לקרוא. אך הוא הבין את התמונות — בתים יפים, צינורות מים גדולים, גדולים בהרבה מאלה שאחמד היה רגיל לגנבם מ"משקי הגב.

"זה מתכה לכל אחד מכב", קרא אחד הצעירים, שלמדו קרוא וכתוב בימי המנדט. "אם רוצים אתה להתחיל בחיים חדשים, לשבת על אדמתכם ולגדל את ילדיהם ב"אשר, דרוש מממשלתן שתקבל את הצעתה של ממשלת ישראל הנאורה!"

חגורת שנאה מסכיב לגבולות

ההצעה ההיסטורית של "מיבצע ישמעאל" היתה יצירתה של ועדה סודית, שהוקמה על-ידי משה שרת מיד עם היכנסו לתפקידו כראש-הממשלה. השתתפו בה אנשי כל"כלה, מומחים לתכנון חקלאי, אנשי הכנון המיים, נציגי התעשייה, חיילים, מומחים לתעמולה, פקיד משרד החוץ והמומחים ל"בעיות ערב.

בראשית צעדיה עשתה הוועדה (שוכחה מייד בכינוי "וועדת ישמעאל", כינוי שה"ליד אחר-כך את שם המיבצע כולו) דבר שלא נעשה עוד קודם לכן בישראל: היא ישרבה וניתחה באופן מדעי את סוגי השנאה הערבית לישראל, מיינה את השונאים למי"ניהם. הרשימה:

● בראש מחנה השונאים עומדים בני המעמדות השליטים בערב, החושישים מגני

הישיבה הראשונה של סוכנות המענק הישראלי התכנסה...

אוב ברדיו היהודי. הוא ישב ליד המכשיר, בבית-הקפה הקטן של מחנה-הפליטים ליד עזה. המכשיר היה כלי-המותרות היחיד ב"מחנה. הוא פעל בעזרת סוללה חשמלית. במחנה לא היה חשמל.

מסביב לרדיו ישבו כל מכריו ידידיו של אחמד — כשם שישבו שם אתמול, שלשום, וכשם שיישבו שם מחר ומחרתיים. כמוהו העבירו את היום בשתית ספוגי קהוה. כמוהו חלמו על היום בו עזבו את בתיהם לפני שש שנים.

אחמד עצמו היה תושב חוליקאת. באחד הלילות ניתך מטר של כוררי רובים ומק"לעים על ביתו. אחמד לקח את שלושת ילדיו ובית דרומה, לעזה. הוא לא היה איש מלומד. אך הוא ידע היטב מה זה כדור של רובה.

בשמעו את הנאום, פקח את עיניו, לא האמין למשמע אוזניו. הוא רק תפס דברי אחד: משהו יתן לו בית, וחלקת אדמה. אחמד לא הבין בטוליטיקה. הוא חשב שאם נאמר כך ברדיו, הרי שכך הוסכם.

אולם יוסוף שאנטי, בעל בית-הקפה, ל"שעבר ממאסמיה, ליגלג. "זה תעמולה", הוא אמר. "כמו המיד. מי שהוא יתן משהו למישהו. לא לנו, אחמד. אף פעם לא לנו!"

אלה נטשו את אדמות אבותיהם כתוצאה של הסתת מנהיגיהם מוכיח-הסנוורים, שהבטיחו להם שיבה מהירה בעקבות הצבאות הפלי"טים והשמדת הישוב העברי.

אולם ממשלת ישראל רוצה ומוכנה לתרום תרומה לשיקומם של אומללים אלה. תרומה זו היא ביטוי לרצון חופשי ללא כל לחץ חיצוני. ממשלת ישראל לא תנהל עליה שוב משאומתן.

אין אנחנו יכולים להחזיר פליטים אלה לבתיהם. אין אנחנו יכולים להחזיר את גלגל ההיסטוריה אחורנית. החזרת הפליטים תגרום רק לריבוי המצוקה של הפליטים ושלנו. אולם אנחנו, שלא גרמנו לאסונם, רוצים לעזור להם לחזור לחי"יצירה ב"כבוד!"

חמש מאות מיליון דולאר!

דממה דקה שררה באולם. העסקים הנו"בים גרדו את הגיר, עתונאים התחלפו ב"כסאות, הריצו כל קטע וקטע לחוד לעתו"ניהם. כשניגש שרת לפרט את ההצעה ה"ישראלית המעשית, פקדו העורכים מסביב לכדור הארץ לפנות את העמוד הראשון של עתוניהם.

ההצעה היתה מהפכנית. היא הסתכמה בשני משפטים פשוטים: "מדינת ישראל תתן לכל משפחת פליטים ערבית בית מרו"הס על האדמה שתסופק לה על-ידי מ"שלות ערב. היא תספק את צנורות-הניי"ם ושאר האמצעים הדרושים כדי שאדמה זו תשא יבול."

קרא שרת: "אין אנחנו מציעים שיל"ר מים. שום שילומים אינם מגיעים מאתנו, כי לא אנחנו הכריזנו את המלחמה שגרשה פליטים אומללים אלה מאדמתם. אולם מדי"נת-ישראל תיתן מענק של 500 מיליון דולאר לפליטים ערביים, באמצעות סוכנות-מענק בה ישתתפו נציגי ישראל ונציגי הפליטים עצמם שווה בשווה."

ההפתעה האחרונה באה בסוף. "ממשלת ישראל אינה דורשת שום דבר תמורת מענק זה. היא פועלת לפי צורמצטונה, לא לכי שיקולים של טכסיסנות פוליטית. אין אנהי דורשים חתימה של הסכמי-שלום או כל תמורה פוליטית שהיא מצד מדינות ערב.

הציונות גולדה כדי לתקן את מעשה"העוול הגדול ביותר של ההיסטוריה האנו"שית. אנחנו לא נכתים אותה במעשה-עוול נוסף. אמרנו שבאנו לארצנו לא על מנת לנשל, לא על מנת לגרש. לצערנו, ולא באשמתנו, כפו עלינו משטרים ריאקציוניים ורים דרך אחרת. אולם בהצעתנו זו רוצים אנחנו להרים מחדש את דגל המוסד הבינ"לאומי, אשר נביאי ישראל היו מבשריו ה"ראשונים."

כשסיים שרת את נאומו אירע דבר שעוד לא קרה באולם או"ם: נציגי כל המדינות קמו באופן ספונטני על רגליהם, ומחאו כפיים. שעה שניגש ראש-הממשלה הנמוך לדלת היציאה, רק נציגי הערבים, מהוממים, נש"ארו יושבים בכורסותיהם.

חוברת במחנה הפליטים ליד עזה

אחמד אבו-סאלים שמע את תרגום ה"נ

"סחורות ישראליות נמכרות בשווקי בגדד ועמאן. סניפי סוכנות המענק הוקמו בדמשק..."

כרמל

„כרגע זה משוטטים מאות מומחים ישראליים ברחבי המזרח התיכון... הם מתכננים את כל העבודות של שיקום הפליטים...”

כולם פליטים — מלבד ארבעה חיילים מצ' רייט. יומיים אחריכן ארבו פליטים ערביים ליד שכם לקצין בריטי של הלגיון, ג'ון מוריסון, וסעו אותו קשה בירות רובה. אירגון חשאי שקרא לעצמו „פידאין פלשתינא” שהכריז על עצמו כנציג הפליטים המרוכזים, קיבל על עצמו את האחריות להתנגשות זו.

טים מוזי-הרעב על גבולות ישראל, אלא לפליטים עצמם. על צורת פירסום ההצעה החלטו אנשי המחלקה לתעמולה. הם גם קיבלו על עצמם את הפצת הרעיון. „לא יהיה איש מבין 800 אלף הערבים שלא ישמע על הצעה זו יומיום בחדשים הקרובים”, הבטיחו. והם קיימו את ההבטחה.

איש מן המומחים לתעמולה קפץ לתוך השיחה, כשעיניו מבריקות. היה לו רעיון. „אולי נציע בית לכל משפחה?” חקר ב” קדחתנות. „כמה זה ידרוש?”

הכלכלנים הוציאו ניר ועפרון, מילאו דף בספרות קטנות. התוצאה: תוכנית שנים אפשר לבנות מתוך עודפי המלט הישראלי יחידות דיור מרווחות ל-800 אלף הפליטים.

השפעת הקידמה הישראלית על האוכלוסייה הערבית. שום פשרה עם חוגים אלה אינה מתקבלת לפי שעה על הדעת.

● מחנה אהר מורכב מן הנוער המשיכי, קציני הצבא, המורים, ודומיהם. אלה שונאים את ישראל בעיקר כגוף זר, כשליח האימפריאליזם האירופי. דרוש מאמץ מכון של שנים כדי לשנות את דעתם.

● המחנה התוקפני ביותר מורכב מ-800 אלף פליטי ארץ-ישראל, שאיבדו את הכל במלחמה. אלה מהווים חגורת-שינאה מסביב גבולות המדינה, גורמים למתיחות המתמדת. מדינות ערב לא עשו דבר כדי לשקמם. להיפך, הם ניצלו את מצוקתם כדי לסחוט ולגנוב כספים רבים מאו”ם וממ” קורות אחרים.

הוועדה החליטה לעבד תכנית שתוציא אבן זו מתוך חומת השינאה, להפכה אבן-פינה בבנין השלום.

מכאן עבר הכדור מידי המומחים לתע” מולה והמומחים לעניני ערב, לידו הכל כלנים. התפקיד שהוצב להם: לתן לוועדה את המכשיר שיאפשר לה להציע שילומים בסכום מצלצל לפליטים, מבלי להרוס את הכלכלה הישראלית. הפתרון שנמצא היה מזהיר. לא זה בלבד שלא איים על המשק הלאומי, אלא נתן לו סיכוי להתפתחות חסרת-תקדים. הצטלבות שני קווי-מחשבה אלה, הכלכלי והמדיני, הוא שיצר, למעשה, את מיבצע ישמעאל.

„לא יהיה איש שלא ישמע!”

„יש לנו מלט שאין אנו יודעים מה לע” שות בו”, היה אחד מחברי הוועדה בקול רם. „שלושה בתי-החרושת שלנו מייצרים 850 אלף טון מלט לשנה. אפשר להגדיל את זה בקלות למיליון. אנחנו צריכים בארץ פחות מחצי מיליון.”

„כמה זה מיליון טון מלט?” שאל אחד החיילים בוועדה, בתמימות. איש המלט חייך. „נו, בערך 200 אלף מכוניות-משא, או 120 אניות.”

„ושבעתם שלא תכרתו שלום!”

עוד באותו שבוע התכנסה מועצת-ה” חירום של החבר הערבי. כבר בפתיחה השתררה אוירה מתוחה מאד. המאמץ סלח סאלם, שייצג את מצרים בעצמו, הציע לקבל את ההצעה הישראלית. נציג לבנון חמך בו בוהירות, הסתמך על דו”ח טודי של נציג ארצו באו”ם, שארל מאליק, ש” תיאר את ההגבה הנלהבת ברחבי העולם. נציגי עיראק התנגדו בתוקף.

„אתם נופלים בפת” קרא להתרגשות. „אתם נבצעתם שלא תכרתו שלום. אתם אומרים שהצעת ישראל לא תכריח אתכם לכרות שלום. את מי אתם מרמים? אתם תשבו עם היהודים בסוכנות המענק. מהי דסיס יהודיים יסתובבו בארצותינו, יפקחו על הקמת הבתים. סחורות יהודיות יציפו את כל הארצות. אם זה לא שלום, אז מה זה שלום?”

„לגורי סעיד קל לדבר”, ענה סאלם ב” שקט לגלגני. „אין לו פליטים. הוא גם לא משלם עבור קיומם של הפליטים שלנו. קל לו לעשות את הטוב בעיני אלה. הוא לא ראה את 300 אלף הפליטים הרעבים ברצועת עזה.” פתאום קם המצרי על רגליו: „אתם יושבתם בבית בשעה שאנחנו ששכנו את דמנו בחזית-פלשתינא! אתם לא באתם לעזרתנו כשרעבנו בכיס-פלוג’ה! אנחנו לא לתמונו כדי ש-800 אלף ערבים מסכנים יגחצו ברעב!”

הישיבה הופסקה בהמולה כללית, כש” חודשה למחרת היום, היתה האוירה שקטה יותר. כי בינתיים קרה משהו: בירדן פרצה מרידה כללית של הפליטים. גשר אלנבי (המשך בעמוד 16)

„דרוש את המגיע לך”!

אחמד אבו-סאלים לא שב לאיתנו מאז ראה לראשונה את הבית היפה מוקף הג” נים בחוברת הצבעונית. הוא לא הבין מה קרה. אבל הוא הבין דבר אחד: הממשלה המצרית אינה רוצה.

הבשורה עברה מפה לאוזן, תחילה בל” חש. אחר-כך בקול רם ומתגבר. „הרם את קולך! דרוש את המגיע לך!” קרא כרוז אחד. „לאפנדים לא איכפת! הם אוכלים תמש ארוחות ביום! השמע את קולך!” רעם בקולו הקריין בתחת-שידור מסתורית שהופיעה לפתע על גלי האתר, קואו: לעצמה „מוחטת פלשתינא”.

אנשים, שאחמד לא הכירם, ושאמרו כי באו ממחנות הפליטים בירדן, דיברו עמו. חברים נוספים הצטרפו. ביום הששי, אחרי התפילה, נערכה ההפגנה הראשונה במחנה 35 ליד עזה. „שלום עם ישראל! בתם לכולנו!” צעקו המפגינים. השוטרים נ” מצריים התנפלו עליהם באלות.

אולם אייפאשר היה לעצור את זעם הפליטים באלות. הוא עבר ממחנה למחנה כשריפת-שדה. הפגנות הפכו ענין של יום-יום במחנות עזה, הירדן, סוריה, לבנון. מסתננים, שחדרו לישראל כדי לשדוד, חזרו בידיים ריקות, סיפרו מבוישים כי חיילים ישראלים תפסו, העבירו לידו איש ש” דיבר ערבית יפה. האיש הסביר להם את הצעת ישראל, נתן להם ארוחה שמנה, לחץ לידהם תחילה של חוברות צבעוניות — ושלהם עד לגבול במכונית.

ביום הששי, השלישי אחרי נאומו של שרת, נערכה ההפגנה הגדולה לפני בית ה” מושל בעזה. שלושים וארבעה איש נהרגו,

בסיום סדרה זו יתנו עורכי העולם הזה” לקוראיהם את ההודמנות להביע את דעותיהם על בעיה זו במשאל קוראים מיוחד

העם

הקנקן והיין

אין עם יכול לחיות ללא סמלים. הסמל הוא ביטוי למציאות מסוימת, גותן למציאות זו הוד של קדושה, הדרוש כדי להצמיד אליה את נאמנותם של הבריות. אולם בעוד שהמציאות משתנה באופן מתמיד, מגלים הסמלים נטיה מסוימת להחזיק מעמד גם כשנעלמו כל הסיבות שהולידו אותם.

השבוע היתה למאות אלפי אזרחי ישראל, הרגילים לאכול במסעדות ולבקר בתייהקול-נוע, הזדמנות מצינית להרהר באמיתות ישות אלה. הסיבה: סמל עתיק ומקודש של העם היהודי כפה עליהם ישיבה בבית.

דגל חדש למספרד. משך מאות בשנים, כשהדת היתה המלט המדבק היחיד של העדה היהודית בעולם, הפך היום התשיעי בחודש אב לסמל עליון. היום בו נחרב בית המקדש סימל את האבל המשותף על חורבן העצמי את הישראלית, את התקווה המעורפלת המשותפת שאיפסם תחזור עצמאות זו לתחיה.

בינתיים זרמו מים רבים בירדן. מדינה ישאלית קמה מחדש, עצמאית הרבה יותר מאשר ממלכת הורדוס המשושכדת שהקימה את בית המקדש. רבים חשבו כי הגיעה השעה להפוך את התשעה באב ליום שמחה. אולם דרכם של סמלים להתמיד. תשעה באב נשאר יום אבל, כקנקן ישן שיינו נשפך.

אולם בלי משים נכנס יין חדש לקנקן. תשעה באב חדל להיות יום האזכרה לעצמאות ישראל, הפך יום אזכרה לבית המקדש עצמו — ואמתלה ברוכה להטיף למלחמתנום לייבוש העיר העתיקה של ירושלים. מידר היה רק שרוב המטיפים היו רחוקים מדת ישראל כרחוק מערב ממזרח, היו מוכנים כי החלט שמסגד הסלע יישאר עומד על תילו — תחת דגל ישראל.

מדיניות

הנעלים הגדול

השבוע הגיעה הפעילות הדיפלומאטית היראליית בואשינגטון לשיא קדחתני. היתה זאת תגובתה המאוחרת במקצת של ישראל על הסכם פינוי הסואץ. אבא אבן חפז ממשד ממשלתי למשנהו, נפגש עם שרה-חוק האמריקאי, פוסטר דאלס, עם סגנו, גנרל בול סמית ועם שניים מעוזריו, הפעם, בניגוד לפעמים הקודמות, היה אבן המאזין והאמריקאים המדברים. הסיבה: היתה להם תוכנית מוכנה מראש.

לדברי אנשי משרד החוץ האמריקאי, מוכן ראש-ממשלת מצרים, גמאל עבד אל-נאסר, לפחות בשיתוף עם ישראל, לשכנע גם את מדינות-ערב האחרות לעשות כן. אולם דבר אחד ברור: תנאיו של נאסר, הנשמרים בסוד גם בואשינגטון וגם בירושלים יהיו גלולה קשה לבלעיה.

מובן מאליו שהאמריקאים הנדיבים מוכנים לפצות את ישראל על הגלולה המרה. הם הבטיחו לתת תשובה חיובית לבקשת ישראל לסיוע צבאי מארצות-הברית, אשר דניה מעלים אבק על מכבר. כן הבטיח הנרי ביירד כי ישכנע את דאלס לתת לישראל ערבויות איננות שלא תותקף על ידי הערבים, רמז כי גם הבריטים, אשר השפעתם על ירדן אינה מבוטלת, יוכלו לסייע בעניין זה.

פגישה בקפריסין. כאן נכנס למשחק הבינלאומי הגורם הנעלם המכונה בשם הקיסרות הבריטית. הישראלים איחרו לרכבת הדיפלומטית בלונדון עוד יותר משאיחרו בי וואשינגטון. הם לא האמינו בסיכויי השגת הסכם על פינוי הסואץ, לא היו מוכנים להגביל עליו, אינם יודעים את עמדתה של בריטניה כלפי שיתוף בין ישראל ומדינות-ערב.

טוב לפתור נעלם זה יצא מנהל משרד ראש-הממשלה, תיאודור קולק לפגישה עטור פת סודיות עם מפקד צבאי בריטי גבוה בקפריסין. אולם המפקד נאות לדבר רק על התוכניות הבריטיות-אמריקאיות להגנת המרחב בשיתוף עם ישראל, לאחר שיושג הסכם בינה לבין מדינות-ערב. הנעלם נשאר איפוא נעלם, יפתר רק כאשר תרצה בריטניה לעשות זאת.

הפתעה שניה

הפתעות רעות אינן באות אחת אחת. אימרה ישנה נושנה זאת התגשמה בשבוע שעבר בישראל, כאשר הגיעה הידיעה על החלטת ראש ממשלת ארץ, גנרל וואגן בניקה, כנגדאל הקנדי בארנס, בד בבד עם הידיעה

על חתימת ההסכם הבריטי-מצרי לפינוי ה'סואץ.

בתקופת שירותו של בניקה התלוננה עליו ישראל פעמים מספר כלפי חוץ. אולם למעשה היתה מרוצה ממנו: הוא נלחם לא פעם למען האינטרסים של ישראל, ואף גייס לשם כך את תמיכת ממשלת דניה, בהמרותו את פי האמריקאים והממונים עליו בארץ.

השבוע לא היו עוד למשרד החוץ הישראלי כל אשליות. היה ברור כי הגנרל הקנאדי היה נויטראלי ואובייקטיבי פחות מקודמו דני: מצד אחד יקבל הוא הוראות במישרין מממשלת לונדון, ומצד שני תועברנה אליו הוראות מן הסטייט דפרטמנט האמריקאי, באמצעות ממשלת בארטוזה. כי קאנאדי, ש'הינה חברה בחבר העמים הבריטי, מקיימת מעג הדוק עם וואשינגטון, עומדת לא פעם לצד ארצות הברית בסכסוכים הפורצים בינה לבין בריטניה.

פרשת קסטנר

הנאום שהופסק

כמה דקות לפני שמשעה שרת היה צריך לקום ולשאת את נאומו באזכרת מעגן, ירד מסוס המחת. הנאום, שהיה מודפס בשני גליונות ניר, לא נישא. במקום זה נשאר הניחוש: מה רצה ראש הממשלה, היום האמיתי של הכנס, לאמר?

כמה מן המנחשים חשבו שידעו את התשובה: ראש-הממשלה החליט לענות להאשמות שהוטחו נגדו במשפט גרינוולד-קסטנר. הוא סירב לעשות זאת באולם בית-המשפט, שם היה צריך לעמוד בחקירה שתייערעב של עורכי-הדין שמואל תמיר. הוא בחר בדרך זו כנוחה יותר.

מאסר עד הגבול. השבוע, ימים ספורים לפני שהושפט בנימין הלוי, בגלימתו השחורה, חזר לאולם בית-המשפט וחייד את הדין הממאיר, ניתנה תשובה למנחשים. משה שרת אישר את חשדות אייכמן.

ליד המיקרופון של קול-ישראל נשא שרת נאום שקט, שבו קשר יחד את מעשי הגבורה של הצנחנים ואת פעולתו שלו באותה פרשה. אחרי שתחלק את התשבחות המתאימות לצנחנים עצמם ולחללי האסון, נישא לנקודת-התורפה.

במשפט הואשם שרת בגלוי כי סיכל את שליחתו של יואל בראנז. בראנז, שנבחר על-ידי משמדי-היהודים אייכמן כנושא ההצעה של הס. ס. להחליף את חיי היהודים בציווד אמריקאי, הורשה לנסוע רק לתורניה הגייס ראלית כדי לבוא שם במגע עם הסוכנות. אולם בתורניה נפגש עם שליחו של שרת, אהוד אבריראל, והלה המריץ אותו לעבור ה'הגבול לסוריה שהיתה בידי הבריטים, להיפגש עם שרת שם. ברנד אמנם נפגש עם שרת — אחרי שנעצר, על הגבול ממש, על-ידי סוכני האיוטליגנס הבריטי, דקות מעט טות אחרי שאהוד אבריראל עזבו.

קשה לדעת מה היה קורה לולא נעצר בראנז ונכלא. לו חזר להונגריה, והיה מודיע שישנה הסכמה עקרונית להצעה, היה שקר זה עשוי, אולי, לדחות את השמדת היהודים לכמה שבועות גורליים, לתת ליש-ראל קסטנר את האפשרות להמשיך במשא ומתן הגורלי. מאסרו של בראנז סיכל סופית את שליחתו של קסטנר, דן למוות מאות אלפי יהודים.

לא היה מאבק. בנאומו לא הכחיש שרת את העובדות. הוא סיפר כי האנגלים התנגדו בהחלט להצעת הס. ס., אולם נתנו את ההסכם לשלוח את הצנחנים, ואחר-כך גם הסכימו להקמת החטיבה-היהודית-הלוחמת.

מנאום זה נבעו כמה האשמות נוספות, ששרת לא ענה עליהם:

● הישוב לא ידע על הצעת הגרמנים, ולא על סירובם של האנגלים.

● הסוכנות היהודית, ומשה שרת כדובריה העיקרי, לא עשו שום מעשה כדי לשנות את מדיניות הבריטים, על-ידי לחץ או מאבק. הצנחנים והחטיבה-היהודית-הלוחמת חיוקו אמנם את שיתוף-הפעולה בין הבריטים וה'ישוב, אך הם לא הצילו אפילו יהודי אחד ממוות.

● הנחה שאושרה השבוע בחקירת האסון, כשנתברר כי היוזמה האמיתית לכנס באה מצד אהוד אבריראל, שהואשם על-ידי ההגנה במשפט יחד עם שרת.

קומנדר אלמו האציון יעזוב את הארץ בחודש נובמבר.

בניגוד לשמועות קודמות כאילו יעלה בדרגה ויישאר בארץ, נתברר עתה סופית שהאציון יחזור לתפקידו בצי האמריקאי, ממנו נעדר משך שלוש שנות שירותו כאן. אמריקאים הנוטים ידידות לישראל רמזו שכדאי לישראל להפסיק את תעמור לתת נגד האיש, שפעל בתום לב, ולרכוש את ידידותו לפני צאתו. הנימוק: בחזרו יהיה האציון אחד האמריקאים הבקאים ביותר בעניני ארץ-ישראל, ודעתו תהיה בעלת משקל רב בחוגי הפנטגון והסטייט-דפארטמנט.

אל תצפה לקראות-גיל במפא"י בשעת הפינוג הסופי

במפ"ם. אף שאחדות-העבודה תהה מועמד נוסף לקואליציה ותחזק את מעמדה של מפא"י לעומת הציונים-הכלליים, רואים רוב מנהיגי מפא"י את הפינוג במוות-רוח. הסיבות: אחדות-העבודה העצמאית תתחרה בבחירות הבאות על הקולות השמאליים של מפא"י; אחרי הפינוג ישמאל השומר-הצעיר, סיבה רגשית נוספת: אנשי מפא"י עוד זוכרים כיצד התפלגו אנשי אחדות-העבודה ("סיעה ב'") ממפא"י, טרם סלחו להם את עוונם.

אולם מפא"י כבר מינתה ועדה שתנהל משאומתן עם אחדות-העבודה. אחד החברים: ח"כ דוד ליבשיץ, לשעבר איש אחדות-העבודה במפ"ם, שעבר מאז למפא"י.

ייתכן כי שגריר ישראל בארצות-הברית, אבא אבן, יושאר בוושינגטון

כשגריר בלבד, יעביר את תפקידו כנציג ישראל בארץ ליד ד"ר וולטר איתן, המנהל הכללי של משרד החוץ, שהיה ממונה עליו באורח בלתי רשמי. שינוי זה יבוא, כביכול, כמילוי בקשתו של אבא אבן, שהתלונן על עייפות, ביקש להקל את עומס העבודה הרובצת עליו.

רקע חדש לסכסוך בין ישראל לארצות-הברית יווצר, אם

יסטה ראש-משלחת-הסיוע החדש, לינקולן היל, משיטת העבודה של קודמו, ברוס מקדניאל, יסרב להתקשר עם המוסדות והמפעלים המקבלים את הסיוע רק דרך המחלקה המתאימה במשרד-האוצר, יקיים אתם מגע ישיר יותר.

יחסי ישראל-צרפת לא יתהדקו בגלל יהדותו של מנרס

פראנס. לאחרונה אמר אחד ממקורביו בפירוש כי הוא מבקש מיהודי צרפת שלא להקשות את מצבו ולא לפנות אליו בדרישות פרו-ישראליות.

ייתכן כי אחת התוצאות של אסון מעגן תהיה הצעת חוק,

לפייה יחוייב כל גוף, העומד לערוך כנס המוני, לקבל רשיון ממשרד-הבטחון, שיקים צוות מומחים לבדיקת תנאי-הכנס — החל מן הציווד לכיבוי דליקות, וכלה במצב השמש בשעת הכנס.

משך שדה-בוקר ימתין עד לאחר הפינוג במפ"ם, כדי להגיש

את בקשתו להצטרף לקיבוץ המאוחד, ימנע בזה את צירופם האוטומטי של חברי, דוד ופולה ברגורין, למסגרת קיבוצית הקשורה במפ"ם.

יש להניח שהיועץ המשפטי יתבע, למרות הכז את ביטוי

חסינותו של סגן שר-הסעד, הרב שלמה רוזנברג, גיש נגדו תביעה משפ' פית. אולם ברור שהחקירה תסתיים במקרה ערב הבחירות.

צפה לביקור קרוב של ראש-ממשלת בורמה בישראל.

אם ייענה הוא להזמנה מטעם מפא"י, שהועברה אליו באמצעות דוד הכהן, ציר ישראל בראנגון, תוצע לו הזמנה רשמית מטעם ראש-הממשלה, משה שרת.

בקירוב תשמע יותר פרטים על פעולת ממשלת ישראל,

אם יגשים השר בלי תיק, זלמן ארן, את תוכניתו, יפתח סניפים של מנהל ההסברה לא יק בערים הגדולות, אלא גם בבאר-שבע, עפולה, נתניה וחדרה. יש לשער כי הרחבה זו קשורה בבחירות הקרבות ובאות.

ספרו של משה שמיר, „מלך בשר ודם" יופיע במהדורה אנגלית,

אם תיענה ספרית פועלים לבקשתה של הוצאת ספרים אמריקאית, תמכור לה את זכויות-ההתרגום של הספר.

ייתכן כי הנהגת תיאטרון „הבימה" תנקוט בצעדים נגד

יוסף מילוא, מנהל התיאטרון הקאמרי. הסיבה: מילוא השמיע דברי ביקורת חריפים על הבימה בהיותו באירופה, גרם לקבלת פנים קרירה מצד הצרפתים בעת ביקור הלהקה בפסטיבל הבינלאומי לזרממה — יחס שנשתנה מן הקצה אל הקצה לאחר ההצגה הראשונה. כן יש לצפות למאבק עז בין הבימה והקאמר" בקשר לקניית זכויות ההמחזה של המרד על הקיץ.

בקירוב תוכר לראות מספר רב של פרטים סינמאסקופים

ותלת ממריים ופרטי-מסכרוחב, בעקבות הקמת המסך המיוחד בקולנוע חן, תליאביב. המסך החדש מתאים לכל סוגי הסרטים האלה, אם כי אין הוא מגיע לממדיו של המסך הסינמאסקופי הנהוג באמריקה.

עלון מיוחד לחותמים נבחרים, אשר יכיל אינפורמציה

בלתי ידועה על הנעשה במדינה, יופיע בקירוב, אם תתגשם תוכניתם של כמה מפעילי חוגי המסחר והתעשייה. העלון החדש ייערך על ידי קצין-צבא לשעבר, המנוסה בעבודת מודיעין. הוא יעסוק בעיקר בחקר כלכלי, ישלח למנויים בדואר, לא יחיה כפוף לצנזורה בסמונית.

התנהגות מבישה ולא הולמת...

המדים שמו עלי. את הדרגה נתנו לי. אנו חופשי לדבר כרצוני. סיפר בעדותו דני פנקס, כתב כרמל הדור. "שמעתי שהוא אמר כי אין תשומת לב מספקת מטעם המדינה" העיד דוד פרי, איש משרד הבטחון.

בעקבותיהם עלה על דוכן העדים מפקדו של הנאשם. הוא סיפר על התנהגותו המופתית של מרטה בתקופת שירותו בצבא. אולם דבריו נראו חוררים על רקע שלוש העדויות המרשיעות הקודמות.

פסק הדין אף הוא היה קצר. "...אנו נותנים אימון מלא בכל שלושת עדי התביעה" קבעו השופטים המלומדים, "לא מתקבל על הדעת כי שלושה אנשים, שאינם מכירים את הנאשם, נטפלו אליו פתאום... נכון הדבר שלכל אורח מותר להביע את דעתו על עניינים ציבוריים בגבולות החוקים המחייבים במדינה. אבל האם גם החייל אורח?"

סמל אהרון מרטה נמצא חייב בשתי האשמות ונידון לבלות תשעה חודשים בבית הסוהר. יתר על כן, הוחלט לפרסם את פסק הדין בכל מחנות הצבא. למען ישמעו לובשי המדים למיניהם ויראו.

חירות חסרת וודאות

היתה זאת מהלומה בלתי צפויה. מרטה מרט את שערותיו, מרר בבכי כתינוק, נרגע רק כאשר נכנס עורך הדין החיפאי אלימלך דויסקי לעובי הקורה, הצליח להשיג הוראה שלא לאסור את מרטה עד לביורר ערעורו לפני בית הדין הצבאי העליון, בהרכב מלא של חמישה שופטים, הנהוג לגבי מקרים מיוחדים.

בינתיים נסערו החוגים הישראליים, המנסים לשמור על זכויות היסוד של האזרח, הנהוגות בכל מדינה דמוקרטית. פרשת מרטה היתה המקרה הראשון בו נענש איש צבא על הבעת דיעה במומבי — וכידוע אין כל קושי להרחיב עונשים דומים גם על אזרחים. הליגה לזכויות האדם, המרכזת את פעילותם של חוגים אלה, מיהרה לפנות באורח דחוף אל עורך דינה, ראובן נוחימובסקי.

"כלום עומדת הליגה לפעול בעניין עיוות הדין, מעורר המיירות והיאוש של סמל המשטרה הצבאית?" כתב יושב ראש הליגה, רופא השיניים החיפאי, ד"ר קורט גרונמן, "דומני שצדד מסוכן עד למאד זה של בית הדין הצבאי דורש תגובה מהירה, נמרצת ונרחבת."

התגובה הנמרצת טרם באה, היות והערעור עדיין לא נתברר והדין עדיין לא נחרץ סופית לשבט או לחסד. בינתיים נהנה אהרון מרטה מחירותו חסרת ההודאות. הוא עובד כפועל בניין בלתי מקצועי בחיפה. הוא מאושר ביכולתו לספק את צורכי הוריו, ואין הוא מרגיש כלל כי הוא הפך לנקודת המוקד של בעייה בוערת — בעיית זכותו של כל אדם להביע את דעתו ללא פחד.

סמל אהרון מרטה בתפקיד העתונאי בקש פרטים

חנה פרץ הסתערה עליו בשצף קצף. אולם הוא התריס בהתרגשות:

נאשם מרטה (במרכז) עם חברים השופט העליון מתח בקורת

"מה את רוצה ממני? אל תצעקי עלי!"

"מה שמך?" שאלה.

"מרטה" השיב בתמימות.

היא ניגשה אל צעיר שעמד בקרבת מקום ולחשה משהו על אזנו. הצעיר, דני פנקס, כתב המפא"ן החיפאי המנוח כרמל הדור. ניגש אל מרטה, דרש ממנו את פרטיו האישיים, קיבל תשובה קולעת:

"מי אתה? אין לי מה לדבר אתך."

הם לא שכחו

אהרון מרטה עזב את שטח הנמל, חזר הביתה, כמעט ושכח את התקרית, אולם היו כאלה אשר לא שכחו דבר: עוד באותו יום הוצע מרטה לשוב אל המחנה ולהתייצב לפני מפקדו.

"מה הדבר?" תמה, "הרי אני בחופשת שחרור!" "היתה לך תקרית בנמל?" שאל המפקד. "לא!"

"לא הסתכסכת עם איש? לא צעקת?" "לא!"

המפקד שלח אותו לדרכו, אולם כעבור ימים מספר הוזמן מרטה שנית, קיבל הודעה שהוא צפוי למשפט צבאי.

"הייתי בטוח שידונו אותי על כניסה בלתי חוקית לשטח הנמל," סיפר מרטה לאחר זמן, "חברי אמרו לי שלכל היותר אקבל גניפה או אורד בדרגה."

אולם כאשר הוא הובא לדין התברר שהאשמה חמורה הרבה יותר: הוא הואשם בהתנהגות מבישה ובלתי הולמת את דרגת הפיקוד שלו בצבא, לפי סעיף 95 של חוקת השיפוט הצבאית, אשר זכתה לביקורת כה חריפה מפי השופט חשין. כן הואשם הוא בדיון פומבי ללא היתר מאת הרשות הצבאית המוסמכת, לפי סעיף 137(1) של הוראות הפיקוד העליון.

דיון קצר

הדיון היה קצר. בית הדין האזין לסיפורו של הנאשם על תלאות משפחתו במולדתו, רומניה, ובישראל. אחר נשמעו דבריהם של ארבעה עדים.

"הוא דיבר בטון מסית שאינו משתמע לשתי פנים," אמרה בין השאר העדה חנה פרץ.

"הוא אמר: כנראה שהם (היורדים) יודעים מהם שהם עושים וכאשר העירו לו אזרחים שהוא חייל, ענה: את,

"החוקה הצבאית לוקה בחסר. אין בה יותר ממה שיש בה. הגיע הזמן להחליפה באחרת, ההולמת יותר את ה" מציאות."

סמל המשטרה הצבאית, אהרון מרטה, לא הכיר אימרה זאת של השפט העליון שניאור זלמן חשיו, שהישמעו בין כותלי בית הדין הגבוה לצדק. הוא גם לא התעניין במעלותיה ומגרעותיה של חוקת השיפוט הצבאית. הסיבה: שלושים חדשי שירותו בצבא הסדיר הגיעו לקיצם. עתה היה עליו להתמסר לזאגות הפרנסה. למצוא עבודה אשר תאפשר לו לכלכל בכבוד את אמו ואת אביו הנכה.

על אף גילו הצעיר (21) כבר התמחה אהרון מרטה במקצוע השענות. הוא הקדיש את חופשת השחרור שלו לחיפוש עבודה מתאימה בחיפה. אולם כל השענים אליהם פנה דחו אותו בלך רשום: הצמת ישראל בשעוני יבוא מעור לים גרמה לירידה גדולה בשטח תיקון המכשירים המודדים את הזמן.

וויכוח על הרציף

אולם מרטה לא אמר נואש. היה עליו להשיג כל עבודה שהיא — אפילו עבודה שחורה. הוא פנה וירד אל נמלה של חיפה, שם עבד ידיו הטוב אלטר איזי. אולי ימצא משהו.

אלטר קיבל את ידידו הטוב בסבר פנים יפות. השניים שוטטו לאורך הרציף כשהם שקועים בשיחה. הנמל היה מלא תנועה בלתי רגילה. סירות עמוסות בני אדם נעו מן הרציף לעבר אניה, שעגנה במרחק מה.

"מה מתרחש כאן?" שאל מרטה.

אהרון מרטה בחופשה הנאשם מרר בבכי

"קבוצת יורדים יוצאת לרומניה," השיב אלטר.

כאחד מקצחת הרציף ניצבה קבוצת בני אדם שקועים ב"וויכוח סוער. במרכז הקבוצה ניצבה אשה אחת, ששפכה אש וגפרית על פועל נמל, שהצדיק את הירידה לרומניה. האשה, פקידת הסוכנות חנה פרץ, פנתה אל מרטה, שקרב אל המקום, ואמרה:

"ראה איך הם נוסעים במקום ללכת למושבנים!"

"מה יש?" השיב מרטה. "הם זנבים. מה יש להם לעשות כאן? מוטב שיסעו."

מעוטרה

ענקים ותחנות-יד

ראובן (רומק) גרינברג נולד עם פנים עגור לוח של סאנשו פאנסה ונשמה חסרת-מנוח של דון קישוט. בכל דרכי חייו הסוערים חיפש הוא את החלכאים והנדכאים, כדי להירשט להם (בין אם רצו בכך ובין אם לא) את ידו השמנה, קצרת-האצבעות. הוא העפיל על גגות ירושלים, התריע מעליהם את האמת — או את אשר חשב לאמת — כלפי המדכאים. תשוקת-חייו היתה להילחם בענקים.

בשבוע שעבר חזר הסיפור הגוגה על עצמו: התברר שהענקים לא היו אלא טחינות-יד. רומחו ומגיניו של רומק נופצו, והוא מצא את עצמו מאחורי סורגי הכלא הירוק שלמי. הוא ישב בקפה ווינה, בו בילה שנים רבות בשיחות רעים עם ידידיו — אחדים מהם בעלי שם מפורסם — כאשר הופיעו במקום אנשי בילשת, הזמינו אותו ללכת איתם. הוא ציית בחיוך אירוני.

המוכתר הכלתי מוכתר. היה זה סיומה של פרשה ארוכה. כאשר ערק רומק מצבא אנדרס, איתו בא לארץ, הצטרף ל"ח", כדי להילחם בענקים הבריטיים אדומי-הכומות. הוא בא בקשרים עם אנשי הכפר הערבי אברוגוש, שסיפקו נשק ומקלט לו ול"ידידיו. תוך כדי כך צמחה ידידות אמיצה בין

נאשם "רומק" גרינברג
לדון קישוט, פני סאנשו פאנסה

השייך יוסף אברוגוש לבין הדון קישוט ה"דובר-אדיש".

רומק דליל-השיער וטוב-הלב היה אהוב על כל אנשי הכפר, שכינאו בשם אברוגוש. הוא היה למעשה המוכתר הכלתי מוכתר של אברוגוש. כאשר רוחתו פוליטית הור"סניות נישבות בינות לבגעות הכפר, השתמש רומק בהשפעתו כדי לשמור את אחדות ה"תושבים בעינה. פעילותו זאת הכעיסה, לדיבריו, את הענקים החדשים, כחוליה-מדים.

בני אבו גוש לא היו הידידים היחידים, ש"היו נתונים בצרה. רומק עסק גם בניהול קרן לטובת חברי-לחי לשעבר, וכאשר הת"פוצץ משפט קסטנר והסד למאבק חדש נגד הענקים, העמיד הוא את עצמו בראש ההעדה הציבורית למען מלכאל גרינוואלד, אסף סוכמי כסף גדולים לניהול המשפט **.

מראית-עין שז צדק. רומק התנגד לדרישתה של המשטרה להביא אותו לפני שופט השלום מאיר אבניסון בדלתיים סגור. רות. הוא דרש משפט גלוי: "שכולם ידעו במה מאשימים אותי".

האשמות היו רבות: נסיון-שוד בבית-ה"מסחר לעתיקות מאירי. קשירת קשר לביצוע פשע, פריצה, גרימת נזק לרכוש, הסגת-גבול

* רומק הוא שהציג את יוסף אבו גוש בפני העתונות הישראלית בשנת 1949, כאשר הכריז השייך על נאמנותו למדינת ישראל. ** בין שתי ישיבות של בית-הדין המחוזי הירושלמי, ניגש רומק לא הקטיגור, אמנון תל, כדי להתריס אותו, טרם קבלת ה"לירה אשר הושיט לו תל.

מה הזקופה, השיער המכסיף וההופעה הדיסלומסית-מקצועית, עיין שעות על שעות ב"ספר הפרוטוקולים.

תחנה ראשונה ואחרונה. לוח הזמנים אף הוא הוכן בקפדנות. התחנה הראשונה בה היה על קיסרי להגיש את כתב האמנה, היתה האבאנה, בירת-קובה. הכל עבר בשלום. ציר ישראל נתקבל בכבוד מלכים על ידי שר שרת רוכבי-אופנוע, גודד שלם של אנשי צבא במדים נוצצים ותזמורת ענק. גם קב"ל הפנים הנלהבת שנערכה לו על ידי 15 אלף יהודי קובה והפגישה הידיונית עם פול-ננציו באטיסטה, הדיקטטור הכליכול של איה-הסגריא, הוסיפו על גורל המאורע.

אולם האבאנה היתה התחנה הראשונה וה"אחרונה במסע הנצחון הישראלי לאמריקה המרכזית: בנאוטמאלה סרצה מלחמה-אזר"מ. קוסטאריקה נסחפה במהומות דמים. ב"הינדורס פתחו שלוש עשרה מפלגות במאבק עז על השלטון. נשיאים וגנרלים עלו וירדו כמחירות של מטוס-סילון. קיסרי היה נאלץ לשוב למקסיקו-סיטי, לשבת על מזודותיו כשבידו צרור כתבי-האמנה, לעקוב בעיניו אחרי ההתפתחויות האחרונות בארצות ה"ש מוכות, כדי לקבוע למי יהיה עליו להגיש את כתבי-האמנה בעתיד הקרוב. או הרחוק.

יעץ השבוע אחד מידיו של קיסרי הנבוכ: "מוטב שמשדר-החוק יכין כתבי-אמנה חדשים וישיאיר חלל ריק במקום שם הנשיא, אליו הוא מיועד. כאשר תגיע לעיר-הבירה של המדינה המסוימת, תוכל למלא את שם הנשיא, שישלוט באותו רגע, בעט נובע".

אגילת-יד

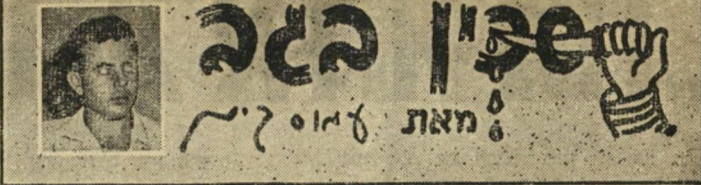
השבוע נשנתה במהדורה מודרנית אגדת רות המואביה, שעזבה את עמה וארצה, יצאה להקים בית בישראל, כאשר ירדה אשה צעירה, שחורת-שיער ממסוס-נוסעים בשדה התעופה בלוד.

האשה, לורנציה פיגואריס, אשתו לשעבר של נשיא קוסטאריקה, לא באה לישראל כדי לבקר במקומות הקדושים לדתה הקתולית. היא לא באה גם לפי הזמנה מיוחדת של ממשלת ישראל, השיאפת להידוך יחסים עם מדינות אמריקה המרכזית (ראה לעיל). מטרת ביקורה: להנשא לגבר האהוב עליה, בנו ויור, ראש המחלקה הדרום-אמריקאית במ"דור המדיני של הסוכנות היהודית בניו-יורק.

לורנציה, אם לשני ילדים, הכירה את בני, כאשר הוצג הוא לפני בעלה, חוזה פיגואריס פרר. לאחר מכן התפתחו העניינים במהירות. היא הצליחה להתגרש מבעלה, למרות חומרת הדת הקתולית האוסרת על גירושין, מיהרה לצאת לישראל.

ידידיו של בנו ויור טוענים כי יש כאן מקרה נדיר של אהבה ממבט ראשון. הם משוכנעים גם כי שמה החדש של רעיית הנשיא לשעבר יהיה רות.

* חוזה פיגואריס נמצא השבוע במרכז ה"חדשות המרכז-אמריקאיות, לאחר שהצליחו כוחותיו להדוף יחידת מהפכנים, שפלשה ל"קוסטאריקה מניקאראגואה הסמוכה.

תנועת הפועלים מתנועת

א"ר אמר גליליי: "ואף על פי כן, נוע תנועה! וכך זה, רבותי, גם בתנועת הפועלים."

בהתחלה היו "הפועל הצעיר" ו"אחדות-העבודה" שהתאחדו להיות מפא"י, ורק פועלי ציון שמאל נשארו בחוץ. אחר-כך בא חשומר הצעיר, וגם הקומוניסטים. אחר כך אחדות-העבודה יצאו ממפא"י. אחר כך הם התאחדו עם "פועלי ציון". אחר כך שניהם התאחדו עם "חשומר הצעיר". אחר כך יצאו כמה קומוניסטים מהפק"פ. ונהיו איגוד קומוניסטי חינוכי. אחר כך הם קראו לעצמם הקומוניסטים העברים. אחר כך הם נכנסו למפ"ס. אחר כך מפ"ס התפלגה.

מעכשיו הכל פשוט. לאחדות-העבודה תתפלג, ועוד פעם יהיה "פועלי-ציון שמאל". אחר כך "אחדות-העבודה" תחזור למפא"י. אחר כך מפא"י תתפלג ויהיה שוב "הפועל הצעיר" ו"אחדות העבודה". ויצאו שוב פעם את "קונטרס". אחר כך תהיה העליה השנייה. וסנה, יהיה בסך-הכל ילד ציוני. אחר כך יהיה שוב פעם "חובבי ציון", ואחר כך גם אגודת "בני משה". ולא ילכו לאוגנדה, כי אם יבואו הנח. וטבנקין ישנא את לביא, ובן-גוריון את שפרינצק. ושרת יהיה סך-הכל ילד בגימנסיה. ונבנה את הארץ, ומי שלא מאמין — שיסתכל על הארץ ויראה אם היא לא בנויה.

והצעירים? הם יכולים ללכת לשחק כדורגל. אין להם היסטוריה.

נבעה 24 אינה עונה

סוף סוף הגיע הרגע-הגדול, העלול על הבד את "הגבעה". מי שלא ראה שמחה זו, בהצגת הסרט הישראלי הכי אמיתי, לא ראה שמחה מימיו. רק אני הייתי עצוב, תיכף תבינו למה.

תארו לכם סרט מציאותי כזה מאין כמותו! חצקל מ"כסית" משחק שם בתור בעל-בית-קפה. וכל יושבי "כסית" משחקים שם בתור יושבי "כסית". ופושל הגדול משחק שם בתור נהג. ושלוס כהן בתור עתונאי. ואפילו יורם הפקק בתור פקק מת. ויוש בתור סופר. ומוטנזון בתור גבר. וגם המדינה מופיעה שם, בתור מדינת-ישראל. מעולם עוד לא הועלתה אמת כזאת במערומה על הבד. רק לפי דעתי הסרט לא שווה כלום ולא מייצג את ישראל. כמה שהתחננתי בפני מנהל הייצור, שמפוע שם בתור מנהל ייצור, שיקח גם אותי — הוא טרב. ההיסטוריה תשפוט אם הוא צדק או לא. ראה, הזהרת-כסן!

הנשיא

על מחממות ובתי ספר

כאשר הופיע, בראשית השנה, ספרו של נשיא-ישראל, יצחק בן-צבי, נידחי ישראל, תמהו רבים למראה ההקדשה אשר על השער: מיהו יצחק שלום, האיש לו הוקדש הספר? החדידה נשארה חידה, פוענחה רק השבוע, כאשר נתן שלום ראיון לעיתונאים יהודים בניו-יורק.

יצחק שלום, שהגיע לארצות-הברית לפני ארבעים שנה ללא פרוטה בכיסו, הפך מאז ליצרן ממחשות בקנה מידה עולמי, הרוחיה מיליוני דולארים, הני האיש העומד מאחורי רשת בתי-הספר היהודיים-מודרניים, המכסה את ארצות-ערב.

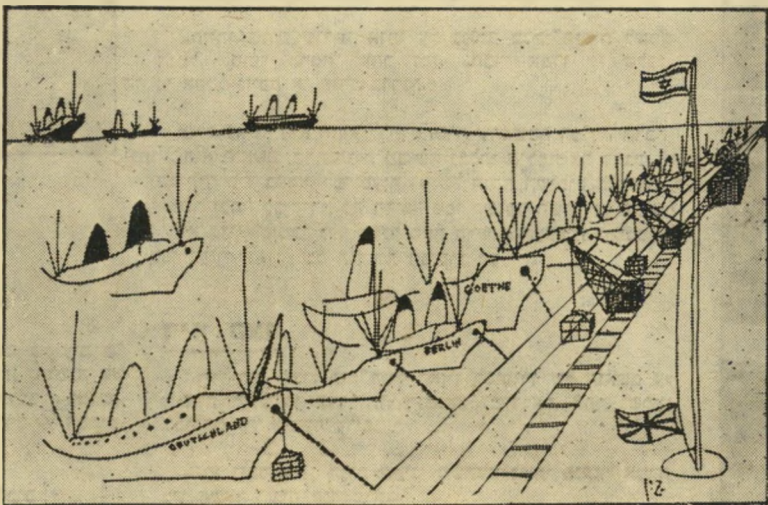
בעת ביקורו במרחב בשנת 1935 נדהם שלום למראה רמת-החינוך הירודה בקרב ה"יהודים: השפה העברית היתה בלתי ידועה. החינוך הדתי היה אפסי. בתי הספר של אליאנס פעלו אמנם במלוא הקיטור, אולם הילדים הלומדים בהם התנכחו כערכים דובי רי צרפתיים. אותה שעה גמלה בה ההחלטה לפעול לשיפור המצב, נזכר שלום.

מאות מכתבים. מיד עם שובו לארצות-הברית, פתח מלך הממחשות בפעילות הדחתנית. הוא שיגר מאות מכתבים אל מניחי היהדות במרחב, גייס מורים ומדריכים מעולים. חלק מבניין-המשדרים הענקי שלו בניו-יורק פונה, הפך למטה הראשי של ה"אירגון החינוכי החדש, אוצר התורה.

לאחר שלוש עשרה שנים של עבודת נמ"ל, הגיעה תכניתו הגדולה של יצחק שלום לשלב של ביצוע. בשנת 1948 ביקר הוא ב"מרחב השטוף רגשות אנטי-יהודיים, הצליח להקים תוך זמן קצר רשת מסופעת של בתי-ספר בלבנון, עיראק, איראן, מארוק, אלג'יר וטאנג'יר.

יצחק שלום היה ראוי בהחלט לכבוד ש"הוענק לו על ידי נשיא-ישראל. אולם פעילותו תו עודנה בראשיתה. כיום מסמל אירגון אוצר התורה, המנוהל על ידי מרכזי הכהן, מי שהיה ראש מחלקת-המסרונאל של משרד החוץ הישראלי, 15 אלף ילדים במרחב נוסף על החינוך מקבלים הילדים גם מזון, בגדים, טיפול רפואי ושירותים סוציאליים. לאחרונה אף חרג האירגון ממסגרת החינוך העממי, פתח את בית הספר התיכוני הראשון שלו בטאנג'יר.

לדברי שלום חושבות מדינות ערב את איר-גינו למפעל דתי, אינן מנסות להצר את סעי-

בד עור יגיעו אניות השידומים לא יהיה בחיפה בסיס בריטי

שירו האחרון של אורי גלן

עצמו: הסיבה הישירה — טיפה נמוכה. שום דבר בכותרת לא רמוז לקורא המקרי, שזהו דעה פרטית של עור אחר. זמן מעט לפני האסון כתב הטייס, אורי גלן, שיר שזרע על הפכנה הכרוכה בטיסה נמוכה. העולם הזה — מפרסם להלן שיר זה, שטרם ראה אור עד כה. ההקדמה, בצורת מכתב, נכתבה בשעתו על ידי גלן עצמו.

השבוע, שעה שוועדת החקירה התכנסה באולם לשכת הנשיא בקריה, לפני ספסדים כמעט ריקים, סער במדינה כודה הויכוח על האשמה לאסון מעגן. העתונים, שהחליטו מראש כי האשמה חלה על אורי גלן, הוסיפו לכתוב את כתבותיהם בהתאם. דוגמה אופיינית: את עדותו של אחד העדים הכתיר. הארץ — בכותרת גדולה בעמוד הראשון: "המטוס היה בסדר; קרוב לוודאי שלאסון גרם הטייס".

— — — ססתי עם ש. ש. מי שהיה מפקד חיל הים והאוויר בזמנו, עכשיו הוא מנהל חברת הפוסטים. אני סס אתו אחת לשבועיים למכתש — למפעל הטוסטטים. ובכן, בי טיסה זו היתה קצת קטסטרופה — נכנסנו לעננים בלי מכשירים מיוחדים במטוס — וההר היה במרחק צנוע מאוד מאתנו... יצאנו בנס. נדמה לי שהשיר הזה "אורגן" בשעת שחילת סלק בהמה בבית. (מה שייכות זה לטיסה?) אך היה קצת פנאי גם למחשבה. יש כמה מונחים, שנתי להם הסברים בסוף — במקרה שלא יובנו לך, או לקוראים. אבקשך מאוד: לכשיופס — שלח שני גליונות, כדי שאשלח אחד לש. סוף-סוף הוא השותף השלישי (השותף השני הוא תמיד — הגורל).

במסירות ל"במעלה" אורי עי'גנים

הטיסה מן המכתש

לש. שמיר, השורף הסייסי בטיסה

חומקת בדרוקה של ארצי הער- בית, — בוצרה, חמסינית, ותומר בצאתה ערבולי האבק, — חס מל- חמת גושי האויר. ומס משטחי הנושקים אל האסק, — אדם הלכב — עד שחר עלה.

ובשחר: חומקים סכריי חבולות למחבוא. אכל יש ערבות, — יצלו ערסלים ויספסו. בקדרון-ההרים המלול שלנגב. ובנגב — מכתש.

במכתש, — ארבות יצלו קיסור, — לילה ויום יתאבד העשן. בלילה קיצ' יתאבד לחלל העלול — בתקומות סרגינה. ועוסות המכתש יקאו בתנוית הערבול המצהיב.

ובליל-ערסלים — סנסת המדבר, לעבוד אדי נשקתי ססיה — לקיצ שיוף הקסר.

וצמוד העשן להלת לבנה: ברסית העירוס בליל.

לבקר יותיר רבדי עננים רוחצים בבסיס צוקי המכתש הפורעים. אותיום, שהקצין יגלש מטוסי למכתש, לו קרא בצדום — יום חרפי. עמד המכתש בקצור עננים, על חומת חרפיו.

חקה לסיסה.

בחקה

נסמנו ים דמעות משקלי-סיסים, ושבועות ססירי-החקה. יש, אחת יגפת השס לעקף. יש צרף אל קודקיו. יש האל, רק האל, לא ישליך סתחו — ופלה מטוסו מיגע מן הערב. אז נשבע: בסלחת מטוסו ובשמן דקיו הורס בעורקי הפלוח — לעולם לא יוסיף! יש ישבח..

שהיו שקריי סנסת החורים בענו — בעברו ששני של הקר, נתקרב מטוסי למסלול הקצוב בגבעות המכתש, — והקריא. יאזר נחותי ורני הטיסה, וספס בנתיב אורי מעקס (יחסית לשקע).

בקר ארצות, קל חומת-המכתש סתתתי. ומחירי במפץ הבוכנות — בסיסי. ענני-התקרחות.

בטיסה — עוד שטרף נאסו? לזוה, כל העת שמשקה באויר — הגורל! יחדר הגורל בסתקו הקווי. תפתל פגושי האויר — וזרעות.

ברזליו ידקו במטוס. יתנבל למפצן אסיר-התודת. ויטביל מבלבו בסיכל-הבנין. בבר חשב מטוסי לכלות השפוס וסרץ בחומת-עננים!

יהפך הגורל מטוסי על צדו — ואישר (בקר גלגל בשנית!)

עוד טרוד בישור — וצנח חרסמו אל הקר. — — — בקר הטל מטוסי לחלל המכתש — סחליק על שמאלו בענו בענו — חשכה. סמע, נקרב הענו. הקר בסני וסנביש המוביל נסתוליו — לגבעות ירסם.

שנסת מטוסי בקסנש מסלולי-האקספלט סנבדים. והעת, סנניקה חשכה וקרצי ערסלים אשא על שסתי סלחת-סיסים עתיקה: ברוד שחוריד... והוא העלה — למרוקים...

עי'גנים, 26.2.59 אורי גלן

בות מתחמקות. תשובה ברורה יותר ניתנה על ידי הסינדיקאט הישראלי לייצור קרח: במחירי-הקרח הנוכחיים אין מס' על חדיש יכול להפיק רווח הוגן. מוטב היה שלא להפעיל את בית-החרושת.

אולם התשובה הנראית כאמיתית יותר מכל ניתנה על ידי חוגים המקורבים אל סינדיקאט הקרח: הפעלתו של בית-החרושת החדש עשויה להוריד את מחירי הקרח בארץ, אינה רצויה לסינדיקאט. על כן הוא משלם לארטיק שכר בטלה, אשר יכסה בהדרגה את הסכומים שהושקעו במפעל המזונח.

גודל הסכומים המשולמים לארטיק נש' מר בסוד. הוא יתגלה רק אם יפורסם סינדיקאט הקרח — או אם תתערב בפרשה הוועדה לבדיקת מחירי הקרח, שהוקמה בי ראשותו של עורך-הדין מתתיהו לינדרמן. עד אז יהיה המשלם האמיתי האזרח, ה' (המשך בעמוד 12)

להפיק רווחים ממפעליהם, רואים את עצמם בחלום-הלילה יושבים בטל ומקבלים סכומי-כסף גדולים. אולם השבוע נתגלה כי רק מפעל ישראלי אחד זכה להפוך חלום חורד זה למציאות.

המפעל: בית-החרושת לשלגונים ארטיק בבתיים.

כאשר קיבלה חברת ארטיק את הרשיון להקמת מפעל-השלגונים, שרר בארץ מחסור חמור בקרח. על כן התנתה הממשלה תנאי מפורש: על החברה לבנות גם בית-חרושת לקרח.

התנאי קויים. 300 אלף ל"י הושקעו ב"בנין בית-חרושת לקרח על חולות בתיים. אולם מכונותיו לא הופעלו, מוסיפות להעלות חלודה עד היום.

תשובות מתחמקות. מנהלי ארטיק שנשאלו לסיבת המצב המוזר נתנו תשו-

עשרת הימים המבוקשים גילתה במהרה את תוצאות חקירותיה: לדברי השוטרים, מכר סוחר העתיקות העבדון מאריין המחאה ל' חלפן הירושלמי, דויטש. המחאה היתה על 6000 דולאר, אולם לא היה לה כיסוי. דויטש אסף כמה ידידים, פרץ לחנותו של מאריין באגרופים קמוצים.

מישהו הציע לפנות למשטרה. מישהו אחר הציע לרוץ לקפה חינה, להזעיק את רומק, ידידו של מאריין, כמתווך: המשטרה היתה עלולה לשאול שאלות בלתי נעימות בקשר לדולארים. רומק בא הצליח. מאריין שילם, ו' החקירת חוסלה — עד השבוע שעבר. האשימה המשטרה: כל העניין בוים על ידי רומק כדי להכריח את מאריין לשלם. טען רומק: "כל זה מצוץ מן האצבע!"

המשק

שכר הבטלה

תעשיינים רבים, העמלים בסרך כדי

ועוד. רומק הסיט את כובעו האפור, רחב הכריו: "איני מודה באשמה!" הוא טען כי הענקים מנסים להדביק בו פשע אשר הוא לא ביצע, לכלוא אותו מאחורי סורג.

המשטרה ביקשה שהות של עשרה ימים כדי לערוך חקירות. סיגורו של הנאשם, שמואל תמיר, התנגד. השופט גחן לרשום את החלטתו, וקצין-המשטרה הניח לפניו את פקודת המעצר לחתימה. השופט נפנה אליו בפנים סמוקות, קרא בועם: "מנין לך מה אני עומד להחליט? אילו לא האשמות החמורות, היתה חוצפה זאת מסמקת כדי לשחרר את הנאשם!" אחר ציטט אחד מעקרונות ב' חוק: תהי לפחות מראית עין של צדק!"

תוצאות החקירה. המשטרה קיבלה את

* אחד מעקרונות המשפט המקובל ה' בריי' אומר: "אין זה מספיק שהצדק נעשה. עשייתו צריכה גם להראות לעין."

(א) האם אתה תובע את מניעת זיונה מחדש של גרמניה, המסכן את שלום-העולם ואת שלום-עמנו?

(ב) האם אתה בעד שלום יציב בין ישראל ומדינות-ערב בדרך של משא ומתן ישיר, ללא מתווכים זרים וללא תנאים מוקדמים, שלום שיבטיח את זכויותיהם הצודקות ואת התפתחותם של כל העמים?

(ג) האם אתה בעד מדיניות שלום ועצמאות של מדינת ישראל ונגד הצטרפותה לבריתות איזוריות תוקפניות? שהושא שאלות אלה הציגו המחתימים, בשבוע ה-14 לקיום המשאל, כאשר

העולם הזה נלווה אל מחתימי משאל השלום

לחתום או לא לחתום?

יחס לבכר, בו נתקלים לרוב המחתימים (ימין למעלה) מוזמנים אפילו להכנס פנימה. אולם לא תמיד באה בעקבות שלום זה הסכמה עבור שלום אחר — השלום שאותו מקווה להשיג עצומת השלום הזאת.

קומוניסטי מפורסם שביקר אז אצל סיקאסו תקע את עיניו בדמותה של יונה. שנית נבחר שם הולם יותר: הפרטיזנים למען השלום, שבחרו בחזקה קבועה אשר בראשה היועמד המדען הקומוניסטי המפורסם פרדריק ז'וליו קירי.

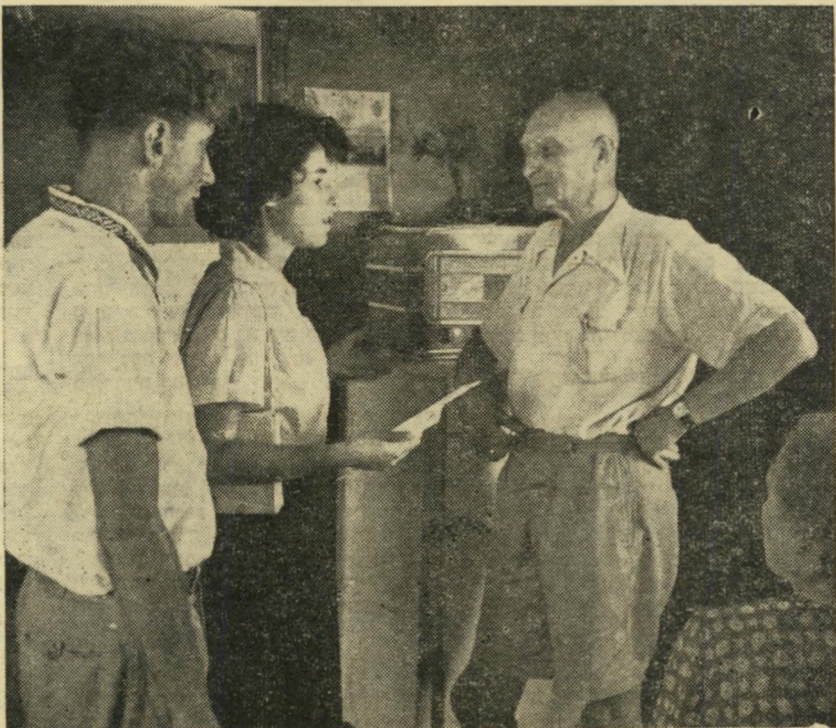
מעוף היונה בעולם הרחב החל. בעצם היתה זו מגפה. היא צויירה על כרזות, קירות ומכוניות, היטבעה על מאפרות, מטפחות ו-עגילים. ציכסולובקיה, פולניה, בולגריה ו-רוסיה הטביעו אותה גם על בוליהן. באיטליה יצרו אותה ממקרונים וספנטי למכירה לאוהי-ביישלום.

נולדו ימי-שלום, שבועות-שלום, מרוצי-שלום, רקודי-שלום. וסיגריות-שלום. לחיות גוייסו אנשים מבריקים ומושכים ממדרגה ראשונה. אמנים, כמו פבלו פיקאסו ודיאגו ריביארה המקסיקאי, סופרים, כמו הווארד פאסט האמריקאי ואנשי-כמורה, כמו הדיקאן האדום מקטרבורי.

קול תופים

אמנם, טענו הפעילים, היוזמה יצאה מ-מפלגות סוציאליסטיות ומברית המועצות, אך תנועת השלום עצמה צריכה להיות מושי-תחת על יסודות רחבים יותר, חייבת לכלול את כל החוגים, להיות אפוליטיות לחלוטין.

• סטאלין בחבורת האחרונה שלו לפני מותו סיכם: "תנועת השלום לא תשנה משתרים אבל אם היא תפתור בעייה אחת שתבטיח שלום הרי כל עתיד העולם תלוי בה".

ויכוח עקר. אחד המתווכחים הוא זאב אדלברג, תושב גריפון במעברת אבו-כביר (מרכז). ביחס לכל השאלות הוא סומך על הממשלה, שלדעתו עושה את שלה לא נרתע מדעתו זאת אפילו לאחר שמאיר פינטו, אחד המחתימים, הזכיר לו שהוא מחוסר עבודה כבר חודשים אחדים.

ל צעירים ולצעירות היתה משאלה א-חת בלבד: "תחתום בבקשה!" המועי-מדים לחתימה לא היו שחקני-קולנוע, או אנשים נכבדים אחרים שחלקו אוטוגר-פים. המחתימים לא היו אנשי מס-הכנסה, או סקדי-בנק, היתה להם מסרה אחת, שלא תסולא עכורם בפו: השלום.

לראשונה עורר השלום באופן מיוחד קבו-צת אינטלקטואלים צרפתים ופולנים שקיימו בשנת 1948 קונגרס בחרוסצ'לב (לשעבר ברסלאו) פולניה, בחרו בחזקה בינלאומית של האינטלקטואלים להגנה של השלום.

בהחלטתה קבעה החזקה שאם עד עתה היתה הגנה זו דאגתם של דיפלומאטים ו-חוגים מצומצמים אחרים בלבד, תיהפך מעתה ואילך לענינו של כל אדם ואדם.

סעוף היונה

במערכ הסתכלו על צעד זה ברגשית מהולים מאד. חלק ראה בו תחבולה תעמול-תית קומוניסטית, לא מוזיקה ביותר. רבים אחרים ראו בזה סוס טרויאני קרמליני, ת-נית תעמולתית מחושבת לכל פרטיה, ש-מטרתה היתה לרפות את ידי המערב ו-למנוע את זיונו, שעה שהמפלגות הקומוניס-טיות עסקו בהכנת מהפכות...

הקרב לשלום שהקומאיפורם כינה אותו כ-עיקר כל הפעילויות של המפלגות הק-מוניסטיות, החל. אבל הוא לא התקדם לפני אביב 1949, כשהתכנס בפריז קונגרס השלום העולמי.

הקונגרס הצטייד ראשית כל בסמל. משורר

187" הכריז עוברי אורח במעברה, "אם אני ארשום, יהיה שלום. טוב יותר שתהיה מלחמה. אין לי עבודה!"

בן! חתמה הגברת עליזה דוקי שלוש פעמים, אחרי שקודם לכן התחמקה אמרה שבעל הבית איננו, כשחשבה שמטרת החתימה היא גביית מסים נוספת.

לום העולם ולשלום ישראל" על שלוש ה- שאלות הבאות:

(א) האם אתה תובע את מניעת זיונה מחדש של גרמניה, המסכן את שלום העולם ואת שלום עצמו?

(ב) האם אתה בעד שלום יציב בין ישראל ומדינות ערב, בדרך של משא ומתן ישיר, ללא מתווכים זרים וללא תנאים מוקדמים, שלום שיבטיח את זכויותיה הצודקות ואת התפתחותם של כל העמים?

(ג) האם אתה בעד מדיניות שלום ועצמאות של מדינת ישראל ונגד הצטרפותה לבריתות איזוריות תוקפניות?

בכל זאת למרות הרצון לבסיס רחב ל- תנועת השלום, נשארו מפלגות השמאל ו- תנועות הנוער המסונפות להן בבדידות מדי הירה, המושכות היחידות בעול. עתונותן היו היחידים שפרסמו כמעט מידי יום ביומו קריאות להשתתפות במפעל ותוצאות אחרי- גות. החברים המגויסים פעלו ללא לאות.

אופן יחסי למספר התושבים אחרי איטליה, על עצומת "שטוקהולם" סמכו ידיהם, לפי מספרי הועד, לא פחות מאשר 312000 איש. עצומה אחרת, שדרשה את כינוס חמשת המעצמות ונענתה בתמיכה גדולה יותר ב- 3% מהקודמת.

הפעילות למען בעיות בינלאומיות לא גרמה לשיכתת הבעיות הלאומיות. במלאת חמש שנים לתנועת השלום העולמית, בחר הועד למען השלום הישראלי להגיש שי מקומי לתנועת השלום העולמית שהוא מסונף לה. וכמובן — משאל שלום מקומי.

בדרך במערכה. הכוונה הפעם לא היתה בעצם לאיסוף סתמי של חתימות. המטרה היתה לברר מהי דעתם של תושבי ישראל על שלוש שאלות של משאל שהוצגו מנקודת ראותו של הישראלי בלבד. כדי לתת למשאל היסוף רחב ניתנה האפשרות לענות על כל שאלה ושאלה לחוד במשבצת מיוחדת לשלילה או לחיוב. הוא איפשר גם להרחיב את ה- זכור בפנס מיוחד הנקרא פנס-השלום.

כל אחד נתבקש לענות "מתוך חרדה לש-

עוד ב-1949 חנתה היונה במקום נוסף: שטוקהולם, שם נפתח מסע העצומות הגדול. העצומה הראשונה, השטוקהולמית, דרשה איסור ללא תנאים של השמוש בפצצת-האטום.

אנשים רבים, כ-500 מליון, חתמו עליה. מהם חתמו בסין בלבד 243 מליון. בהודו ה- מורחית חתמו התושבים שאינם יודעים קרוא וכתוב בבוהניהם. כושים באפריקה עשו זאת לקול תופי-הגינגל. בלי ספק חתמו אנשים רבים גם מתוך תמימות. האם אתה בעד שלום? היתה שאלתם העיקרית של המתרימים. קשה היה לענות בשלילה.

שיא נוסף. עצומת-השלום לא פסחה גם על ישראל. להיסוף, היא קבלה כאן גוון ציוני. הועד למען השלום בישראל, שנושאו הוא מאיר יערי, מפוצל לועדי-שלום מקומיים. מ-42 חברי הועד הארצי, תשעה הם חברי "מק", שנים ממפלגת השמאל ואחד ממפא"י. היתר שייכים או נמנים על אודהי מפא"י.

בין השיאים הרבים שהשיגה ישראל, אפי- שר למנות את שיא-ההחתמות. בעולם ה- מערבי תפסה ישראל את המקום השני, ב-

חיר וריאקציוניזם

המחתים מוכן לחיכוך על כל נושא הק- שור למשאל, לא מתנגד אף לסטות קצת ממנו. הוא גיבש לו כבר מומן השקפת עולם משלו, קרא חומר רב, בתוכו אולי גם ו- חוכרות — דע מה להשיב! (שאלות ו- תשובות במשאל עמ), כדי שידע מה להשיב.

המארגנים, כך הם עצמם מספרים, פונים שוב למחתמים לפני הפעולה, ומסבירים להם כי אין זו עשיית נפשות למפלגה או פעולה למען הפלת המשטר הקיים. מביאים לדוגמא את הרבנים הנלחמים בחזיר, מנסים לגייס את דעת הציבור אולם לא מאדירים על-ידי כך את מספר חברי מפלגתם. כולם כשרים כאן, בעל בית שבכל עת אחרת יכול להחשב כריאקציונר, יכול בהחלט וחייב להשתתף במשאל השלום.

המחתמים יוצאים לדרך, אחרי שחלקום לפי אזורים. ככל שהשפות מרובות ביהם, הרי זה משובח. כי בדרכם הם נתקלים בש- פות שונות בהן מובעות דעות שונות.

הגנה ודביליות. החותמים עצמם מחו- לקים לשניים. רובם מכיר את הבעיות היטב, חשב עליהן לא פעם, וכשמגיע רגע-החתימה, אין הוא שואל כמעט דבר, אינו מתווכח, קורא בעיון את השאלות, ממלא את המשבצות תוך אמונה במטרה. לכאן משתייכים יעקב וייסמן, ברזילאי, פקיד-בנק, דוד אשכנזי, השען שמחה טיכלמן והיוצק ויטוריו גניש. לפעמים שואלים הם לשם המפלגה המוש- כת בחוטים, מנענעים בראשם בהבנה למרות שנענו כי הענין הוא על-מפלגתי. אחרי עיון נוסף הם שואלים שוב, למשל, מיהם "מתוח- כים זרים" (מקבלים בתור דוגמה את בניקה) — וחותרים, אך ישנם גם החותרים על הש- אלות מבלי להבינן כלל.

כי למרות שמארגני המשאל בטוחים שאת השאלות יכול להבין כל אדם שאינו דבילי, הרי עקרות-בית, בנות עדות-המזרח במעברה, אינן דומות לאחיותיהן במקום אחר. אין ספק שעניני השעה כמו שאלת הצטרפותה של ישראל "לבריתות אווריות תוקפניות" לא הגיעו לאזניהן ולידיעתן. הן לא הגיעו לידי- עתה של עקרת-הבית לילי בלידה, או של הירקן אברהם בילו. והם חותרים ומרגישים עצמם חשובים, או ששואלים את המחתים כיצד ומה לכתוב ומוסיפים טי בספרדית, יא באידיש ואייזא בערביית.

לסוג השני שייכים המסרבים מיד. אני 6 שנים בארץ ואף מפלגה לא נותנת לי אר- כל כשאני לא עובדת, טענה אשה אחת במ-

בעד מלחמה! צווח אחד מלקוחותיו של הספר שנמלט מעדשת המצלמה, ניסה למחות במלחמה זוירה, כשהתמפל על הצלח.

הקרקע. שגיאות במדינות כמות'המים הנצ' רכת.

רק דבר אחד. גם לזה מצאה הערייה תשובה מתאימה: "המשלה הבטיחה לנו סכום כסף לפתרון בעיית'המים, שהיא בע' ייה כלכלית, פוליטית ובטחונית. אולם מל' בד הבטחות לא קיבלנו דבר. ובכלל, המצב קשה."

אולם רכבות תושבי הבירה לא היו מעוני' יינים במצבה הקשה של העירייה ובתשוב' תיה המתמקדות. הם רצו דבר אחד: מים ל' הרוחת את צמאונם ולשטוף את גופם המיו' זע בשרב.

משפט

הקרב על הגבעה

השבוע יעברו אחדים מן המשתתפים בה' פקת הסרט הישראלי גבעה עשירים וארבע אינה עונה (העולם הזה 873) מן האולפנים ומשטחי' ההסרטה לאולם בית' המשפט המחוז, תל' אביב. הפעם יתחולל המחזה הדרמתי —

במאי תרודור דיקנסון

מתוך קנאה היסטורית —

או המלודרמטי — בלי נוכחותם של המס' רטות והצלמים. השחקנים העיקריים בקטע ריאליסטי זה: צבי קוליק, כתב הבוקר, מחב' רו של הסיפור המקורי. המשמש יסוד לסרט, וסיטר פריי הבמאי שיעבד את הסיפור לתסריט יחד עם קוליק.

עלילת הקטע: לאחר שהשלימו השניים את כתיבת התסריט בניו' יורק, יצא קוליק לאסוף כספים באפריקה הדרומית; ואילו פריי חזר לישראל.

כאשר חזר קוליק ממסעו, הוקמה חברת הסרטים זיק' אור, בהנהלת רבקה זיו, נשיאת ויצו. החברה החדשה חתמה על חוזה, לפיו קיבל פיסר פריי על עצמו להפיק ולבנים את הסרט גבעה עשירים וארבע אינה עונה, בשי' תוף עם הבמאי הנודע, תרודור דיקנסון, נשיא האקדמיה הבריטית לסרטים, שהוזמן ליש' ראל למטרה זו.

סכסוכים זעירים. ההכנות הטכניות המוקדמות לעבודת ההסרטה עברו בשלום. פרט לסכסוכים זעירים בין שני הבמאים, אשר היו, לדברי קוליק, "תוצאות ישירות מרתחנותו של פריי."

אולם כאשר יצא צוות ההסרטה הראשון אל החולות הלוחטים של הגבעה, נתלהטו גם הרוחות. התוצאה: לאחר שבוע ימים של מריבות בלתי פוסקות, הכריז דיקנסון כי אין הוא מוכן לעבוד בחברת פריי אפילו רגע נוסף אחד. פריי חזר לתל' אביב, נח לאחר מתיחות' העצבים, הוסיף לקבל את משכורתו החודשית, בסך 400 ל"י בדיוקנות של שעון מעורר.

הארץ

בגמר תחרויות הוונות בטניס ניצחו האמריקאים את האוסטרלים (ספורט ישראל)

יהושע סוקול, רחובות. והיכן היתה המשטרה?

הוליווד מסריטה ספר שנית, כפרס לקוראי "דבר השבוע" (דבר השבוע) עזרא ספיר, צה'.

הסרט "שלח בדואר לכל מי שיח' תום על השבועון לשלושה ימים.

(המשך מעמוד 9)

משלשל מכיסו פרוטות נוספות עבור כל גוש'קרח הנכנס למקורו.

מבריה

אחד הקואליציה

לאחר שהובטחו כל הכסאות בכנסת מפני מכירה לזרים, מצאו אנשי' אגודת' ישראל ופז' עלי'אגודת' ישראל מצרך חדש לסחור בו: את קולותיהם.

זה זמן מה שבעיריית' סבריה נתגלעה מח' לוקת בקשר למועדון שהושאל על ידי הס' תדרות מכבי לעיריה, בתקופה מלחמת' העצ' מאות. מכבי דרשה את החזרת המועדון. אולם סיעת מפא"י בעיריה מסרה אותו לידי אנשי' מפלגתה, סירבה לחזר עליו.

מועדון' מכבי שימש נושא לחיכוחים סוע' רים, שנערכו משך החודש האחרון בבניין המיונה של עיריית' סבריה. אולם אפילו תיג' רות' יריים לא הצליחו לפתור את הבעיה — עד אשר נזכר מישהו בשיטה הישנה גושנה של חיסול סכסוכים: הצבעה.

תירוצ סציון

לילדים יהיה מעתה תרוץ מ' ציון לא להתרחק. אם יתברר שהתאוריה של ד"ר ארל אוס' בורן מבופזו היא נכונה, לדבריה, העמים המתרחצים פחות, כמעט ואינם סובלים מדלקת העור. "אמבט יומי הוא הדבר הגרוע ביותר שאתה יכול לגרום לעורך, בעיקר אם אתה משתמש בס' בון", אמר — — — החופש הגדול הוא נחמד ונעים לילדים, אולם לא כל כך לאמהותיהן ה' עיבודות, שאינן יכולות להשאיר אותם בבית שעה שהן יוצאות לעבודה. לאלה שיש באפשרותן לשלם כ-25 ל"י ל-3 שבועות

אני פשוט שואלת את בעלי אם הוא לא זקן מדי מכדי שיעזור לי בבית...

בעד קייטנה לילדים עד שעות הצהריים, יכול הדבר להיות, פחות או יותר, סתרון. בקרתי בקייטנה מס' זה בתל' אביב וראיתי את הילדים עסוקים בשמיצת ספיר מפי מדריכתם, גננת במקצועה. מה היית עושה אילו היתה לך טבעת קס' מים, שאלה אחת הילדות, ששתי שיניה הקדמיות חסרו לה: "בת מלך", השיבה ללא הסוס. טרט לשמיצת ספורים, הם מכינים גם שעורים, נוסעים שלש פעמים בשבוע לים, קוסקים גם במלאכת יד וציור, שיכול להביא במבוכה ציירים מודרניים מבוגרים רבים. מנהלי הקייטנה הודו כי השנה, בגלל המצב הקשה, פחת מספר הילדים — — — מועדון מסוג אחר התארגן בימים אלה בברייטון, אנגליה. זהו מועדון לידה לילדים מגיל 4 עד 12 המשי' תעשעים בו כשהוריהם יוצאים מן הבית. הם יכולים לבלות בו מל' עד 11 בלילה. הצעירים יכולים לבחור בין רקודים, הסתכלות בהופעה של דהקה מיוחדת או תיאטרון בובות, ושתי' (חלב). למועדון יש הצלחה רבה, הילדים, למדו מהוריהם, הולכים אליו לראות ודהיראית.

דעה ועצה

דעתי שנערה צריכה להשתתף בהוצאות כיווגה בצאתה אתו, נחזקה אחרי שניכחתי לתמהוני שמעמיי קפה קפוא ושתי עוגות פרוזאיות עלו 1.900 ל"י — — — אם רוצנן לשמור על כסף הנזיר שלן בארנק, חברי אותו יחד במהוק משרד גדול בצורה זו לא יתפור ולא יתקמט.

כוונות לפי מירה

את רוצה ככוונת חדשה לחדר ואין לך כסף או רצון לקנות את הכוונות הרגילות הנמכרות בשוק? בקשי את ידידי, או בעלך שיבנה לך כוונת כמו זו בתמונה, העשויה מ' לוחות עץ ולבנים.

אנסה להסביר לכן איך זה נעשה: כל קונים לבני סילי' קאט (3½ ל"י המאה, בלי הובלה, קוב' עים את גובה הע' מוד, מספר הלבנים בנודך, ומחלקים את הגובה ל-8 סנטימטר, שה' גובה לבנה א' חת. לוקחים לוחות עץ שרוחבם 25 ס"מ (רוחב הלבנה 22), עץ פשוט, זול מ' אד, יכול להיות גם עם פולישורה. את הלבנים הצבועות א' דום, אפשר לצבוע בשתי שיטות: לה' כין דלי של צבע ס' מיד ולטבול את ה' לבנים, או לחשב למפרע ולצבוע רק את הצדדים החיצוניים הנראים. לאחר שהן צבועות משייפים את צעותיהן הנראות לעיין בעזרת שומין עץ גס. אין הכרח להעזר בפלס מים.

ירושלים

ההצב קשה

אלה שהניחו את קו המים המקביל לירי' שלים, קיח שיחול שינוי מהסכני במצב הס' פקת המים לבירה. הם לא טעו: בשבוע שעבר היתה צפויה סכנה שהספקת המים תופסק לחלוטין.

אחת הסיבות: חברת המים מקורות איימה להפחית את הספקת המים ב-30 אחוז, אם לא תפרע עיריית' ירושלים את חובה — סכום מצער של 200 אלף לירות. טענה העיריה: "אין זה נכון. אמנם קיים חוב של 20 אלף לירות, אולם גם עליו אפשר להתחכח. ובכלל המצב הקספי קשה."

סיבה נוספת: חברת' החשמל הירושלמית איימה לנתק זרם' החשמל לתחנות' השאיבה, אם לא ישולם החוב השוטף בסך 20 אלף לירות. השיבה על כך העיריה: "גנוד על זה לאחר הדיון על החובות הישנים. ובכלל, המצב הכספי קשה."

סיבות נוספות: רשת של צינורות רעז' עים, חילחול אחוז גדול של המים לתוך

בית-רי אשר בירנבלום
גם באגרוף, גם ברגל

ספורט

איגרוף ספורט של מאש

מאות חובבי האיגרוף הישראלי, שנכחו באליפות ישראל לאיגרוף, לפני חודשיים, זכו להיות עדים לשערוריה (העולם הזה 869), שאלו בחודאי היכן מתאגרפי בית-רי בשבוע שעבר מצאה השאלה את פתונה על במת קולנוע גן-רנה, תל-אביב, כאשר יצאו אנשי-האיגרוף של בית-רי להפגין את עליונותם מול מתאגרפי מכבי.

מודעות-הענק שהופיעו כרחובות לפני התחרות, היו ערוכות בסגנון אמריקאי מובהק. הן הכריזו על 12 קרבות, 36 סיבויים, שיפוט נויטראלי, סדר מעולה, הציגו ניצוח של תקווה בלב חובבי-הספורט.

ביום ו' שעבר, שעה קלה לפני התחרות המה רחוב בן יהודה ממאות צעירים מלאי-תקווה וחסי כרטיסים. אולם התקוות היו לאל: משמרות מוגברים של שוטרים וסדרנים מנעו כל אפשרות של הסתננות לשטח גן-רנה.

בשעה שמונה ושלושים בערב הופיעו על הבמה עשרים ושניים גומות שריריים, לקול מחיאות כפיים סוערות. הפעם נראו מיד כמה חידושים חשובים לגבי התחרויות הקודמות:

● צוות שופטי הנקודות היה מורכב כולו מנציגי ציריות זרות — אנגליה ודרום-אפריקה.

● על הרופא הקבוע של התאחדות הספורט צורף גם רופא השגרירות האמריקאית.

● תניכות בית-רי עלו על הבמה, הגישו למשתתפי התחרות זרי פרחים — נוהג אשר לא היה קיים עד כה בענף-האיגרוף בארץ.

שלושה גביעים. נוסף על כל אלה רצתה הנחלה הסקציה החדשה לאיגרוף של בית-רי לתת פיצוי למתאגרפי על החדוד שים הרבים, בהם ישבו באסם מעשה העני קה לשלושה מהם גביעי מזכרת. אולם גולת הכותרת היתה, ללא ספק, פרס בצד רת צלחת אמנותית, שהוענק לחיים וייס פיש, איש מכבי חיפה.

כבר בקרב הראשון הורגש כי לקהל חובבי האיגרוף תהיה הפעם הזדמנות מצוינת להתפרק ממסען המרץ, אשר נצטבר בו משך חודשים.

הקרב השני, בו נפגשו שני מתאגרפים במשקל-תרגול — נפתלי פיבוק ממכבי, ורחמים מבית-רי — היה אחד הקרבות היותר בולטים של הערב. בסיבוב השני הבטו השניים זה בזה בעוצמה כה גדולה, עד כי פני שניהם הוצפו דם: בפניו של פיבוק נפתח פצע ישן, ובמצחו של רחמים נבעה תתן עמוק. הקרב הופסק רגל לאחר התערבותו של הרופא, ד"ר כארן. היריבים נלקחו מן הזירה, הועברו למרפאה יצאו משם חבושים וחבוקים.

קרב-הנצחון. לאחר הקרב הרביעי כבר נראה יתרונה ההולך וגדל של בית-רי. אולם את נקודת הנצחון הביא לה המתאגרף המוכשר והכדורגלן הנודע, אשר בירנבלום.

הפעם עמד בירנבלום להתמודד עם יריבו הנצחי, חיים וייספיש. אולם הקהל התאכזב קשות: התברר שבירנבלום ירד במשקל, לא יוכל להופיע נגד וייספיש, יתאגרף במקום זה עם פרקס, איש מכבי, מטען הדינמיט שפוצץ בזמנו את האליפות הישראלית.

בעקבות ההפתעה הראשונה באה שנייה: הכל היו משוכנעים שבירנבלום יחסל את יריבו בנוק-אאוט, אולם פרקס התקין מעמד, ספג מהלומות בשלווה, גמל עליהן לבירנבלום במטבע קשה, נוצח רק לפי יתרון של נקודות.

בעקבותיהם הופיעו בזירה שני מתאגרפים במשקל חצי-כבד: ברציון מבית-רי, ואלמליח ממכבי. יתרונו של ברציון נראה כבר בראשית הקרב. אולם הקהל תמה על פשר ההתלהבות המזוהה שהתנהלה בין שני היריבים. הדבר הוברר רק בסיום התחרות: שני המתאגרפים משרתים באותה יחידה בצ"ל. מסרו כנראה איש לעצמו את הרשמים מן החופשה הקצרה, שקיבלו לרגל ההופעה.

תל-אביב

התקפה אווירית

לאחר האסון במעגן, נבהלו השבוע פקידי הקלוב הישראלי לתעופה כפל כפליים, כאשר נעצרה מכונת-משטרה ליד משרדם בשדה התעופה. "מה קרה שוב?" שאלו באימה.

קציני המשטרה רצו לדעת איזה מטוס עבר מעל תל-אביב ביום א' שעבר, בשעה 11.47, הסבירו: אותה שעה ישב אליהו לוי בחדרו הנאה, בקומה הרביעית של בניין ה' וועד הפועל של ההסתדרות, רחוב ארלוזורוב. פתע נשמע וזמזום מנוע של מטוס ומשהו סנע בשמשת-החלון. לוי קפץ ממקומו, גילה במרה שהחפץ המסתורי לא היה אלא קלע של רובה אימונים טוטו.

פקידי-הקלוב התחרו כסיד: רק זה היה חסוי להם — התקפה אווירית על מבצרה ה' אדיר של ההסתדרות. מיד נפתחו יומנים ונמ צא המטוס המבושש. אולם החיפוש הקפדני שנערך בו לא העלה כל נשק. השוטרים עזבו את המקום, ואנשי הקלוב נשארו לחכות להמשך החקירה.

החקירה היתה קצרה. המומחים המעולים של המשטרה בדקו את הנקב הועיר בחלון חדרו של לוי, קבעו שהכדור בא לא מן ה' רקיע, אלא מגג הבית הניצב מול בניין ה' וועד הפועל.

פקידי קלוב-התעופה נאנחו בהקלה.

פשוטים

אדם בלתי רגיל

סוחר זעיר יצחק הלפרן לא היה שטוף בשתיית אלכוהול: אולם הוא הכיר את ערכו הרב הן בשטח הבערת הפרימוסים והן ב' הבערת דמם של בני-אדם. על כן קפץ הוא על המציאה, מיהר לקנות חבית של אלכוהול אמריקאי משובח, שהוצעה לו על ידי יונה סלמה במחיר זול להפליא.

אולם לאחר ששלשל המוכר את הכסף ל' כיסו והלך לדרכו, התברר שתוכנה של ה' חבית לא היה מס גל לשכר אמילו תינוק בן

תסריטאי פיטר פריי (שני מימין)
— ישר לתוך קיפלינג

יומו: מתחת למכסה המולחם כהלכה וה' מקושט בתו של בית-חרושת ידוע נמצאו 160 קילו של מי-ברז רגילים.

הפעם ניצתה האש בדמי של הלפרין גם בלי עזרת האלכוהול. הוא מיהר לפנות אל מחלקת-החקירות של המשטרה, והבלשים לא בוששו לפענח את המסתורין: בתחתית החבית נמצא חור קטן, מולחם בקפדנות, ודרכו נש' אב האלכוהול והורמו המים.

אהרונו אותך! כאשר נעצר יונה סל' מה והובא לחקירה הכחיש בתוקף שיש לו יד בתרמית, טען שהוא לא ראה את הלפרין מימיו. אולם כאשר הושאר אתו ביחידות ה' עוזה את פניו המצולקים, הכריז: "איני אדם רגיל. אהרוג אותך כמו כלב!"

עובדת היותו של סלמה אדם מיוחד במינו לא השפיעה במאומה על נציגיו המפוכחים של החוק והסדר הוא זכה ללמדו זאת השבוע על עורו ועל בשרו, כאשר ניוון לבלות חוד' שיים מאחורי מעול ובריה.

* מימין: אשתו של פריי, שחקנית הקאמרי בתיה לנצט, דוד בן-גוריון ואשתו, צבי קולין וברקה זיו.

שתי טענות. אולם המשכורת השמנה לבדה לא סיפקה את מזגו האמנותי של פריי: הוא היה זקוק גם לכבוד הראוי לו. על כן הגיש הוא בשבוע שעבר תביעה מש' פטת נגד חברת זיק-אור, טען שתי טענות דרמטיות:

● דיקנסון שינה את הנוסח המקורי של התסריט שלו ושל קולין, תאר את מלחמת העצמאות מנקודת מבט פרו-בריטית. "הב' ריטים מופיעים בסרט כגנטלמנים מושלמים, שיצאו זה עתה מתוך סיפור של קיפלינג."

● שמו חייב להופיע בגוף הסרט לא רק כמשתתף בחיבור התסריט, אלא גם כמפיק ובמאי.

שותפו הקודם של פריי, צבי קולין, היה מוכן להשיב על כל הטענות: "אם כי אני מטיל ספק בכשרונותיו של פריי, נוכחתי שהוא בור גמור בכל הנוגע לסרטים. מצד שני נחשב דיקנסון למומחה בינלאומי בש' טח האמנות השביעית."

יתר על כן, קולין אינו מקבל ברצינות את הטענות הדרמטיות-פטריוטיות של הב' מאי: ההתקפה על גירסתו החדשה של די' קינסון נובעת, לדבריו, יותר מקנאה היסט' רית מאשר מאהבת אמת היסטורית.

אפשר שהעלבון חמור ביותר ואפשר שלא. דבר זה ומידת הצדק בטענות שני הצדדים יתבררו רק בשבוע הבא, כאשר יתחיל ה' קרב הגדול על הגבנה — במישור המרוצף של אולם בית-המשפט.

מיעוטים

אזכרה סוערת

לפי האגודה העברית העתיקה, חרבה ירו' שלים בגלל קמצא ובר קמצא. לפי העובדות הישראליות החדשות חרב כפר חירבת מר' עוזי, וואדי עארה, בגלל מוחמד יוסף איבר' הים.

מוחמד יוסף היה בן לחמולת ג'אברין, אליה השתייכו מחצית יושבי הכפר, הסתכסך ללא חרף עם בני חמולת חמיד, אליה השתיי' כה המחצית השנייה של התושבים.

כדורגל

כוח שיכונע

הכדורגלנים הישראליים שבעי-המסעות שמחו על חופשת-הקיץ הקצרה. אולם שמ' חתם לא ארכה. בעקבות מסעה של נבחרת הפועל לבולגריה נקראו כדורגלני מכבי לאי' מונים מוגברים. הסיבה: עליהם לערוך בי' קור גומלין אצל הקבוצה האיטלקית לאציו רומא, שביקרה בארץ לפני חודש וחצי.

הפעם, בניגוד לפעמים קודמות, מעורר מסעה העתידי של נבחרת מכבי הד רב בחוץ' לארץ. לאחר כשלוש הפועל לבולגריה, אשר טשטש את הישגי הנבחרת הישראלית במש' חקי הגביע העולמי, לא היו קבוצות הכדור' רגל האירופיות מוכנות לחתום על הסכמים עם מכבי תל-אביב. על כן ניצלה מכבי את עובדת ההתייבות להופיע נגד האיטלקים, שלחה שליח מיוחד לאירופה כדי לשכנע את מנהלי קבוצת הכדורגל השונות לשחק נגד מכבי.

מאמצי השליח נשאו פרי: בימים אלה הגיעו לישראלים העתיקי הסכמים שנחתמו בינו לבין קבוצת-כדורגל יחידות, תורכיות ואיטלקיות. אולם גולת-הכותרת של המסע תהיה, ללא ספק, משחקיה של קבוצת מכבי נגד הקבוצה האנגלית ארסנל, שיערך בלונ' דון בחודש אוקטובר.

תיאטרון

שחקנים האגדה בחדר האיפור

(ראה שער)

כשפגשו ראשוני הבימה באחד מימי חורף 1919 בקצין הצעיר, גבה הקומה ועב"ו קול, שנשא את התואר הנכבד של ראש מטה הגייס המזרחי השלישי בתור שכזה היה רכז משלוחי המזון ממסבבה ללנינגרד, הגיע הקצין לקריירה הצבאית של אהרון מסקין. אנשי הבימה הביעו את דעתם כי הקצין הצעיר, בן ה-21, שהספיק בשנותיו המעטות להיות כבר שוליה לסכנאי-שיניים, עוזר לקצב, עובד במחסן עצים, מסגר ב"בית-חרושת לקטרים וחרט בבית-חרושת לפצצות, יוכל למלא גם שלל תפקידים על הבמה העברית, שגולדה או.

הם צדקו. עד מהרה הפכו פניו של מסקין, בעלי האף והאוזניים הגדולים, והשפתיים העבות, לידועים לכל באי הבימה. אחר הופעת בכורה, עוד באותה שנת 1919, כמוכר המרכדים ביהודי הנצחי, בא תפקיד

מסקין עם שני ילדיו אל תבכי

הקבצן העיוור בהדיבוק (1922) והגולם ב"הנוס" (1924). משך שבע שנים גדלו הבימה ומסקין יחד. מסקין, שנאלץ, אחר עזובו את הצבא, לעבוד לשם קיומו בבית-חרושת ל"סיגריות, מסר את כל זמנו הפנוי ללימוד המשחק והלשון העברית. הבימה למדה ל"העריך את מסקין השחקן המעולה, שאינו רודף פרסומת או כבוד, מסקין הענו, החביב, הטוב, האהוב על חבריו.

השגריר לא עזר. הבימה החליטה ב"1926 כי הגיעה השעה לעלות לארץ-ישראל. ביצעה את החלטתה כאיש אחד. מסקין, שעלה ארצה, ככל חבריו האחרים, השתכן קודם בפנסיון תל-אביבי, אחר בחדר שכור ולבסוף בשכונת הבימה, שורת בתים דו"קומתיים שטוחים בצפון תל-אביב.

אל דירה זו, אל אשתו סימה, אחות לשעבר אותה הכיר במסיבה לכבוד הצגת הלילה השני-עשר בירושלים, אל בכורו אמנון, 19, טרקטוריסט בנח"ל ואל בן זקוניו יובל, בן חמשה החודשים, חזר מסקין בשבוע שעבר מפאריס. בבירה הצרפתית חתה הציגו מסקין ו"14 חבריו (בניהם: חנה רובינה ושמעון פינקל והצעירים שמו ליק סגל ומישה אשורוב, שמילאו רק תפקידי

* הבכור אמנון, הצעיר יובל.

ספרים

תרגום

היו זמנים

חתיכה — נ' : בחורה.

ישבך-מוכר — ז' : איסטניס ורך-לכב.

לעיפה — נ' : ארוחה.

מגפיים — ז' : סירונים.

ממזר — ז' : כל דבר.

ראשי-דלעת — ר' מגפיים.

זהו רק חלק זעיר מן המלון המיוחד של הגדוד הנושא את תואר הכבוד זונות האכסליי (על שם מפקדו התובע רבות מעצמו ומאח"רם) מהחטיבה הששית של חיל הנחתה (המארינס) האמריקאי המהולל, שאת חייו לאורך תקופה מסוימת במלחמת העולם ה"שנייה מספר בחיזיונות רבה טוראי (בדימוס) ליאון ירושלמי * בספרו **זעקת הקרב**. ה" מחבר, איש צעיר בן שלושים, שמצא בשי"רותו הצבאי גם את טעם חייו וגם את אשתו (רב-סמלה), הוא יותר חיל מקצועי מאשר סופר מקצועי. אולם למרות זאת הצליח לשר"טט בכנות ובהתלהבות, בהסתמך על דוג"מאות ספרותיות קודמות (העירומים והמ"תים; כפירי אריות), את ספרו המחוספס אך מעורר ההד.

שני דלוי מים. הנערים בעלי חתימת השפם, מכל שכבות החברה האמריקאית ו"מכל קצחי המדינה הנרחבת, מובלים תחילה למחנה האימונים לסירונים, מקום בו סו"טים מהם באמצעים קיצוניים כל טיפה של רכרוכיות. ההליכה לקולנוע היא חובה ממש כמו ת"ס, והמשחמט נענש בריצה אל הים, מהלך חמישה קילומטר, כדי להביא משם שני דלוי מים מלאים עד גדותיהם.

יחד עם השפם, צומחים גם הבגרות — ה" מתבטאת בקשירת קשרים עם נערות — וגם הוותק הצבאי, המתבטא לעתים בצמיחת דרגה נמוכה על הזרוע. אולם כל אלה הם רק הקדמות נעימות יחסית למבחן האמיתי, שדה הקרב, בו הם רוכשים נסיון עשיר של מחדת ודם מצד אחד, של רעות לוחמים וחדדת נצחון מצד שני.

האהבה האמיתית : אופיינית לספר העובדה שאין לו כלל גיבור ראשי. יתר על כן, עד סוף אין לנחש אם החליט הסופר להתרכז באחד מגיבוריו או לאו. דני פורסטר, התלמיד המצטיין (בין השאר, בכדורגל) של הקולאג, מפורסט פארק, מפנה את מקומו כמעט בפתאומיות למאירון הוציקס, הסופר המטלטל לחזית תקליטי-מוסיקה-קלאסית ו"המתאהב בזונה מקצועית שמעולם לא זכה לקשור אתה יחסים הדוקים יותר מאשר קרי"א משותפת בסוניטות של שקספיר. אולם גם חייו הפרטיים נעלמים לאופק ואת מקומם תופסת אהבתו של השוודי אנדי הוקאנס לבת ניו-יורק.

רבים מאלה נופלים, אחרים מתמנים למ"פקדי-כיתות, מה שנשאר קיים ועומד הוא הגדוד זונות האכסליי וגאוחתו, העוברת מאיש לאיש ומקרב לקרב — אהבתו האמיתית של הטוראי ירושלמי.

(זעקת הקרב ; ליאון מ. ירושלמי (יוריס) ; מסדה ; 598 עמודים ; 5,500 ל"י)

חדש וקריא

מבחר חסיפור הסקאנדינבי (בע"ר)

ריכת דוד שחר ; הדור ; 300 עמודים ; 3,500 ל"י — ספוריהם הקצרים של סופרים סקאנדינביים שאינם מוכרים עד כה בעברית, יחד עם כמה בעלי שם-עולם כסלמה לגרלף, האנס כריסטאן אנדרסן, ביירנסטינה בירנסון ופר לאגרקוויסט. הוצאה ללא דופי של מבחר מספרות אשר לא השיגה שיאים רבים.

ידוות, נעורים, עולמים (ז.ג. טול"ט)

סטוי ; עם עובד ; 230 עמודים ; 2,900 ל"י — אוטוביוגרפיה חלקית של המהולל בסופרי רוסיה שאם כי אינה מגיעה תמיד לרמה של יצירותיו הגדולות, יש בה כדי לשמש תומך-קריאה נעים לנוער בעיקר.

* שם הסופר כפי שהתפרסם בארצות-הברית : יוריס. אולם עם מתן-הזכויות להוצאה העברית תבע כי בה יפורסם שמו העברי, ירושלמי.

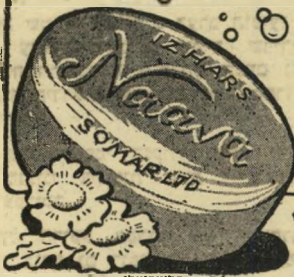
התרחצי
והתרחצי

עם

נאורה

הבון שלנו

פל אריאני

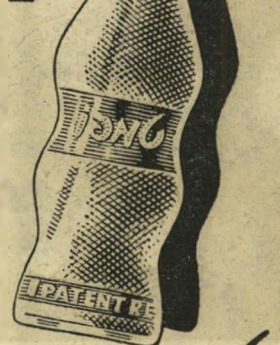
שלטוקס

חשודי וגנבים יתושים
וחוקים אחרים

הזהרו מזיזים וחיקויים

המשקה הזך

בבקבוקי הצה

סאפו

לבריאותך
להנאתך

אין יתושים
עם פורטור

NO MOSQUITOS
WITH PURATOR

IL. 4.800

פוליפוטו

תל-אביב, אלנבי 107
דרושים מפיצים

מהרגע הראשון...

נוחיות מוחלטת... שרות למופת...
דיקנות... במטוסי DC6-B החדשים...
המעולים... המהירים ביותר...

בכל יום שלישי

לוד - אתונה - ציריך / ג'נבה

ניו-יורק - ריאו דה ג'נירו - לונדון - פריס -
אוסטריה - גרמניה וכו'.

פנה מיד אל משרד הנסיעות שלך

SWISSAIR

נציגות "סוויסאייר", תל-אביב רחוב אחד-העם 28, טלפון 62167.

זווידי זומן ב. מות הסוכן- העיסקה, גאבימה

מבטא צרפתי: "טוב מאד! טוב מאד!"

התברר שאותה נערה שהתה זמן מה ב"ישראל. היא מחתה את עיניה הדומעות ו"לחשה כי הצגת הבימה החזירה אותה לישראל לשעה קלה.

"אל תבכי", הרגיע אותה מסקין, "לא הרג" תי את מיכל."

נאום באדיש. כל עוד נמשכו ההצגות, נראה כל יום של שהייה בפאריס כשגור. לאחר מכן נראה הביקור קצר להפליא. מסקין הספיק לראות רק מחזה אחד על במת קומדי פראנסז — את בריטאניקוס. הוא הספיק גם להתפנות לשעה קלה, להיות נוכח בטכס של הגשת מפתח תל"אביב ל"ראש" עיריית פאריס.

העברית יוצאת מפיו של מסקין במבטא הרוסי-מסורתי של הבימה. אולם רק ליד"רוסיה מסוגל להעריך את שפתו הרוסית ה"מצינית".

חסר ליטוש. מסקין לא יזכה ליהנות מספריו הקלאסיים משך זמן רב: על שולחנו מונח עתה ספר חדש — ספרו הגדול של הרמן חק, המרד על הקיין.

"ייתכן כי אשתך במחזה זה, אם כי עדיין אינך יודע איזה תפקיד ינתן לך", מסקין נחכה עדיין להשלמת תרגומו של המחזה. מחזה אחר, שיוצג בעונה הבאה, יהיה הנרי הרביעי, מאת לואיג'י פיראנדלו.

עשרת ימי שהייה בפאריס לא היו אלא ביקור חטוף. אולם הביקור הבהיר למס"קין דבר אחד: השחקן הישראלי הצעיר חסר יותר מכל את הליטוש והברק של התיאטרון האירופי. "היית צריך לראות שחקן טירון מופיע על במת קומדי פראנסז. כן, השחקנים הצעירים שלנו חייבים להרבות בהשתלמות."

אבל היכן? על זאת לא ידע מסקין להשיב: "במצב הנוכחי אין לנו כל אפשרות לנהל בית-ספר דרמטי. אין לנו מדריכים, אין לנו פנאי — ואין לנו כסף. נסינו לארגן אולפן של הבימה, אולם הדבר נסתיים בכשלון.

הדאגה לעתיד הטרידה אותו. חרשה קמטים במצחו. דומה היה כי התיאטרון הישראלי הראשון לא יזכה לדור חדש — דור של ממשיכים ומגשימים.

* בדברו רוסיית אומר מסקין "גאבימה" במקום הבימה.

ממתיחותו, הגובעת לא מעט גם מן הקצב הקדחתני של עבודתו בשש השנים האחרות: נות: במוצק חמש הצגות לשבוע, בעונת ההצגות.

מתיחות-עצבים. עתה נח מסקין ב"ביתו הקריר והמרווח, בין ספריו האהובים. "אני מבקר את הקלאסיקאים הרוסים וה"צרפתים. כתביהם אינם מתישים לעולם. להיפך, האדם גדל איתם יחד

הוא ראוי למנוחה: עשרת הימים של הופעותיו בפסטיבאל הבינלאומי לדראבה היו מלאים מתיחות ועבודה מפרכת. "עצבי היו מתוחים עד מאד", הודה מסקין בחיך, "סבלתי מכל הסימפטומים הידועים: גרונג כאב משך כל ימי הפסטיבאל. הרופאים ה"יכלו לעזור לי. אולם הכאב חלף מיד לאחר שירד המסך על הצגתנו האחרונה."

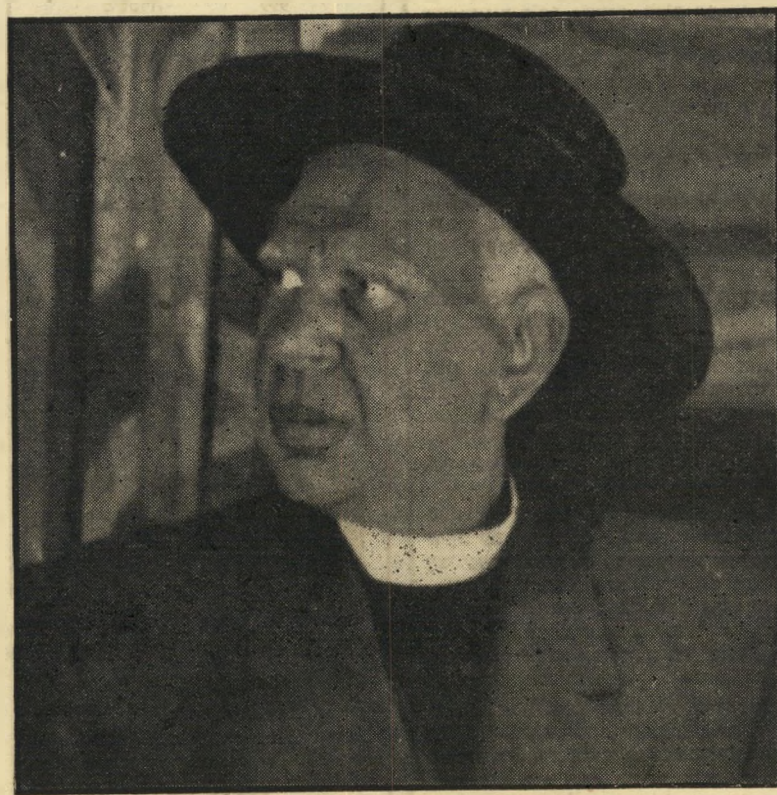
השחקן התרכז בעבודתו עד כדי כך ש"הוא היה נאלץ לוותר על ביקורו במוזיאון פיקאסו. הוא לא ביקר גם בלובר. "הייתי שם פעמים רבות, בעת ביקורי הקודמים ב"פאריס, ועתה לא היה לי פנאי להתרכז באמ"נות הציוני והפסיכול."

את השעות הפנויות המועטות בילה מסקין בסיוול על פני רחובות פאריס. גופה של העיר הגדולה משך אותו בחבלי"קסם. "ויק"טור הוגו צדק: הטיול על פני פאריס הינו אחד הטיולים הנעימים ביותר בעולם." מוג"האוויר היה נאה. דומה כי אנשי הבימה הביאו אתם מאווירה היבש של ישראל, היות וימים מספר לפני בואם התחוללו בפאריס סופות"רעמים אדירות.

קבלת-פנים נלהבת. לעבודה ול"מתיחות-העצבים היה גמול גדול: קבלת"הפנים שנערכה להבימה היתה חמימה ו"נלהבת. בניאדם זרמו בהמוניהם לתוך ה"אולם הגדול של התיאטרון. הם נאספו מכל קצות"הארץ. אחדים מהם באו מארצות אה"רות — בלגיה ואיטליה. מלכתחילה היה כמ"עט ברור שהבימה תזכה בפרס הראשון. ההצגה החמישית הפכה זאת לחודאות. ו"ההצגה הששית — הצגת הדיבוק, שנערכה שנית, לפי דרישת"הקהל" — זיכתה את ה"ישראלים בפרס.

היו אלה עשרה ימים עטורי-נצחון. ב"הפסקות ולאחר ההצגות צרו המונים על חדריה-הלבשה. לחצותיה, ברכות, הת"רגשות, נשיקות. הצרפתים הינם מבקרי תיאטרונים נלהבים: הם אכזרים כלפי ה"נכשלים, נדיבים ללא גבול כלפי המצליחים. לאחר הצגת מיכל בת שאול פרצה נערה לתוך חדריה-הלבשה של מסקין. היא מרה ב"בכבי, ומפיה נפלטו שתי מלים עבריות ב"

* הנקודות הונעקו לכל להקה בהתאם נוכחות הקהל בהצגותיה. המתחרה הרצינית ביותר של ישראל היתה איטליה.

הכומר קומולי ב. זעקי ארץ אהובה- מי יהיה קוויג?

בברכות הנגב. התוצאה: מסקין אינו יכול לשחק תפקידו של אדם רע. כאשר הכריע ה"במאי השבדי סנדרו (פר ג'נט) מלנקויסט בין שמעון פינקל לאהרון מסקין, נתן לאחרון את תפקיד מקבת במקבת, שגה. כי מסקין כ"מקבת בונה המזימות שופך הדמים לא עלה יפה. מסקין, המשחק תמיד מה שהוא בעצמו, אדם טוב, לא הצליח לרדת לנפשו של מקבת הנבל.

אישיותו החיובית של מסקין כמעט והפכה לאגדה בבימה. כעל הבמה כן גדול גם קסמו מחוצה לה, הוא כן וישר, אדיב, נחבא אל הכלים ושחקן. בחדר האופור, הראשון ליד הכניסה לבמת הבימה, אותו הוא מחלק עם שמעון פינקל ויהושע ברטנוב, טרם שמע איש את מסקין כופע.

שמונה פעמים טכסט. מסקין מסתגר בחוג משפחתו. כמעט ולא נראה אף פעם בשני מרכזי האמנים בתל"אביב שלאחר הצות, כסית ומילוא. הוא מבקר על צורת בילוי זאת את הישיבה בדירתו המרוחת, גדושת הספרים, הציונים (סטימצקי, מוקדי, הנדל) והפרחים, תוך ניצול שעות הפנאי לקריאת ספרות יפה (ברוסית: לרמונטוב, דוסטויבסקי, טולסטוי, צ'כוב, בעברית: זוהר, עגנון, שמיר), התכוננות נפשית לתפ"קידים הבאים.

כי מסקין מתמסר לתפקידו בכל ישותו (הוא אינו מופיע בהופעות חוק, מסתפק ב"משכורת הבימה של 250 לירות לחודש), תוך חזירה לטיפוס ולאופי אותו יש לייצג בתפ"קיד. אומר מסקין: "אני מנסה לתפוס את הסיטואציה, את הרגשות, ואז נעשית לי הספירה יותר מוכרה והטכסט יותר חי."

בדרך כלל מסקין הוא האחרון היודע את הטכסט, מכיוון שהוא מבקר להכנס קודם לתפקיד. רק אחר כך הוא נוקט בשיטה ה"מקובלת עליו, משנן את הטכסט תוך כדי העתקה, לפעמים שמונה פעמים ב"זו אחר זו.

"יותר ברצינות..." משך 35 שנותיו עם הבימה שמע מסקין לכל הערה מחברים ובמאים, מחזאים וצופים (אחד מהם: דויד בן-גוריון, שהשונה את סספן קומולי לאיוב), למד מכולם. מה שלא למד, משך כל גלגולי הבימה, מאלום התעורכה בצפון תל"אביב, דרך מרתף מוגרבי (המארח כיום את התיאטרון הקאמרי) ועד לבניינה מול הקרייה: להגמל מהמתיחות התוקפת אותו, בעיקר ב"גלל שעות החזרות האינסופיות, לפני הצגת הבכורה.

רק לאחר ההצגות הראשונות, כשהמחזה כבר נכנס למסלול, יכול מסקין, להתפרק

*שתי אחיותיו של מסקין וארבעה אחיו נשארו ברוסיה. משלושה מן האחים, אחד טייט, אחד מורה ואחד רב"סרן בחיל הרגלים, מקבל מסקין מכתבים פעם בכמה שנים.

ניצבים) משך חמשה ערים, לפני 1200 ה"צופים, שמילאו מדי ערב את התיאטרון שרה ברנרד, שלוש הצגות הנוגט ושתי הצגות מיכל בת-שאול. (לפי בקשת הקהל הוצג "ה"גולם" פעם נוספת).

היתה זאת תרומתו של התיאטרון הישר"אלי * לפסטיבל הראשון של אומנות דרמטית מטעם עיריית פאריס, בו השתתפו תיאטרונים תריסר ארצות הציגו את יצירותיהם המקו"ריות. הבימה היתה מבכרת לא להציג יצי"רות מקוריות, כי אם הצלחות כמות הסוכן או זעקי ארץ אהובה. אך הנהלת הפסטיבל עמדה בתוקף על מקוריות ההצגות. התי"אטרון האיטלקי, למשל, רצה להציג את המחזה הצרפתי טירנו דה"ברז'רק, הסתייע בשגריר איטליה בפאריס, העלה בכל זאת חרס בקלעיו.

לב הצופים נשכה. כשנאלצה הבימה לבחור, לפני חודשיים, במחזה להצגה ב"פסטיבל, לא הפעילה את שגריר ישראל, ד"ר יעקב צור. הסתפקה בקביעת הגולם שהוצג כבר 500 פעם ומיכל בת-שאול (180 הצגות). מחזות מיושנים אלה, ובייחוד הגולם הגלותי, לא יכלו לייצג בהצלחה יתירה את התיאטרון הישראלי 1954 כמי שהיה עושה, למשל,

ועם אשתו סימה — לא הרגתי את מיכל ו"

אכזר מכל, המלך, המקורי לא פחות.

בכל זאת הוכיחו שחקני הבימה את עצמם ומחנה רובינה, ששיחקה את מיכל, המלכה הצעירה ועד למסקין, הגולם ופלטני (במיכל בת-שאול) שבו את לב הצופים. אך לבם היה נשבה יותר, יש להניח, לו ראו את מסקין במשחקו המשכנע, המזועזע וה"מרתק במות הסוכן כוילי לאומן או בזע"ככומה, סטיפן קומולי.

אדם טוב. בשני מחזות אלה עלה מסקין סופית לשורה הראשונה של שחקני הבמה. קומתו הגבוהה וקולו העמוק, הנשמע כ"יוצא מעוגב, יצרו את אחירתו האישית, ה"מרכות בו, כשהוא מופיע על הבמה, את מבטי כל הצופים.

מסקין הוא השחקן המסוגל לשכנע את הצופים בצדקו של האדם הסובל, אם זה הסוכן וילי לאומן ואם זה אברהם המוכתר

* עובדה לא-ברורה לכמה מעיתוני פא"רית, כתב, למשל, ח"שוב השבועונים האומנו"תיים ארטיספאקטאקל: "...הוא התיאטרון האידי ממוסדקה אשר השתקע בתל"אביב למחרת יטודה של מדינת ישראל."

מבצע ישמעאל

(המשך מעמוד 5)

הופצץ עלידי חבלנים של ה"פידאן", משמר של הלגיון נכנס למארב והושמד. בכל רחבי המשולש ואזור חברון קמו ועדים למצו "פלישתין העצמאית". נציגי הירדן הציעו לקבל את החצעה.

רצוננו הטוב, הוא הערובה!

הישיבה הראשונה של סוכנות-המצנן ל-פליטי פלשתינ התקיימה בארמון הנציב בירושלים. הנציגים, שבאו משני עברי קו שביתת-הנשק, הוצגו עלידי נציג א"ם, שהודיע כי לא ישב ראש, אלא ימסור תפקיד זה לנציגי שני הצדדים בתורנות. הנציג הישראלי הסביר את תכנית מני-שלתו משך ששעתיים. לא נבדוק אם פליט מסוים היה בעל בית השטח הישראלי, אם היה עשיר או עני. כל אב-משפחה, שגר בשטח השייך כיום למדינת ישראל, יקבל יחידת-שיקום. כל הסחורות, בלי יוצא מן הכלל, יבואו מישראל. מומחים ישראליים לבנין, למים, לתכנון חקלאי ולבנין ערים יתכננו את כל העבודות, תוך התיע' צות עם ועדת-הפליטים בכל מקום ומקום. השלב הראשון הוא כבלת הצעה מפורטת מטעם ממשלת ערב ביחס לשטחים שיועמדו לרשות השיקום. אני מציע כי ועדת-משנה, מורכבת מחבריני הערביים, תחקור צד זה של הבעיה ותגיש דו"ח לישיבה הבאה. אינו ערובה תיתן ממשלת ישראל לכך שהצעתה באמת תוגשם במלואה? שאל ראש הממשלה הישראלי הודק. אין אנחנו כאן ועדת "שלוש" אמר בשקט. ישראל הציעה את המענק מרצונה החופשי, ללא כל כפייה, ללא כל תמורה. הרצון ה"טוב שלה הוא הערובה היחידה לביצוע ההגשמה."

הפליטים היו אחוללים אהפכה!

ששה חודשים אחרי נאומי של משה שרת הקדיש השבועון הלונדוני, אקונומיסט, מא' מר ארוך למבצע ישמעאל. כתב העורך: "אין ספק שהמבצע הישראלי היה אחד ממעשי המדיניות הגדולים של המאה ה' עשרים, והוא היה ראוי לאיש כמו ביסמארק. ברגע זה משוטטים מאות מומחים ישראליים בכל רחבי המזרח התיכון. סניפים של סוכ' נות המענק קיימים בדמשק, שכמ, קאהיר וביירות. הגיפים הכחולים של סוכנות ה' מעקם הם מראה רגיל בכבישי הגיורה ה' סורית ומדבר סיני. סחורות ישראליות נמכרות בגלוי בשוקי בגדאד ועמאן, שני שמדינאי ערב טוענים כי באופן רשמי קיים עדיין מצב של מלחמה בינם ובין ישרא'ל."

המדינאים הישראליים צדקו שלא שמו את הדגש על כל דרישה לחתימת שלום פורמלי הם העדיפו את התוך המתוק של פרי השלום על הקליפה החיצונית. כי המצב הנוכחי הוא מצב של שלום מעשי מושלם מכל הבחינות. בפתחו לפני ישראל את גבולות המדינות הערביות, שבר את המצור שהחניק את ישראל ואפשר לה לחפש את העליה ההמונית, מבלי שהדבר יעורר פחד בלב הערבים.

יותר ויותר מתגברת בלב המנהיגים הער' ביים ההכרה כי מצבם הפך מגורף. אחרי נאום בלתי-רשמי בבית-הנבחרים של דמשק נאלץ ראש-הממשלה, בצאתו מן הבנין, לעצום את שתי עיניו כדי לא לראות את המהנדסים הישראליים המתנשפים בבית-הקפה ממול. אין כמעט ספק שעוד השנה יקוים המגע הבלתי-רשמי הראשון לחתימת שלום רשמי. לפי מקורות מצריים מוסריים, כיס, אפשר יהיה להשיג שלום כזה אם ישראל תצטרף לחבר הערבי ולהסכם הבטי' חון ההדדי שלו. תיתן מעבר חופשי לער' ביים בכביש עזה-באר-שב-חברון ואזור חופשי בנמל חיפה לירדנים.

מענין לשאול את השאלה מה היה קורה לולא קיבלו הערבים את ההצעה הישרא'לית? הרעיה הכללית בין מנהיגי הער' ביים היא כיום שאי-קבלתה היתה מכניסה את ממשלות ערב למלכודת שלא היה מ' מנה מנסו. 800 אלף הפליטים היו מחוללים מהפכה במזרח התיכון כולו."

בחודש מרס, 1955, אירעו בישראל שלו' שה מקרים של הסתננות. שני מסתננים היו פושעים מועדים שברחו מבית-הסוהר של עזה. המקרה השלישי הוסבר על רקע רומנטי.

משאל השלום

(המשך מעמוד 11)

בסוליטקה, "לא מתעניינת בכלום." שלישיית מצטערת, "בעלי איננו בבית." מה בקשר לבחן? שואל המחזיק עקיבא ניר (33), חבר קבוץ שומרת, שליך עכו, מרכז החטיבה הצ'עירה ואב לשני ילדים, כשהוא מתכוון לבת הצעירה אורה. הבת הולכת בכל זאת בדרכי האם.

"במה זה יעזור?"

לעומת זאת הגברים הסרבנים, כלומר אלה שאינם מתחמקים ואומרים שחתמו כבר עש' רים פעם. תוקפניים יותר. הם אומרים שהם צריכים מלחמה. "כמו אור לנשימה!" את דעתם זו הם מסרבים לציין אפילו בלא במש' בצת המתאימה.

תת-הסוג האחרון הם ראנשים, אשר תגו' בתם על השאלות אינה שווה. ביחס לשאלה הראשונה מפרשים הם את גרמניה כגרמניה המערבית. ומיד באה השאלה העדינה: "ומה עם גרמניה המזרחית? את נשקה אין לפרק?" ואז מופיעה תשובתם השלילית במשבצת, מלחה לפעמים בהסברה בפנטס השלום. סיבה שניה להתנגדות לשאלה הראשונה הביע בפני מחזיקי עורך-הדין מרדכי שטיין. אם יחתום נגד זיונה של גרמניה, אמר, יתקבל הרושם שהוא בעד זיונה של ישראל. הוא לא חתם כלל.

בין החותמים מיד והמסרבים כהרף עין קיימת דרגת ביניים. תחילה שואלים האנשים השייכים לסוג זה שאלה חוזרות. "במה זה יעזור?"

זה יעזור, מבטיחים המחזיקים. חתימותיהם של אנשים רבים מצטרפות, לדבריהם, לתגו' עה מדינית אדירה. נוצרת השפעה פסיכולוגית גדולה. מובאות גם דוגמאות: "אפילו העתון הבורגני החשוב לה'מונד כתב בשעתו כי תודות לעצומה נגד שימוש בנשק אטומי, נמנעה הטלת הפצצה האטומית בקוריאה, בעת המשבר בחזית הקרבות שם. העצומה הש' ניה לכינוס חמש המעצמות, הביאה, כך הם טוענים, לוועידת הארבעה בברלין ולוועידת בינבה בהשתתפות סין."

עבודה ושלום

יש המסתפקים בהסבר זה, חותמים. ולא — בא האגוז הקשה לפיצוץ, ששאל את הש' אלה הנזכרת רק מתוך סקרנות או לגלוג, — הטיפוס המתחכם.

לרוב הוא כבר בעל בגרות פוליטית מסו' יימה. לפעמים, סתם מתחכם. רוצה להוכיח שהוא מבין בענינים, מעיף מפעם לפעם מב' טים בוחנים בחבריו העומדים לידו, כדי לה' זכח מה מידת הרושם שעושה עליהם פול' מוסר.

זאב אולסברג הוא איש מעברה, אגרונים מגרמניה, החי בדלות. למאיר פינטו המחזיק בן ה'22 היה קצת קשה לשוחח עמו, כיוון שהאגרונים דיברו בגרמנית. אולם חברתו, חנה פיסרט, תרגמה לגרמנית את דברי השכנוע, הוסיפה גם משלה.

היה גם יותר קשה, מכיוון שלאולסברג ה' תה תשובה אחת לכל השאלות: הוא סמך על דממשלה. יש לה וועדות המטלטלות בכל. לבסוף ה'א מספר על עצמו: — זה תשעה חודשים שהוא מחוסר עבודה.

ואתה עוד סומך על הממשלה? קורא לעברו פינטו, שלא החמיץ את ההזדמנות. זה לא עוזר.

פשוט או מפוכך. דברים אחרים הש' מי' אוריכל יהושע שני, המתגורר ברחצה ליד ככר דינגווי. הוא מעריך מאד את תנועת השלום, אמר, כשהוא נשען על דלת דירתו, אבל לא כשיש טנדוציה מסוימת! התפתח זכות, הוא הזמין את המחזיקים לדירתו. "אין כאן מקום לפטיציה אישית", הוסיף, "כולנו... אפילו שרת רוצה שלום. אז מה? הם לא רוצים?"

עקיבא ניר מנסה לשכנע כי גם הם רוצים. סטודנטים עיראקיים ופועלי נפט הפגינו בעד שלום עם ישראל, הוא מספר. החיכוכ נמשך חצי שעה, "אולם אני מצטער; לא שוכנעתי." בסך הכל נאספו כבר לפי דברי הפועלים 220 אלף חתימות, מספר גדול בהרבה מזה שאספו המפלגות המקורבות לענין בבחירות לכנסת. ועוד היה המחזיקה והחותמת נטויה למשך החודשים הבאים.

ועדים מתכנסים ודנים על דרכי פעולה חדשים, מחלקות מיוחדות עוסקות במיון ה' חתימות. חוליות מתחרות ביניהן על איסוף מספר חתימות הגדול ביותר. אבל השאלות הן כה פשוטות! "ממשיכים המחזיקים ב' נסיונות השכנוע."

ואולי המצב האמיתי הוא, כפי שהגדירו אחד שנתבקש לחתום: "לו היו כל-כך פשו' סות, לא היו מלחמות בעולם!"

מחיר הקופסא 350 פרוטה

פקידות

לבוגרי בתי ספר יסודיים ולחלמדי ג'מנסיה שנת למודים אחת שבר למוד עממי כתות בוקר, צהרים וערב

"לאור"

בית-ספר למסחר, תל-אביב, רח' בן יהודה 73, שנת מאפר שעות המשרד: 9-1; 8-4.

מסמרי טלפון חשובים בתל-אביב

מסמרי 999
מכבי-אש 22222
מגן דוד אדום 4333

הטלפון החדש של רדיו דוקטור 24433

חברתי אהובתי!

חברתי אהובתי
לחופשתי אתה אצא
כי בה אני גאה
תמונותיה בטח
יהיו לנוכרין וצח
אולם עליך להמר להשיגה אצל

פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוק 31

צינוגרפיה

י. רינדרזונסקי

רח' הקישון 6 תל-אביב
טלפון 66548

גרופות קו-רשת-צבעים

המדליק

ת"א רח' אלנבי 86
(בחצר)
המומחה הידוע

בעל הנסיון הרב לתיקון מציתים מכשירי גלוח חשמליים

שחור, חום

בלונדיני...

כהיר או כהה, תלתלים רכים כמשי או בלוית פרועה וסורת — משחת שמפו נקה מצוינת לכל סוגי שערות: הטובה ביותר לחיזוק, לנקוי ולטיפול.

משחת שמפו

המפיצים הכלליים: חברת נורית בע"מ

מנה כפולה

התלונן השבוע האמילטון פישר, הדובר גבה הקומה של מטה ארץ ישראל שבא לארץ עוד עם הרוון ברנדוט: "לכל אדם קל יותר להבין את איביו מאשר אדם ניטראלי!"

אדם הזכיר עדיין היטב בחוגי ארץ ישראל שהגיע להם בלהטוטי את הבילוי המשעמם בעונה האלפיר השוממה, ירושלים (הגנין) כהן, לשעבר נציג ישראל בועדת ש" ביתת הנשק המצרית, נאלץ להסביר מדוע הוא עודנו כה רזה, שעה שרוב חבריו לשעבר בפלמ"ח הוסיפו בינתיים משקל. תירץ כהן: "אני דואג למצב המדינה. זה מכרסם בי!"

שעה קלה אחריכן, בשעת ארוחת צהריים, תחב כהן שטר של 100 פרטה לידו המושטת של קבצן, נוכח במאוחר לדעת שהקבצן הוא שחקן הבימה שלמה (שליימלה) בר-שביט, שחור לא מכבר מאנגליה, אסף כסף להזמנת מנה כפולה של בשר.

כאשר ביקר לפני ימים מספר בחיפה יחז-קאל איש-כסית, כבד-הגוף וחובב-התנועה, השתוקק ללון דוקא במלון המפואר לב הכרמל. נודעו כי כאשר רישו ממנו שכר-לינה בסך שלוש עשרה לירות, העדיף את החיסכון על הנוחיות, בילה את הלילה במכוניתו.

העדיף את הנוחיות והפאר המיליונר-הנדבן פרד מונסון, שהופיע באולם מלון דל תל-אביב, כשהוא מקושט בעניבה הנושאת עליה ציור של יד אחת בסגריה, הסביר לידו ישראל, ששאל לפרש העניבה. היא שזה יו-תר מן המשכורת החדושת שלך. אני עונד אותה דווקא מפני שאני מעשן.

תפקיד גדול

לאחר הצגת-הכוכבה של המחזה קאזאבלאן, שנערכה בחיפה, נכנע מחבר-המחזה יגאל מוסקטון, ללחץ הקהל ושחקני הקאמרי, ניסה לעלות על הבמה, למרות היותו לבוש תלבושת בלתי-חגיגית ונעול סנדלים, הופיע כאשר נתקל בהתנגדות עזה מצד אחד הסדר-נים שלא הכיר אותו.

כאשר ירד המסך על קאזאבלאן, הרחיב שח' קן הקאמרי, יוסף יריק, שמילא את התפקיד הראשי במחזה, את שפתיו בחיוך מאוון עד אופן, הכריז בקולו העבה: "היה זה התפקיד הגדול ביותר שמילאתי עד כה."

לא השתתף במחזה השחקן הצעיר, אדום-הזקן אריה (אריק) לביא, שהפליג להש-תלמות באנגליה, כיכב את הידידים שבאו ל-לוחות למלחמה בבקשה צנועה: "תשקן את הגינה שלי, תאכילו את התרנגולות שלי, ו-תקפצו אלי פעם בשבוע."

להצגה בלתי צפויה זכו השבוע עוברים ושבים ברחוב בריהודה, תל-אביב, כאשר חל לקולל במכוניתו החדשה-מפוארת של איש-השרירים רפאל (הרבי הלוחם) הלפרין. מאות אנשים נאספו במקום למראה המאבק הישראלי שהפסיל את שרולוהי, החל דוחף את מכוניתו במעלה-הרחוב.

הוא עובר עוד כמה צרות, אך כיאה לאוהר אמריקאי מכובד ואחראי, אין הוא נופל ברוחו, זוכה לנגן בתזמורת-העיריה בחג

רוסאנה פורסטרה ב.הלנה מטרויה

היובל שלה, לעיניה האהובות של נכדתה, הדומה ככבואת-ראי לאשתו.

יומן החדשות

מפיקי הוליווד רואים בעין נודמת את העסקים המצויינים בהוצאת סרטים ישנים טובים במהדורה שניה, בשיטות בד חדשות, מביעים חשד כי הסרטים הישנים יכניסו יותר מן החדשים.

בקצרה

בן ללא הורים — סוטח'דמעת איטלקי על בעל-מחצבה איטלקית, אתו הפשוטה, מנול, וילד, אמדיאו נוארי, איבון סאנסון.

הנערה בחדר 17 — כיצד פועלת משטרת ניריורק כשבראשה עומד, לשם גיוון, אדוארד ג'ובינסון. נערת העיררה הקטנה — היא גיין פואל הרוכשת לעצמה צעיר נחמד ומיליונר, פרלי גריינג'ר, אחרי שהותק בית-הסוהר של העיררה בגלל עבירה על חוקי התנועה.

האדם הרביעי — סרט-רדיפה ברי-טי אודות אסיר בורח היוצא לחפש את הרוצח האמיתי, נרדף על ידם ועל ידי המשטרה. דירק בוגרד, מיי זטרלינג.

סרטים

הדוב

הדוב, מתזהו הקצר והמשעשע של אנטון צ'כוב, הוא מעין אילוף הסודרת סלאבי, המפריך את הסברה המזוהה כי הרוסים הם עם חסד-המור, הנתון אך ורק ל-מלכותיה. העובדה היא כמובן, כי הרוסים, בדומה לאירים, הם כמו כספית במגמם, נתונים, על כן, בין גבוי העליצות ו-מעמקי העצב, אחת הסיבות העושה את הדומה בארץ זו כה אמוציאונלית.

הדוב הקולנועי הרוסי, איננו צעיר ב-יותר, צילומיו אינם ברורים, אך הוא משע-שע מאד. בתפקיד בעל-האחוזה בעל ה-ליכות ההמוניות שבא לגבות חוב נון האלמנה המתאבלת, יוצא מביתה כארוסה אחרי קרב מילולי עז וגסיון לדוריקב אק-דחים, משחק זרוב גבר גדול ממדים ושפם, שדיבורי הקולנו, סיהוקיו, יריקותיו והתרגויותיו מביאים את הצופה מבין-הרוסים ליד צחוק רם, בעוד שזה שאינו מבין את שפתו מסתפק בחיוך. אנדרובסקיה היא אלמנה פיקנטית וחמת-מזג לא פחות מאירחה הדוב.

רוסלן ולודמילה

האגדה הפושקניית על הנסיך רוסלן שיצא לחפש את אהובתו, שנחטפה על ידי מכשף רע, מצאה ביטוי גרוע על הבד הרוסי-השחקנים אינם מדברים. קריין מדקלם את הסיפור, בעוד שהמוסיקה הידועה של גלינקא מלווה את העלילה הנראית במשוע-שש בגלל הצילומים הגרועים.

סרטים טובים, חום ובית קולנוע בלתי מאוחר אינם הולכים בד בבד. זאת יודעים מנסיונם בעלי בתי הקולנוע בהם לא יכול הצופה לחלח מהצטננות בחורש אגובסט החם. היות ומספר המבקרים מוגבל מאד בחורש זה, אסילו במוצאי שבת, החליטו להוציא את הסרטים הגרועים והפחות גרר-עים ממחסנם, לקשט בהם את הבד עד לסוף העונה המתה.

עוד נסע לצ'קאגו, נלי

נלי היתה אשה צעירה שנכנסה כל ימיה לנסוע לצ'קאגו, בעלה הבטיח לה זאת ביום חתונתם. את קיים, הביא אותה, ואת ה-צופה, במקום זאת לעיירה קטנה בשם סבי-לנוי, ליד צ'קאגו, בה התיישב ופתח מספרה. כל שנה הוא מבטיח לה למכור הכל ו-לעבור. אינו מקיים. עד שיום אחד, כאשר הוא בצבא, היא עוזבת את שני ילדיה, נוסעת ברכבת עם השכן, תאונית-רכבות, הווג הבורח מה.

כאן רק מתחיל הסרט המשעמם המנסה לתאר את גידולה והתפתחותה של העיריה מבדד לשמחתיו וצרותיו של הספר (דוד חיין). לאחר שאשתו (גיין פיטרס) מתה,

גוד של לוחמים יוניים, כשהטוניקות שלהם מתנפפות, מגלות את שוקיהם ו-שריריים, התאסף סביב נערות יוניות לבושות לבוש קליל, על במה מספר 3 באולמני סינציטה ברומא, כשהם מצי-גים בדרך זו את הגירסה של ווארנר ע-אורגיה בשנת 1100 לפני הספירה.

היו שם מגלאוס, אודיסיאוס, אכילס, אגממנון, דיומס, נסטור ולוחמים יוניים מזהירים פחות, שבאו, תמורת דולרים ירקרקים להלחם מחדש את מלחמת טרויה בסרט האמריקאי "הלנה מטרויה".

בין המרכבות, הסוס הטרויאני הענק שנבנה במיוחד, והמכיל 50 איש בעמידה, והסוסים החיים, התרוצצו מכונות פיאט קטנה כשבתוכה יושבת רוסנה פודסט, האשה שנבחרה לגלם את דמות המלכה הט-סאלית.

לא שחורה, לא פוזלת, משך שג' תייב נמשכו החיפושים אחרי הדמות האי-דיאלית שתקסים את פאריס. היות וההס-טוריה לא השאירה כל דו"ח על תיאורה של הלנה, החליטו אילי ווארנר שהיא היתה: א. בלונדית ב. בעלת ממדים אידיאליים כשביל סימנסקופ. אחת המועמדות הרצי-ניות לתפקיד הגברת מגלאוס, היתה ויר-גיניה מאיו חטובת-הגוף, בעלת הפזילה הקלה בעיין. אולם באולסן ההוליוודי לא היו בטוחים שהלנה היתה פוזלת, העבירו את מאיו לשחק את התפקיד הראשי כטליסמא, יצאו במרץ לחפש אחרי הגבירה המתאימה.

במאי הסרט, רורברט חיין, ראה סרט ין-סיקאי בשם "הרשת", בו שיחקה נערה יפהפיה בת 20 שחורת-שער ויחין בבגדים גיאור-יאליסטים קרועים. היא היתה חוש-נית כחיה קטנה, חיין החליט שזוהי ה-הלנה שלו.

הנערה שזכתה בתפקיד שכל כוכבות הוליווד, לחמו עליה, היא איטלקיה קטנה בשם רוסאנה פודסט שהספיקה ב-20 שנותיה להופיע ב-14 סרטים, בעיקר אי-טלקיים. רוסאנה, ששבועיים קודם לכן ה-תה לאם, הוחתמה על חוזה, נשלחה למ-כון יופי, חזרה משם בלונדית.

היא הסתגלה מהר לרצונם של סוכני-הפרסומא סיפקה להם סיפורים ותשובות על עצמה. לדבריה, גולדה בנדה מדבר נהדר בטריפוליטניה ביוני, 1924. במקום נקטאר, ורובש, היא אוהבת לשנות בירה פשוטה, להביט ישר לתוך עיני גבר ו-להסתובב בלי איפור, פרט לשפתון.

משקה האלים באולימפוס

תשבץ 877

מאוזן: 1. מטפל בחולים ובנכים; 2. חכנית לבניין; 3. ידד שלמה; 4. רוצח הבל; 5. ראש חודש; 6. מנומנם; 7. בספרד לוחמים בו; 8. תנועת ביון יעקב לכו ונלכה; 9. קיבוץ על שלוחות הכרמל; 10. הרי; 11. אצבע ברגל; 12. הפסוק הראשון של ספר תהלים זה מב-קש לשיר שיר חדש; 13. ציון לא גבוה, אך לא מכשיל; 14. אוכלים אותה בשבת; 15. קטל; 16. מוצר חלב; 17. סכנל; 18. המטרה, כדורגל; 19. כאשר הוא קורה אין חשמל; 20. הן לחמו בשנות המאורעות; 21. מבצע ההעפלה; 22. עירו של ליאו פולד; 23. מחיר האשה; 24. אהרון הכהן קוק היה כזה; 25. לטסום; 26. מחבר ישראלי; 27. בירה דרומ-אירופית; 28. שם תנ"כי.

מאוזן: 2. רטוב; 3. עט הסלא; 4.

			8	7	6	5	4	3	2	1
13					12	11		10		9
	18				17			16		14
						21			20	19
		24								22
								26		25
			28		27					29
		32				31			30	
	37						35			33
			36							34
				39						38
		43			42		41			40
				47		46		45		
									44	
										48

תבלין שיר השירים; 6. בלבד; 7. רדה בסוריה; 8. שם פרטי פולני מקובל; 9. דרומית לנגב; 10. טיפוס; 11. נחל בעבר הירדן; 12. אין כסף; 13. נושא מאי מעניין; 14. אחיו של זרח; 15. בירה מרכז-אסייתית; 16. באנגליה, גדול; 17. מרצה באוניברסיטה, לפעמים; 18. אותו יש לקנות, לפי עצת חז"ל; 19. מטוס קרב גרמני; 20. תכנית רדיו שגרתית; 21. נהר בצפון; 22. כך נקראה ברית גרמניה-איטליה-יפאן; 23. אספיה; 24. גם לבלצ'ורה יש אלוף; 25. בעל איגרת לתיון; 26. ארבע שיטות ההסברה; 27. אספיה; 28. אספיה; 29. לכל אשה, שניים; 30. תואר אצולה איטלקי; 31. יכה.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 875. עמוס זליגסון, צה"ל; יהודה ארן, ארלוזורוב 20, חיפה; יונה אדירי, בן-יהודה 205, תל-אביב.

נעלבת. משהו כתב לי שנודע לו שאני שדכנית. אתם יודעים שזה לא נכון, ואם באמת הצליח משהו להתחתן כתוצאה מההתכתבות, האם יש להאשים חפה מפשע כמוני? ואם אני באמת שדכנית ובאמת התחתן משהו מדוע לא עלה על דעתי לשלוח לי לפחות עוגה? (בלי קרב, בבק' שה).

התכתבות גבוהה

סלונים או לא סלונים, העיקר שתהיה גבוהה צניח 15.5, 16. מבקש (877/308). צעיר בן 17 חתמה להתכתבות. על עצמו הוא כותב רק שהוא גבוה. כן, עליה להיות גם נחמדה.

בלי יופי, בלי חומור

"אני בן 25, גובה 1.70 מ', חכם 1.50 מ', יפה 30 ס"מ. אין לי כלל חוש הומור, העובד דה: אינני מבין ומתפעל מן ה"סביון בלב" והקריסטלות של העולם הזה. אני שונא נביעה וקרום של חלב. מי רוצה להתכתב אתי אחרי כל זאת?" מספרו (877/309).

בכתב יד: כתיב מספיק

נלי: 21. נוכח: מעל 170, מ' השכלה: מעל לממוצע. כעט שיער: שחור. שפם: שחור. בן 10 או 12. מ"מ מקצה קצה. כתביו: קשה לקריאה. סימן ההיכר (877/310). רצוננו להיכר כי ככתב נערה עד גיל 20 בעלת השכלה תר כונית ורצינית מעל לממוצע אצל בנות הארץ. אנב, במכתבו אלי עשה רושם סימפטי מאד.

התעמלות במכתבים

אם (877/311) רצה לעשות עלי רושם הצוף הוא שעה. על אף התוכניתו הצבירה הי טיפוסית, הוא נראה בעיני, לפי מכתבו, בחור בן 22 חובב, בעל השכלה תיכונית. הוא טוען שהוא מתעניין בכל נושא מעניין, כולל אמנות, חינוך, טיולים וכל דבר העומד בדרכו של עולם. (בוה תכנימו אתי שאין דבר יוצא מן הכלל). על הנערה המוכנה להתכתב אתו להיות מעניינת. הוא אחד הבוהדים המבין כי לשם התכתבות אין צורך להיות במיוחד יפה. הוא, פרט לכך, מוכן להיות הצד הנותן מאלה שהצד ההתכתב עם אלה היודעים פחות. הוא מוכן לעזור בכתב לבחורה המעניינת להתכתב אתו בעניני לימודים, כמעט בכל המקצועות, בעיקר ריאליים. הוא אינו מתיירא אפילו מאנגלית. אנב, שואל הוא, כיצד מלמ' דים התעמלות במכתבים?

הנושאים בבחירתה

מלבסי (נאלה שאינם מבינים — פתחתי וואי) צעיר, בן 21 (877/312) שחור-שער י צעירים, ישמה, למצוא, בתיבת הדואר שלו מכתב מנערה על כל דבר שיעלה בדעתה.

שבת עניין

עוד ניצלמן המוכן להשאיר את היוםה לבי חזית הנושאים להתכתבות. הוא (877/313) תל-אביבי, שקמץ בתאורים על עצמו. הוא ר" צה להתכתב עם נערה, תל-אביבית דווקא, ש תהיה חמודה, לא סנובית ומכונה עניין. (ואולי תוכלו להסביר לי פעם מה זה).

צבר עם רשיון נהגות

דורתי צעיר (877/314) בן 20, הכותב על עצמו שהוא יודע לנהוג ועומד לקבל כקרב רשיון נהגות מוכן לספר עליו במכתבים לנערה בן 17 שיוצאת ואוהבת קרוב ריקודים סלר ניס, להיות עליה ולאהוב לטייל.

לא כשכיר רומנטיקה

(877/315) איננו רוצה להתכתב לצורך ר" מנטיקה. הוא מבקש להתכתב עם צעיר, או צעירה חובבי-בולאות, שא יהיו ירושלמים, כי הוא עצמו כזה. מעניין על כן לקבל בולים וחוממות מחוץ לעיר-הנופש.

אביר נענעי-בית

מיני. נדהמת להוכיח כי הנבר שאת מערי צה. איננו מתנהג כלל ככך האולימפוס, התגלה לך באור אנושי למנוח בית, במקום או במאחורי הית מנלה זאת. כן, גם אנשים נרו לים (ובעיקר דווקא הם), למרות שהם מבנים להסמיר זאת, מקפידים על הופעתם, מבנים ארכיות בראי, מתחבטים בכעיות פרוואיות כי תלבושת, וברוב המקרים מאוהבים בעצמם. יש להם לעתים נטיות ומנהגים ועיריבורניים על אף בוהמיותם המוצהרת. הניעה השעה, מיקר, שתסתכלי עליו בעינים פשוטות יותר, ואל תו דעוץ אם ישאל אותך כיצד נראית בעיניך חולצתו החששה.

הבטחה והגשמה

יעל. הבטחות והצהרות אוהבה הן נעימות ל- שמיעה. את חוששת שכאשר תהי נשואה לחד ברך תלי כי כל ההבטחות והדורות התפוצצו כבועת סבון? ודאי שכן אף תהי נאנית כל כך, ואל תקבלי את הדברים ברצינות איומה כל כך.

הוא מבטיח לך ודאי שיעשה למענך הכל, יטפס על האבוסט בכל פעם, אולם מהם הסיכויים, היבוב, שיעלה לנג כי להוריד את הכבישה? מוכן שהוא יתפרץ כאביר ללא חת כדי להרוג דרקון, אולם יורה, מה בנוגע לעכבר פשוט? הוא יעבור את הסמבטיון למענך אך להריון את האשפש בנשם? הוא יביא לך את הירח, ברור, אבל להתחיל נוחה? ובמקום לעקר הרים, כלום לא מוטב שיוז את הספה?

גוואטמלה

אישה המעלית

בין פיורופי רגיל לעליות ולירידות. יר חר מזה, לכאורה היה צריך להיות מומחה לכך. כי עשרים שנה לפני שהפך שגריר ארצות-הברית בגוואטמלה, היה נער-מעלית בבנין הקונגרס בושינגטון. לפני כן נכנס לאקדמיה הצבאית של חסטינגס, הפסיק את לימודיו באמצע עבד בבנק, למד לטוס. כי "משרד-התחן התחיל את עבודתו כפקיד קטן, עלה במהרה לגדולה.

בחודש האחרון היתה לו הזדמנות להיזכר במקצועו הישן. כי סיכויי ארצות-הברית כי גוואטמלה עלו וירדו חליפות. כנער מעלית פוליטית, נהג לא מעם במעלית בעצמו.

שחיטה בסיטונות. חלקו במהפכה של הקולונל ארמאז (העולם הזה 870 והלאה) נתגלה בבירור אחרי מעשה הנשיא הקודם, הקולונל ארבונו, פנה אליו ברגע האחרון, הב טיח לו לגרש את הקומוניסטים מן הארץ. פיורופי לא הסתפק בכך, דרש כי ארבונו יסתלק. כעבור יום הוזמן שנית, הפעם על ידי הקולונל ידאז, שהודיע כי סילק את אר- בנו, ביקש את אישור השגריר. פיורופי סירב, רש שיומינו קולונל שלישי, מונזון, שהת פרסם לפני כן כאנטי-קומוניסט — כלומר, כידיד ארצות-הברית: מונזון הופיע, בארבע בבוקר התקיימה השיבה הגורלית, כשהשג ריר החזיק בכיסו את אקדחו הטעון, בעל הניצרה הפתוחה.

המעלית האמריקאית עלתה. פיורופי הפ גיש את מונזון עם קאסטילו ארמאז, בתייכו הוסכם על שותפות חדשה של שני אלופי המשנה. ארמאז ואר נושא, בארץ החלה שתי טה גדולה של המנהיגים השמאליים, שהוצאו להורג בסיטונות.

חגיגה על כפתור. אולם המעלית לא שכנה לבטח. לפתע התמרדו פרחי-הקצונה. דרישה: לסלק את הצבא הפרטי של אר מאז, להשאיר את הכוח המעשי ביד הצבא הסדיר. לא היה דרוש דמיון רב כדי לדעת מי עמד מאחורי המרידה: הקולונל מונזון, השותף לשלטון.

כעבור ימים מעטים ירדה המעלית קומה נוספת. הקצינים מרדו שנית, הכריחו את אר מאז לפזר את הצבא, שנוסכר ערב המהפכה בכספי חברת-הפרי האמריקאית. ארמו נכנע, ניסה יחד עם זאת להחזיר את נאמניו לפיקוד גדודי הצבא.

המעלית האמריקאית עדיין עומדה על הגוי בה. אולם קשה היה לדעת מי ילחץ על הכפ תור בפעם הבאה.

ענין של ע קרון

לא רק בגוואטמלה עצמה גמגמו הלכבות מלהרגע. בעולם כולו כרסמו פיקפוקים חמור רים. טיפול ארצות-הברית בבעית גוואטמלה לא מצא חן בארצות אמריקה וגם לא בברזי טניה ושאר ארצות אירופה המערבית.

כי על כפות המאוננים היה מונח עקרון. היה הגיון רב לטענות הצפון-האמריקאים. בטחון ארצות-הברית תלוי בתעלת-פאנמה, שרק היא מאפשרת לצי האדיר שלה לעבור בקלות מאוקיינוס אחד לשני, להגן על חופיה. שלטון אויב בגוואטמלה יכול היה להחת סכ נה רצינית לבטחון המדינה, קרוב מדי לגבוי לותיה.

שכנים טובים. כל זה היה נכון, אולם מבקרי המדיניות האמריקאית, ובראשם מנ היגי מפלגת-העבודה הבריתית, מיהרו להסיק לקח בלתי-צפוי מן הפרשה. אם אין אמריקה יכולה לסבול שלטון עויין בקרבת גבולותיה — האם אין הדבר מצדיק לחלוטין את התערבות הסינים במלחמות קוריאה והודו-סין?

הן בקוריאה והן בהודו-סין לחמו הסינים נגד ממשלות עוינות להם, ששכנו בקרבה מיידית לגבולם. אם מותר למעצמה גדולה להתערב בעניני שכנותיה הקטנות, הרי מר תר הדבר לאמריקאים ולסינים כאחד. ואם אסור הדבר — מה עשה השגריר פיורופי (ראה לעיל) בשעות הלילה המאוחרת בארמון הנשיא בגוואטמלה?

כריטניה

רעש בקרישלידאון

קרישלידאון היתה כבר שקט וקטן, ואיש בעולם לא שמע את שמה. עד שיום אחד מלא האויר רעש עצום. קרישלידאון המלכותי

החליט להקים במקום בסיס נסיוני. אדמותיהם של כמה משקים הופקעו. אך הבעלים שתקו: שלום המולדת קודם לכל.

סוף-סוף החליט חילי-האוויר לחסל את ה בסיס, האכירים הטובים של קרישלידאון יכ לו לישון שוב במנוחה. כולם — מלבד אחד דים. היו אלה בעלי האדמות שהופקעו. הם רצו לקבל את האדמות בחזרה. הם הצליחו.

פתרון פשוט מדי. במשרד-החקלאות הבריטי ישבו כמה פקידים שחלמו זמן ל הקים חווה לדוגמה. כשמשרד-התעופה הע ביר להם את אדמות קרישלידאון המופקעות, הרעיו מרוב שמחה. חלומם יכול היה להת גשם. החווה הוקמה. הבעלים התוקיים הוש לכו מן המשרדים כטרדנים המפרעים לתכ גון הנעלה.

אלא שהחווה לא הצליחה. משרד-החקלאות הירהר מה לעשות באדמות. הוא יכול היה למצוא, כמובן פתרון פשוט: להחזירם ל בעליהן. אולם זה היה פשוט מדי, ואיש-מש רד אמיתי שונא יותר מכל דבר אחר את הפתרונו המפושטים. הוא חיפש בנרות מוע מדים לקבלת האדמות, מסר אותן לבסוף לא זשים זרים לגמרי.

זה היה יותר מדי, אפילו לדעת אורחים בריטים ממושמעים. הם פנו לבית-המשפט, הטרידו את צירי המפלגה השמרנית.

הוכחה לאריות. לו ישכח בשלטון ממ שלה של מפלגת העבודה, היו חברי-הפרלמנט השמרניים ששים לקרב. סוף-סוף נמצאה ה דוגמה המושלמת לביורוקרטיה הסוציאליס טית, ההוכחה הסופית שכל תכנון הוא נפ סד ומטופש, מוביל לשיעבוד האדם החופשי.

אולם בשלטון ישבה ממשלה שמרנית. חברי הפרלמנט ערכו את חשבון הנפש

ישר לקבר

בכביש רמלה נפצעו ששה בני אדם, כאשר נסעה מכוניתם במהירות מופרזת, התנגשה בקבר ערבי עתיק, שניצב בצד הדרך.

מס הוצאה

בתל-אביב פתחה המשטרה בחיפושים אחרי אלמוני שהציג את עצמו כמומוחה ל סיור מסי-הכנסה. הוציא סכומי כסף גדו לים מידי כמה תושבים.

השמדת מוזיקים

בחיפה, פנה אברהם לוי לבית-מסחר ל צורכי חקלאות, ביקש מלכודת הפרפרות. הסביר כי המלכודת דרושה לו כדי למנוע את שכניו מלעשות את צרכיהם בחדר ה מדרגות שלו.

כלאיים

בתל-אביב נאשם אדם בגניבת פרה, טען בבית המשפט: "אני יהודי אדוק. ראיתי את הפרה רתומה לעגלה, והתרתי אותה, היות והתורה אוסרת לקשור פרה לעגלה יחד עם סוס."

חידרה לעומק

ביוהאנסבורג, אפריקה הדרומית, נתפסי שני כושים, שעה שניסו להסיר את שכבת הצבע השחור מעל גופה של רקדנית ערומה, שנמחקה על ידי הצנזורה במודעה של מו דיון-לילה.

הלכה למעשה

בירושלים, נכנס אהרון שטיינברג להצגת

מנהיגים גואטמדיים רגע לפני הוצאתם להורג

בכיס: אקדח טעון ובלתי-נצור

הסרט מפני שאת שלי, ראה את אשתו יושבת בחברת גבר זה, תקף את הוג, חטס בו כהוגן.

שנן הבשרים

בגרין-בי, ארצות-הברית, תבע ריימונד אפהוף את שכנו לדין, לאח שפרץ הפר בן-התערובת של השכן ארבע גדרות של חוות, שבר את שער הרפת, התעלס באהבים עם שתיים מפרותיו הגזעיות, הוריד את ערכן.

חזירות

בחיפה, ניסו מברחים לנצל את זכי המכס הנמוכים המוטלים על בשר כשר, הבי- או 200 קופסאות בשר חזיר מקושטות ב כתובת "כשר להדריין".

נשיקולוגיה

בלונדון, אנגליה, יסדו ארבע תלמידות מכללה איגוד חדש שמטרתו ללמד את אמנות הנשיקה לבני הארצות המפגרות, אשר אינם מכירים אותה.

אזהרה

בלוד השתכנה משפחה, שהגיעה זה עתה מן המעברה, בדירה בה נתגלה לפני שבו עות מספר ביה-בושה, רצתה למנוע ביקו רים בלתי-רצויים, תלתה על הלוח שלט גדול: "כאן גרים אנשים הגונים!"

בני אדם מתים והופכים לעפר.

סופרים ואמנים נשכחים.

יצירות גדולות מתכסות אבק על מדפי המוזיאונים. אר.

ספורים טובים חיים לנו

מאת סידני קארול

דעה ונתקבל על ידי אשה מזדקנת, עדינת פנים. הבית היה גדול ומפואר, מצוייד בגן גדול ובבריכת שחייה. המחיר היה באמת רק עשרה דולאר. האיש קנה את הבית, אחר פנה אל האשה ושאל:

"אמרי לי, מדוע מכרת את הבית בסכום כה קטן?"

"פשוט מאד," השיבה האשה בחיוך, "בעלי מת והורה בצוואתו למכור את הבית ולמסור את הכסף למזכירתו הבלונדית."

לאחרונה נתקלתי בסיפור זה בשבועון ידוע, בגירסה חדשה לגמרי: הבית הפך לקאזילאק והמחיר עלה ל-50 דולאר.

סיפור אמה

הסיפור הבא שייך לסוג הסיפורים האמהיים: כל אחד מספר אותו על אמו.

"לפני ימים מספר בקרה אמי בבית מסחר כל-כו", סיפר לי דודני, "ידית היו מלאות חבילות, וכאשר לא יכלה להיכנס לתא הטלפון. היא נגשה אל גברת זקנה אחת, שהיתה ישובה על ספסל, והפקידה את חבילותיה וארנקה בידה."

"כאשר חזרה אמי מתא הטלפון, אמרה הזקנה שגם היא רוצה לטלפן, וביקשה מאמי לשמור על הארנק שלה. אמי התישבה על הספסל, פתחה את ארנקה וגילתה לזוועתה ששטר בן עשרה דולאר נעלם ואיננו. היא לא רצתה לחולל שערוריה ולהאשים את הזקנה בגניבה. על כן עשתה דבר פשוט: פתחה את הארנק של הזקנה, הוציאה מחוכו עשרה דולאר והעבירה אותם לארנקה."

"כאשר חזרה אמי הביתה," סיים דודני את סיפורו, "תחבה את ידה לכיסה — ואצבעותיה נתקלו במשהו מרשרש: היה זה שטר הכסף שלה, שנעלם מארנקה!"

עשרה כרטיסים

קורא יקר, השמעת את הסיפור המפורסם על הזוג וכרטיסי התיאטרון. אני משער כי כן.

משפחת קווימבי התגוררה מחוץ לעיר, אולם מר קווימבי עבד בעיר. יום אחד עלה בידו להשיג שני כרטיסים להצגת תיאטרון מפורסמת. הוא לא הצליח להתקשר עם אשתו בטלפון, והיה נאלץ לשגר לה מברק:

"יש לי שני כרטיסים לתיאטרון ליציאות."

אולם כאשר הוא הופיע בערב בפתח התיאטרון, כמעט ותקף אותו השבץ: אשתו הביאה אתה שמונה מידידה!

התברר שהמברק שובש בדרך והגיע לידי האשה בזו הלשון:

"השנתי עשרה כרטיסים לתיאטרון ליציאות."

סיפור זה סופר לי לפחות על ידי חמשים איש — כל אחד מהם טען שהוא היה בין שמונת האורחים.

הכובע היקר

רק לעתים רחוקות זוכה העתונאי לשמוע סיפור מוזר, אשר ריח של ריאליזם ואמת נודף ממנו.

סיפור כזה שמעתי לפני ימים מספר מפי אחותי הבכירה. היא חניכת תנועת הצופים, ודוברת-אמת מושבעת — ואני מאמין לכל דבריה.

לפני זמן מה מת אחד מידידיה של אחותי, והיא הלכה להלווייתה. בדרך עברה ליד חנות כובעים, ראתה כובע יפה ויקר וקנתה אותו.

בבואה לאולם ההלוויות התביישה אחותי להכנס פנימה עם קופסת הכובעים, מסרה אותה לידי שומר הסף.

במהרה יצא מסע ההלוויה לבית הקברות. ומכאן ואילך אניח לאחותי לספר את הסיפור במרפיה.

"פתע ראיתי את אחד המלווים צועד מאחורי הארון וגושא בזרועותיו את הקופסה עם הכובע שלי. כמעט ופרצתי בבכי. האדיש נשא את הכובע שלי — כובעי היקר — והניח אותו על גבי הארון. רציתי לרוץ ולחטוף אותו, אבל התביישתי לעשות זאת. הארון הורד לתוך הקבר — יחד עם הכובע, והקברנים כיסו אותו בעפר. כל הנאספים פרצו בבכי מר — אבל אני בכיתי יותר מכולם. הכובע שלי! הכובע שעלה לי חמשים דולאר!"

כן, מסיפור זה נודף ריח של אמת. הוא מוזר מכדי היות בדוי מן הלב. רבה ואשב ליד מכונת הכתיבה ו...

רגע אחד, קורא יקר, מדוע אתה מפסיק אותי?

למי זה קרה?

לאחותך?

כנסאציוניות. אולם ידידי העתונאי, אדוארד, היה מסוגל להריח את ריחו של סיפור כזה ממרחק קילומטרים.

יום אחד באה אליו החותנת שלו ואמרה: אתמול ביקרה ידידתי, אלזי, בחנות גרונטאות וקנתה קמיע ישן בחצי דולאר. כאשר חזרה הביתה ניקתה את הקמיע וגילתה שהוא עשוי זהב טהור."

"כן," הפסיק אותה אדוארד, "ועל גבי הזהב היתה חרוטה האות N."

"מניין לך זאת?" תמחה החותנת, "דיברת עם אלזי?" "היא פתחה את הקמיע ומצאה בתוכו תלתל שחור," המשיך אדוארד ללא רחמים, "היא הלכה למוזיאון, ושם נודע לה כי התלתל היה שייך לקיסר נפוליון ונמסר לגרמניה יחד עם הקמיע. המוזיאון אף הציע לה מיליון דולאר תמורת הקמיע."

"אמת וגוכן," קראה החותנת, "היכן שמעת כל זאת?" "אלזי שלף שקרנית," אמר אדוארד, "שמעתי סיפור זה עוד לפני עשרים שנה. כל אדם מספר אותו על עצמו. אם יתנוסף זקנו של ספור זה ברוח, יגיע קצהו אל פיסגת הר-אורסט."

המאהב והירושה

כן, סיפור זה עלול להיכנס לדמו של אדם — ממש כמו הסיפור על המאהב והירושה.

דון-וואן צעיר ביקר בעיירה קטנה, במערב ארצות הברית. הוא פגש שם באשה מזדקנת והשיעמום עורר אותו להסתובב אתה בעלילת אהבים. אולם הוא לא מסר לה את שמו האמיתי, השתמש במקום זה בשם אחד מידידיו, שגר בעיר אחרת.

לפני עזבו את העיירה ביקשה ממנו האהובה את כתובתו — ומובן מאליו שהוא מסר לה את הכתובת של אותו ידיד.

כעבור שנים מספר נקלע הדון-וואן לבית הידיד ומצא אותו מטורף למחצה מרוב שמחה.

"מה אירע?" שאל.

"קרה לי דבר מוזר," אמר הידיד, "זה שנים מספר שאני מקבל מכתבים מאיזו זקנה מטורפת. רחמתי עליה ועניתי על כל מכתביה. והנה היום קיבלתי הודעה שהיא מתה והורישת לי מיליון דולאר!"

בית בעשרה דולאר

הסיפור הבא מגיע לעתונות היומית והשבועית בעשרות גירסאות. פשוט אי אפשר להיפטר ממנו.

יום אחד עיין אחד מיושבי גיו'ורק בעתונות, וראה מודעת מוזרה:

"בית למכירה ב-10 דולאר."

האיש נתקף סקרנות, מיהר לגשת לכתובת שצויינה במו-

השמעתם את הסיפור על הפטריות המורעלות. מובן מאליו ששמעתם אותו. אבל הבה וארענן את זכרוכם.

גברת מסויימת ערכה ארוחה חגיגית לידידיה. המנה הראשונה היתה צליפטריות. הגברת היתה זחירה ואמרה: "מוטב שננסה את הפטריות על החתול. אני רוצה להיות בטוחה, שלא קיבלנו פטריות ארסיות."

החתול טעם מן הפטריות, ופרץ החוצה בשמחה. דומה כי הפטריות לא הניקו לו.

אולם לאחר שמילאו האורחים את כרכם בפטריות, הופיע המשרת ולחש על אוזנה של בעלת הבית:

"החתול מת!"

הגברת פרצה בזעקת-אימים. אחדות מן האורחות התעלפו. רופאים הוזעקו. אמבולאנסים הגיעו למקום ומשאבות הקיבה החלו לפעול בכל הקיטור.

כאשר הועברו כל האורחים הסוחטים לבתי-הם, נזכרה בעלת הבית בחתול, ושאלה את המשרת:

"היכן הוא?"

"השארתי אותו ברחוב," השיב המשרת "המכונית שדרכה אותו מעכה אותו לגמרי."

בפעם הראשונה שמעתי סיפור זה מפי דודני. הוא אמר שהסעודה נערכה על-ידי גיסתו. בפעם השנייה שמעתי מפי רופא אנגלי. הוא אמר כי הדבר ארע באוסטרליה, בשנת 1934. בפעם השלישית... בקיצור, לאחר כמה שנות מחקר הגעתי למסקנה שבאותה סעודה מפורסמת נוכחו 3462 איש.

מעיל הפרווה

דומה מאד לפרשת הפטריות היא גם פרשת האשה ומעיל הפרווה. אשתו של רופא-השניים שלי טוענת כי הדבר אירע לאחייניתה. הייתי מוכן להאמין לה. אילו לא שמעתי את הסיפור בגירסאות שונות מפי עשרות בני-אדם.

וכך היה מעשה: לאשה אחת היה מאהב, שנתן לה במתנה מעיל פרווה יקר. היא הפקידה את המעיל בבית-משכון, והביאה את הקבלה אל בעלה.

"גורג," אמרה, "מצאתי את הקבלה ברחוב. גש מחזר לבית-המשכון. אולי נמצא שם דבר רבי-ערך."

למחרת היום ישבה האשה בקוצר-רוח וחיכתה לבוא בעלה. אולם הבעל לא הביא את מעיל הפרווה. בידיו היתה חבילה קטנה, עטופה נייר.

"מה מצאת בבית המשכון?" שאלה האשה. "חבל על הטורח," השיב הבעל, "קיבלתי רק את ספרו של ד"ר קינסיי על התנהגותו המינית של הגבר."

הקמיע המוזר

עתונאים וחוקים ומנוסים נכשלים לעתים קרובות בסיפורים מוזקנים אלה ומנסים למסור אותם בתור ידיעות

האם הוא

אולי או לא?

האם את

אולי או לא?

אין את היחידה המפרידה ספק באהבה שרוחש לך בעיניו, אי ידועה. ספקות דומים מקננים בדוכן של מרבית הנשים. רופא אמריקאי מפורסם אף הכריז בכנס פסיכיאטרי שנערך לאחרונה כי המערה מ-90 אחוז מן הנשים מובילות מספקות דומים. ואמיתו של דבר יש בספק רחב מספקות ודאגות אלה. לעיתים קרובות הדבר הנראה כאהבה אינו אלא תחלוקה עיונה. לעיתים קרובות עוד יותר משמשת האהבה מסווה לרגשות אחרים או להכין סאלטים, אבל הוא עושה מאידך חוששות נשים רבות כי אין הן אהובות, אך זרק מפני שהן חסרות כוחות עצמי. אשה אשר לא היתה אהובה על הוריה בידידותה במעט ואינה מסוגלת להאמין כי מישהו יאהב אותה כבנותה.

1. האם הוא משתף פעולה איתך בניחול משק הבית? איש עסקים תל-אביבי, אשר גם אשתו עובדת בקביעות, מצא לנכון לעזור לה בכל עבודות הבית. הוא עשה זאת בהתלהבות, והדבר הסב יתר נוחות ואושר לשניהם. אפשר שבעלך אינו יודע לתפוח, להכין סאלטים, או לגקוט שטחים. אבל האם הוא עושה משהו כדי להוכיח את נכונותו לקחת חלק בעבודתך?

2. האם הוא מעורב איתך לעסוק בפעילות מחוץ לבית? לפני שנים מספר בא בעל בית חרושת ידוע בבית הנישואין עם פסנתרנית. כל ידידיהם נדהמו: מה משותף יש ביניהם? הבעל אהב כדורגל וצייר. האשה אהבה קונצרטים סימפוניים. כאשר החלו קונצרטים של חובבים נערכים בביתו של הזוג, הבינו הידידים את האמת לאמיתה: הבעל לא אהב מוסיקה. אבל הוא רצה להסב נחת לאשתו. אפשר שאינך מוסיקאית, או ציירת. אבל מה בדבר העיסוקים האחרים? האם בעלך מעורב איתך לעסוק בהם?

3. האם הוא מחבב את ידידיך? סוחר עשיר ומדוק נשא לאשה מורה צעירה. ידידיה באו בעיקר מחוגי המורים והסטיי-דנטים, והבעל הרבה להתלוצץ על חשבונם. במהרה הברית חוש ההומור את הידידים מן הבית, ואשה הצעירה גילתה כי תפקידה היחיד הוא לשרת את בעלה.

4. האם הוא מוכן לקבל עניין אחריות? במשך חמש שנים מילאה אשתו של עתונאי ידוע תפקיד כפול: היא טיפלה במשק הבית וגידלה את שני ילדיה. שעה שבעלה לא עזר לה במאומה. לבסוף, כאשר נתגרש הזוג, הכריז הבעל שהוא לא יוכל להיות בלעדי אשתו. אולם הוא הצליח להשאיר בחיים, יצא לחוץ לארץ, התעשר והעתיק על ילדיו שפע של מתנות. מאחר שהוא מבקר את הילדים רק לעיתים רחוקות, מחובתו להדק את החסים שבינם לבין אמם. אולם הוא פועל עליהם בכיוון הפוך ומעורר בהם מרירות על חייה הפשוטים והצנועים של האם. מקרה קיצוני זה מעיד על דבר אחד: קבלת האחריות אינה עניין כספי בלבד. אם בעלך אוהב אותך, יהיה עליו לדאוג לצרכיך ולצרכי ילדיכם בכל השטחים.

5. האם הוא מוציא עיניו וזרעו הידידים יותר כסף מאשר על עצמו? איש עסקים עשיר אהב מאד את הצייר. הוא אפילו בנה לו בית-צייד מפואר. אולם יחד עם זה הוא לא שכח את בני משפחתו, והיה לוקח אותם לכל מסעותיו. אפשר שהאמצעים הכספיים של בעלך מצומצמים יותר. אבל השאלה עומדת בעינה: האם את לוקחת חלק בהנאה ממשכורתו?

6. האם הוא מנסה לפתח בעצמו את ההרגלים המוצאים חן בעיניך? אשה אחת גלתה מיד לאחר נישואיה כי בעלה מתלבש בירשול, אינו מתרחץ, אינו מסתפר ואינו מנקח את שגיו. היא החליטה לנהוג בו בסבלנות ולהניעו בהדרגה לפתח ההרגלים של סדר ונקיון. אם בעלך אוהב אותך באמת ובתמים, יגיב בחיוב על כל ניסיון לשנות את ההרגלים שלו.

7. האם הוא מעורב בכך הרגשה, שהוא מעריך את מאמצייך ועבודתך? פקיד ממשלתי נמוך חזר יום אחד הביתה, מתח בקורת קשה על ארוחת הצהריים, שהכינה לו אשתו. סגר את הדריי באמצע התוכנית החביבה על בתו, גרר את בנו מתוך הכיסא הנוח ביותר בחדר. אין זה מקרה קיצוני. התנהגות כזאת נפוצה ביותר.

8. האם הוא עומד על דעתו, כאשר מציג לך בעלך דרישות בלתי-הוגנות? אשתו של מהנדס מכוונות היתה צעירה ויפה. אולם היא סבלה מרגש נחיתות, כתוצאה מליקוי לב. בהגלה היא האמינה שהנישואין היו המקרה המאושר ביותר בחייה ונכנעה לכל דרישות בעלה, אף על פי שהבעל היה ברנש עצבני ומלא מרירות. לעתים כופה אף הבעל המושלם ביותר את דעותיו על אשתו. האשה האוהבת את בעלה מתעלמת ממקרים קלים מסוג זה. אולם היא עומדת על דעתה בכל מקרה רציני.

9. האם את מאושרת ביחסי הנישואין אתו? איכרה אחת חיה עם בעלה חיי-אושר משך עשר שנים. אחר באה דודה וקנה, קנאית דתית, לגור בביתם. הדודה שכנעה את האשה כי הרגשות המיניים הם בגדר חטא. כתוצאה מהתפתח באשה ליקויים פסיכולוגיים שונים, והיא שבה להיות חיים גורמליים רק לאחר ששלח אותה בעלה אל פסיכיאטר.

10. האם את משתוקקת שבעלך יהיה מאושר בחיי המין שלו? אשה משכילה ונאה לגבר, שהיה אומלל מאד בנשואיו הראשונים: אשתו הראשונה סבלה מקרירות מינית. האשה השנייה הבינה שבעלה סובל כנפסי כתוצאה מאי-הנשואים אומללים. היא עוררה אותו לעבור טיפול פסיכיאטרי, ובמהרה נשתנתה השקפת החיים שלו מן הקצה אל הקצה. הוא הרגיש את עצמו כאדם שנוהל מחדש.

אם את אוהבת את בעלך, עליך לקבל את גילויי החיבה שלו בהומיות. אם לא תעשי כן, את עלולה לערער את בטחונו העצמי.

מרבית הנשים מבורות שהן אוהבות את בעליהן. אולם ידוע כי המועטים הם העיקר - והיא האוהבת או הרגושה.

ישנם מקרים בהם משמשת האהבה גם אצל האשה כמסווה לרגשות אחרים, אשר אינם קשורים בה. אשה יכולה למשל להאמין כי היא מסורה לבעלה בלב ונפש, שעה שזאמיתו של דבר מחפה מסירותה על רצון לשנות בו ולהדריכו בדרך רצוה לה.

השאלות הבאות מעוררות נדבשות אם אהבתך לבעלך היא חיובית ויציבה כל השאלות עוסקות בענייני נסי הנשים עליהן כמנות.

1. האם את מעוררת אותו לעסוק בעבודה המיצאת חן בעיניו? לאחרונה עמדה אשתו של מורה בפני בעייה מיוחדת במינה: בעלה השתכר סכום נאה. אולם עבודתו חדלה למצוא חן בעיניו והוא שאף לעסוק בעתונאות. תחילה רצתה האשה ליעץ לו שלא יעזוב את משרתו הנוחה והבטוחה. אולם פתע זכרה כי העתונאות היתה חלומה הגדול והחליטה לעזור לו. היא מצאה לעצמה עבודה כגונת ותמכה בבעלה עד אשר עלה בידו להשתלם בעתונאות ולהשיג משרה בעיתון.

2. האם את מעריכה את העיסוקים החביבים על בעלך? אשה רופא עוררה את בעלה לעסוק בפסיכול בשעות הפנאי שלו. הוא היה מומחה לטיפול בחולי סרטן, ומצבם של החולים השרה עליו דבאון מתמיד. אולם אשתו ידעה היטב שהוא יתאושש לאחר שיבלה שעות מספר באולפן-הפסיוול שלו. לכאורה נראית הערכת העיסוקים החביבים על הבעל כדבר קל ערך. אולם למעשה היא מהווה את אחת מאבני הבוחן להצלחת הנישואין.

3. האם את מחבבת את ידידיו? אשה אחת טענה כי אין היא חביבה על ידידי בעלה. אולם לאמיתו של דבר היא התקיפה אותם ללא הרף: היא חששה שהידידים ירחיקו אותה ממנה. אם את אוהבת את בעלך, את עוזרת לו לרכוש ידידים.

4. האם את מוכנה לשאת באחריות? אשת נהג-אוטובוס לא יכלה לקבל אף את ההחלטת הפשוטה ביותר מבלי להוועץ בבעלה. הבעל היה אדם תקין, ואף על פי כן התלונן ללא הרף על חוסר-האונים של אשתו. ברור שהוא היה מעריך אותה יותר, אילו היתה יותר עצמאית.

5. האם את עוזרת לו להתקיים בגבולות משכורתו? קופאית של בית-קולנוע נשאה לעורך-דין צעיר. משפחתה היתה ענייה ביותר, והיא סבלה בנעוריה רעב ומחסור. על כן המריצה היא את בעלה להשתכר סכומי כסף גדולים ככל האפשר. מבלי שים לב לבריאותו ולעלילות עבודתו. התוצאה: עורך הדין פרש מעבודתו בגיל ארבעים, בגלל מחלת-לב קשה. ברור איפוא שכל אשה האוהבת את בעלה עושה חישוב מדויק של אפשרויות המשפחה ומכוונת את ההוצאות בהתאם.

6. המנסה את לפתח את ההרגלים המוצאים חן בעיניו? אשת פקיד היתה משאירה תמיד בגדיה על הכסאות, נמנעת מלשטוף את הכלים לאחר הארוחה, וזרעה את הרצפה בסיכות-יראש. בעלה היה מנסה להשליט סדר בבית. אולם הוא לא היה מוחה על התנהגות אשתו. אף על פי שרובנו לוקים בחסרונות, מנסה האשה האוהבת את בעלה באמת ובתמים לפתח את ההרגלים החביבים-עליה.

7. האם את נותנת לו להרגיש שאת מעריכה אותו? כתבנית צעירה נשאה לעולה חדש מרומניה. הבעל פתח מוסך למכוניות. הוא היה מכונאי מוכשר. אולם חוסר שליטתו בעברית לא איפשר לו להצליח בעסקיו. כאשר ראתה אשתו את המצב, קיבלה את ניהול המוסך לידה. הבעל הסתפק בעבודת הסכנית - והתעסק שגשג להפליא.

מקרה זה מוכיח כי הנשים חייבות לפקוח את עיניהן, לשכוח את אגדת הנסיך הרכוב על סוס לבן ולראות את בעיות הגבר האהוב עליהן כמות שהן.

8. האם את עומדת על דעתך, כאשר מציג לך בעלך דרישות בלתי-הוגנות?

אשתו של מהנדס מכוונות היתה צעירה ויפה. אולם היא סבלה מרגש נחיתות, כתוצאה מליקוי לב. בהגלה היא האמינה שהנישואין היו המקרה המאושר ביותר בחייה ונכנעה לכל דרישות בעלה, אף על פי שהבעל היה ברנש עצבני ומלא מרירות. לעתים כופה אף הבעל המושלם ביותר את דעותיו על אשתו. האשה האוהבת את בעלה מתעלמת ממקרים קלים מסוג זה. אולם היא עומדת על דעתה בכל מקרה רציני.

9. האם את מאושרת ביחסי הנישואין אתו? איכרה אחת חיה עם בעלה חיי-אושר משך עשר שנים. אחר באה דודה וקנה, קנאית דתית, לגור בביתם. הדודה שכנעה את האשה כי הרגשות המיניים הם בגדר חטא. כתוצאה מהתפתח באשה ליקויים פסיכולוגיים שונים, והיא שבה להיות חיים גורמליים רק לאחר ששלח אותה בעלה אל פסיכיאטר.

10. האם את משתוקקת שבעלך יהיה מאושר בחיי המין שלו? אשה משכילה ונאה לגבר, שהיה אומלל מאד בנשואיו הראשונים: אשתו הראשונה סבלה מקרירות מינית. האשה השנייה הבינה שבעלה סובל כנפסי כתוצאה מאי-הנשואים אומללים. היא עוררה אותו לעבור טיפול פסיכיאטרי, ובמהרה נשתנתה השקפת החיים שלו מן הקצה אל הקצה. הוא הרגיש את עצמו כאדם שנוהל מחדש.

אם את אוהבת את בעלך, עליך לקבל את גילויי החיבה שלו בהומיות. אם לא תעשי כן, את עלולה לערער את בטחונו העצמי.

אפשר שנאחזת ידשים עין מכפר יב שני שאותה בעיותיה אם כן את יכולה להתסאר בנתיך עשית את הצער הראשון ותיקון נישואיך אם ענית בשלילה על שש שאלות, אי יותר את זקוקה לעזרה ספציפית: קורתי שני פסיכיאטרי אי עורך דין. אם ענית בחיוב על כל עשר השאלות, הרי שאת אחת האיוולות המחוננות בשפע של מעלות היותה. ובעל את כל אשר יהיו בקיצור את אהבת את בעלך.

אף על פי שקנית עני אחדות מן השאלות בשלילה, אי לך להסיק מזה כי בעלך אינו אוהב אותך. נסי למצוא את מקור רגשותיו. נסי לבחון את התנהגותך: אולי חסיבה טמונה בה. אם ענית בשלילה על יותר משש שאלות ואת משוכנעת כי התנהגותו של בעלך נובעת מתוך חוסר רעה, הרי שאת עומדת בפני עובדה מצערת: בעלך אינו אוהב אותך. אם ענית בחיוב על כל עשר השאלות, הרי את אשה בת מזל ומאושרת.